

PLE DE LES CORTS

El Ple de Les Corts, en la sessió del dia 25 de març de 2008, en compliment dels articles 7, 9 i 10 de la Llei de la Generalitat Valenciana 3/1988, de 23 de maig, de designació de senadors en representació de la Comunitat Valenciana, ha aprovat la següent

RESOLUCIÓ

Una vegada coneguda la proposta del candidat i del suplent presentada pel Grup Parlamentari Popular, es designa com a senador en representació de la Comunitat Valenciana i suplent les persones següents:

Senador: Alfonso Ferrada Gómez
Suplent: José Antonio Redorat Fresquet

Palau de Les Corts
València, 25 de març de 2008

La presidenta
María Milagrosa Martínez Navarro

La secretària primera
María Fernanda Vidal Causanilles

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

A. PROJECTES DE LLEI

Projecte de llei de protecció integral de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana (RE número 13.745).

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunió del dia 26 de febrer de 2008, ha acordat tramitar el Projecte de llei de protecció integral de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana (RE número 13.745).

D'acord amb el que disposen els articles 111 i 112 del RC, s'ordena la tramesa a la Comissió de Política Social i Ocupació i la publicació en el *Butlletí Oficial de Les Corts*.

Els diputats i les diputades i els grups parlamentaris disposen d'un termini de 15 dies hàbils, comptadors a partir de l'endemà de la publicació en el BOC, per a la presentació d'esmenes.

Palau de Les Corts
València, 26 de febrer de 2008

La presidenta
María Milagrosa Martínez Navarro

PLENO DE LES CORTS

El Pleno de Les Corts, en la sessió del dia 25 de març de 2008, en cumplimiento de los artículos 7, 9 y 10 de la Ley de la Generalitat Valenciana 3/1988, de 23 de mayo, de designación de senadores en representación de la Comunitat Valenciana, ha aprobado la siguiente

RESOLUCIÓN

Una vez conocida la propuesta del candidato y del suplente presentada por el Grupo Parlamentario Popular, se designa como senador en representación de la Comunitat Valenciana y suplente a las personas siguientes:

Senador: Alfonso Ferrada Gómez
Suplente: José Antonio Redorat Fresquet

Palau de Les Corts
Valencia, 25 de marzo de 2008

La presidenta
María Milagrosa Martínez Navarro

La secretaria primera
María Fernanda Vidal Causanilles

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

A. PROYECTOS DE LEY

Proyecto de ley de protección integral de la infancia y la adolescencia de la Comunitat Valenciana (RE número 13.745).

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del día 26 de febrero de 2008, ha acordado tramitar el Proyecto de ley de protección integral de la infancia y la adolescencia de la Comunitat Valenciana (RE número 13745).

De conformidad con lo dispuesto en los artículos 111 y 112 del RC, se ordena su remisión a la Comisión de Política Social y Empleo y su publicación en el *Boletín Oficial de Les Corts*.

Los diputados y las diputadas y los grupos parlamentarios disponen de un plazo de 15 días hábiles, a contar a partir de la día siguiente de la publicación en el BOC, para la presentación de enmiendas.

Palau de Les Corts
València, 26 de febrer de 2008

La presidenta
María Milagrosa Martínez Navarro

**PROJECTE DE LLEI DE PROTECCIÓ INTEGRAL
DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA
DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

Exposició de motius

La present llei té com a finalitat regular de manera integral i sistemàtica el reconeixement, la promoció i el desplegament de les modernes tendències i orientacions actuals sobre protecció de la infància i l'adolescència.

La Comunitat Valenciana va ser una de les primeres a disposar d'una moderna llei autonòmica en matèria del protecció social del menor, com va ser la Llei 7/1994, de 5 de desembre, de la Generalitat, de la Infància. No obstant això, la situació actual aconsella adaptar i actualitzar la normativa de menors de la Comunitat Valenciana als canvis introduïts per la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, per la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, Reguladora de Responsabilitat Penal dels Menors i, en menor grau, per les reformes normatives per adaptar el nostre dret al Conveni relatiu a la Protecció del Xiquet i a la Cooperació en Matèria d'Adopció Internacional, fet a La Haia el 29 de maig de 1993.

No obstant això, esta llei no es limita únicament a realitzar mers ajustos tècnics i jurídics, sinó que aspira a plasmar en el text la dilatada experiència assolida per la Generalitat amb l'aplicació de la Llei 7/1994, i que ha permès, als llarg d'estos anys, identificar i conèixer les necessitats reals que demana la societat valenciana en relació amb la infància i l'adolescència. Es tracta, en definitiva, d'una llei pròxima a la realitat social que tracta d'aportar solucions eficaces i obrir nous espais a la protecció real dels xiquets i les xiquetes, garantint el seu benestar i concebent els menors com a subjectes actius de drets.

II

La Llei de Protecció Integral de la Infància i Adolescència és fruit de la decisió de la Generalitat de liderar les polítiques socials i consolidar el benestar social dels xiquets i adolescents en la Comunitat Valenciana. En este sentit, el text normatiu té un marcat caràcter innovador, al regular el reconeixement, la promoció i el desenvolupament de les modernes tendències i orientacions actuals sobre la base d'una protecció integral del menor en tota la seua extensió, açò és, abordant una regulació completa dels distints ordres competencials que la Generalitat té en l'àmbit de la protecció del menor.

III

La present llei resulta d'aplicació a tots els xiquets i adolescents que es troben en el territori de la Comunitat Valenciana, encara que hi estiguen de manera ocasional o temporal, preveient a més la possible aplicació d'esta més enllà de la consecució de la majoria d'edat, quan així ho permeta la legislació. Això sí, des del punt vista terminològic, s'ha optat majoritàriament per la utilització del concepte «menor» en molts articles, propi de la tradició jurídica i clarament vinculat a la minoria i la majoria d'edat, per ser, des d'un punt de vista tecnicojurídic, el que menys problemes planteja per a la seua correcta definició i el que majors garanties ofereix des del punt de vista de la seguretat jurídica.

**PROYECTO DE LEY DE PROTECCIÓN INTEGRAL
DE LA INFANCIA Y ADOLESCENCIA
DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

Exposición de motivos

La presente ley tiene como finalidad contemplar de manera integral y sistemática el reconocimiento, promoción y desarrollo de las modernas tendencias y orientaciones actuales sobre protección de la infancia y la adolescencia.

La Comunitat Valenciana fue una de las primeras en contar con una moderna ley autonómica en materia del protección social del menor, como fue la Ley 7/1994, de 5 de diciembre, de la Generalitat, de la Infancia. Sin embargo, la situación actual aconseja adaptar y actualizar la normativa de menores de la Comunitat Valenciana a los cambios introducidos por la Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del Menor, por la Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, Reguladora de Responsabilidad Penal de los Menores y, en menor medida, por las reformas normativas para adaptar nuestro derecho al Convenio relativo a la Protección del Niño y a la Cooperación en materia de Adopción Internacional, hecho en La Haya el 29 de mayo de 1993.

No obstante, esta ley no se limita únicamente a realizar mers ajustes técnicos y jurídicos, sino que aspira a plasmar en el texto la dilatada experiencia alcanzada por la Generalitat con la aplicación de la Ley 7/1994, y que ha permitido, a lo largo de estos años, identificar y conocer las necesidades reales que demanda la sociedad valenciana en relación con la infancia y la adolescencia. Se trata, en definitiva, de una ley cercana a la realidad social que trata de aportar soluciones eficaces y abrir nuevos espacios a la protección real de los niños y las niñas, garantizando su bienestar y concibiendo a los menores como sujetos activos de derechos.

II

La Ley de Protección Integral de la Infancia y Adolescencia es fruto de la decisión de la Generalitat de liderar las políticas sociales y consolidar el bienestar social de los niños y adolescentes en la Comunitat Valenciana. En este sentido, el texto normativo tiene un marcado carácter innovador, al contemplar el reconocimiento, promoción y desarrollo de las modernas tendencias y orientaciones actuales sobre la base de una protección integral del menor en toda su extensión, esto es, abordando una regulación completa de los distintos órdenes competenciales que la Generalitat tiene en el ámbito de la protección del menor.

III

La presente ley resulta de aplicación a todos los niños y adolescentes que se encuentren en el territorio de la Comunitat Valenciana, aún cuando lo estén de manera ocasional o temporal, previendo además la posible aplicación de la misma más allá de la consecució de la mayoría de edad, cuando así se permita por parte de la legislación. Eso sí, desde el punto vista terminològic, se ha optado mayoritariamente por la utilización del concepto «menor» en muchos artículos, propio de la tradición jurídica y claramente vinculado a la minoria y la mayoría de edad, por ser, desde un punto de vista técnico-jurídico, el que menos problemas plantea para su correcta definición y el que mayores garantías ofrece desde el punto de vista de la seguridad jurídica.

De totes maneres, la redacció de la present llei tracta d'atendre i conceptualitzar, de manera raonable, els diferents estats afectius i evolutius del menor i, per tant, les seues diferents situacions i àmbits de protecció, ja siga com a nònat, com a xiquet pròpiament dit, o com a adolescent, així com les distintes situacions en què pot trobar-se un menor des del punt de vista de la seua edat o del seu estat d'emancipació.

IV

D'entre tots els principis i criteris generals que la llei arreplega i proclama, mereix destacar-se, en primer lloc, el de primacia de l'interés del menor, orientat a la consecució particular del seu desenvolupament harmònic i ple i a l'adquisició de la seua autonomia personal i la seua integració familiar i social, així es regula en el títol I de la present llei junt amb altres disposicions generals.

La llei promou també el reconeixement de la capacitat dels xiquets i adolescents per participar activament en la societat, potenciant la promoció i lliure manifestació de la seua opinió, tant a nivell col·lectiu com individual, i la valoració i atenció d'aquesta com a element per discriminar, orientar i, si és el cas, fonamentar les decisions que per a la seua atenció i protecció puguen adoptar-se.

La llei s'emmarca en els diferents contextos on el xiquet i l'adolescent es mou, l'escolar, el social, l'institucional i el familiar, ressaltant la importància i paper d'este últim, a l'estar convençuts que la infància no s'entén fora d'eixe context, i que quan es parla dels xiquets i de les xiquetes s'està incloent-hi sempre la família, així com quan parlem de família estem implícitament parlant d'infància, principi rector que inspira tot pla d'actuació del Consell. Prova d'això són els plans integrals de Família i Infància de la Comunitat Valenciana per als períodes 2002-2005 i 2007-2010, així com altres plans i la resta de documents de planificació que en altres àmbits competencials, especialment l'escolar i el sanitari, ha dictat la Generalitat.

V

El títol II de la llei es dedica íntegrament als drets, deures, garanties i especial protecció de la infància i l'adolescència, arreplegant-los en el que es denomina «Carta de Drets del Menor de la Comunitat Valenciana».

Esta Carta, sense perjudici d'enumerar drets i garanties de la infància i adolescència, no pretén ser una mera relació de drets, sinó incorporar les polítiques i l'acció de govern de la Generalitat, els drets individuals i col·lectius de les xiquetes i els xiquets, reconeguts en la Constitució Espanyola, en la legislació civil, en la Convenció dels Drets del Xiquet de les Nacions Unides de 20 de novembre de 1989, en la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea, i principals tractats internacionals.

Amb això es vol dotar amb més seguretat jurídica les actuacions de la Generalitat i de convertir la «Carta de Drets del Menor» en un instrument que permeta la difusió i el coneixement d'estos per la societat valenciana.

De forma significativa a molts d'eixos drets es dona un tractament especial, establint capítols específics, a fi de significar la importància i preocupació que el Consell té, hui en dia, per la integració social de xiquets malalts o discapacitats, per la salut dels menors i joves, especialment davant de problemes d'addiccions, per la inserció social i la

De todos modos, la redacción de la presente ley trata de atender y conceptualizar, de manera razonable, los distintos estados afectivos y evolutivos del menor y, por ende, sus diferentes situaciones y ámbitos de protección, ya sea como recién nacido, como niño propiamente dicho, o como adolescente, así como las distintas situaciones en que puede encontrarse un menor desde el punto de vista de su edad o de su estado de emancipación.

IV

De entre todos los principios y criterios generales que la ley recoge y proclama, merece destacarse, en primer lugar, el de primacia del interés del menor, orientado a la consecución particular de su desarrollo armónico y pleno y a la adquisición de su autonomía personal y su integración familiar y social, así se recoge en el título I de la presente ley junto a otras disposiciones generales.

La ley promueve también el reconocimiento de la capacidad de los niños y adolescentes para participar activamente en la sociedad, potenciando la promoción y libre manifestación de su opinión, tanto a nivel colectivo como individual, y la valoración y atención de la misma como elemento para discriminar, orientar y, en su caso, fundamentar las decisiones que para su atención y protección puedan adoptarse.

La ley se enmarca en los diferentes contextos donde el niño y el adolescente se mueve, el escolar, el social, el institucional y el familiar, resaltando la importancia y papel de este último, al estar convencidos que la infancia no se entiende fuera de ese contexto, y que cuando se habla de los niños y de las niñas se está incluyendo siempre a la familia, así como cuando hablamos de familia estamos implícitamente hablando de infancia, principio rector que inspira todo plan de actuación del Consell. Prueba de ello son los dos Planes Integrales de Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana, para los periodos 2002-2005 y 2007-2010, así como otros planes y demás documentos de planificación que en otros ámbitos competenciales, especialmente el escolar y el sanitario, se han dictado por la Generalitat.

V

El título II de la ley se dedica íntegramente a los derechos, deberes, garantías y especial protección de la infancia y la adolescencia, recogidos en lo que se denomina «Carta de Derechos del Menor de la Comunitat Valenciana».

Esta Carta sin perjuicio de enumerar derechos y garantías de la infancia y adolescencia, no pretende ser una mera relación de derechos, sino incorporar a las políticas y a la acción de gobierno de la Generalitat, los derechos individuales y colectivos de las niñas y los niños, reconocidos en la Constitución Española, en la legislación civil, en la Convención de los Derechos del Niño de las Naciones Unidas de 20 de noviembre de 1989, en la Carta de Derechos Fundamentales de la Unión Europea, y principales tratados internacionales.

Con ello se quiere dotar de una mayor seguridad jurídica a las actuaciones de la Generalitat y de convertir la «Carta de Derechos del Menor» en un instrumento que permita la difusión y conocimiento de los mismos por la sociedad valenciana.

De forma significativa a muchos de esos derechos se da un tratamiento especial, estableciendo capítulos específicos, a fin de significar la importancia y preocupación que el Consell tiene, hoy en día, por la integración social de niños enfermos o discapacitados, por la salud de los menores y jóvenes, especialmente ante problemas de adicciones, por la

boral de col·lectius més desfavorits i vulnerables, pel fenomen de la immigració que és nombrós en menors d'edat, i per menors amb conductes inadaptades amb problemes d'integració escolar i necessitats terapèutiques.

És nova la protecció que la llei concedeix al xiquet respecte d'aquells àmbits socialment demanats, com són la publicitat dirigida a menors o que utilitza menors, així com la protecció del menor davant dels continguts de la programació de la televisió, o davant de l'ús dels productes, servicis i mitjans informàtics, telefònics i telemàtics, com Internet.

VI

El títol III es dedica a la protecció del menor que es trobe en una situació de risc o desemparament. Atorgant un caràcter prioritari a les actuacions de prevenció a què dedica la primera part del títol III, entenent que evitar les causes que originen qualsevol desprotecció ha de ser considerada acció prioritària per totes les administracions i entitats públiques i privades implicades en la protecció de menors.

A continuació regula les situacions de risc, que són competència exclusiva de les administracions locals, i que seran les encarregades d'atendre este tipus de situacions, valorant i declarant la situació de risc en què es troba el menor i elaborant l'oportú pla d'intervenció.

La situació de desemparament i la seua declaració, al contrari, és competència de la Generalitat, que assumeix a més la tutela ex lege del menor, sense perjudi de l'existència de persones idònies que puguen exercir, si és el cas, la tutela ordinària.

Este títol ordena les diferents formes de guarda. L'acolliment residencial es concep com una mesura d'aplicació subsidiària excepte el major interès del menor, procurant que la duració d'esta mesura siga el més curta possible, així com una intervenció individualitzada i personalitzada de contingut socioeducatiu i terapèutic. I l'acolliment familiar, com a l'altra forma de guarda, es concep com a la mesura per excel·lència que s'aplicarà quan calga separar el xiquet de la seua família. El títol ofereix una especial atenció al recurs de Famílies Educadores, que tan llarga tradició té en la nostra Comunitat.

Finalment conclou ocupant-se de les competències de la Generalitat en matèria d'adopció, tant nacional com internacional. L'adopció apareix concebuda com una institució idònia per a aquells supòsits en què, resultant inviable, per impossible o perjudicial, la permanència en la família d'origen o el retorn a aquesta, l'interès del xiquet, la seua edat i la resta de circumstàncies aconsellen definitivament la seua integració plena en una nova família, que reunisca els requisits legals i els criteris d'idoneïtat per a l'adopció.

VII

El títol IV es destina al sistema de reeducació i reinserció de menors, aquells sotmesos a la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, Reguladora de la Responsabilitat Penal de Menors. La dita llei disposa, en l'article 45, apartat primer, que «l'execució de les mesures adoptades pels jutges de Menors, en les seues sentències fermes, és competència de les comunitats autònomes», competència que es completa amb el que preveu la disposició final sèptima de la dita llei respecte de la creació, direcció, organització i gestió dels

inserción social y laboral de colectivos más desfavorecidos y vulnerables, por el fenómeno de la inmigración que es numeroso en menores de edad, y por menores con conductas inadaptadas con problemas de integración escolar y necesidades terapéuticas.

Es novedosa la protección que la ley concede al niño respecto de aquellos ámbitos socialmente demandados, como son la publicidad dirigida a menores o que utiliza a menores, así como la protección del menor frente a los contenidos de la programación de la televisión, o frente al uso de los productos, servicios y medios informáticos, telefónicos y telemáticos, como Internet.

VI

El título III se dedica a la protección del menor que se encuentre en una situación de riesgo o desamparo. Otorgando un carácter prioritario a las actuaciones de prevención a las que dedica la primera parte del título III, entendiendo que evitar las causas que originan cualquier desprotección debe ser considerada acción prioritaria por todas las Administraciones y entidades públicas y privadas implicadas en la protección de menores.

Seguidamente regula las situaciones de riesgo, que son competencia exclusiva de las administraciones locales, y que serán las encargadas de atender este tipo de situaciones, valorando y declarando la situación de riesgo en que se encuentra el menor y elaborando el oportuno plan de intervención.

La situación de desamparo y su declaración, por el contrario, es competencia de la Generalitat, que asume además la tutela ex lege del menor, sin perjuicio de la existencia de personas idóneas que puedan ejercer, en su caso, la tutela ordinaria.

Este título ordena las diferentes formas de guarda. El acogimiento residencial se concibe como una medida de aplicación subsidiaria salvo mayor interés del menor, procurando que la duración de esta medida sea lo más corta posible, así como una intervención individualizada y personalizada de contenido socioeducativo y terapéutico. Y el acogimiento familiar, como la otra forma de guarda, se concibe como la medida por excelencia a aplicar cuando sea necesario separar al niño de su familia. El título ofrece una especial atención al recurso de Familias Educadoras, que tan larga tradición tiene en nuestra Comunitat.

Por último concluye ocupándose de las competencias de la Generalitat en materia de adopción, tanto nacional como internacional. La adopción aparece concebida como una institución idónea para aquellos supuestos en los que, resultando inviable, por imposible o perjudicial, la permanencia en la familia de origen o el retorno a la misma, el interés del niño, su edad y demás circunstancias aconsejen definitivamente su integración plena en una nueva familia, que reúna los requisitos legales y los criterios de idoneidad para la adopción.

VII

El título IV se destina al sistema de reeducación y reinserción de menores, aquellos sometidos a la Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, Reguladora de la Responsabilidad Penal de Menores. Dicha ley dispone, en su artículo 45, apartado primero, que «la ejecución de las medidas adoptadas por los Jueces de Menores, en sus sentencias firmes, es competencia de las comunidades autónomas», competencia que se completa con lo previsto en la disposición final séptima de dicha ley respecto de la creación, dirección, organi-

servicis, institucions i programes que es creen a este efecte. Tot això ha de posar-se a més en relació amb l'article 25.2 de la Constitució Espanyola, que preveu que les penes privatives de llibertat i mesures de seguretat estaran orientades cap a la reeducació i reinserció social.

En eixe sentit, la llei inclou uns criteris d'abast general i previsions diferenciades per a les mesures de medi obert, privatives de llibertat o de caràcter substitutiu, i per a les actuacions de suport i seguiment. En tots els casos es partix de la consideració prevalent de l'interés del menor infractor, del respecte als drets no afectats pel contingut de la sentència, de la finalitat educativa de totes les mesures orientades a la consecució de la seua integració social, i de la consideració de la legislació general i de la sentència singular com a configuradores del marc de l'execució.

VIII

El títol V ordena la distribució de competències entre l'administració autonòmica i l'administració local, col·laboració, i foment de la iniciativa social i participació, de forma especial en l'àmbit social, partint del principi i del convenciment que només l'acció coordinada i responsable de tots els poders públics, institucions, entitats i ciutadans, pot coadjuvar a l'objectiu de procurar el benestar del menor.

IX

La present llei posseïx també un notable caràcter institucional, ja que inclou tant la creació de l'Observatori Permanent de la Família i Infància en el títol VI, que s'encarregarà de l'estudi i la detecció de les necessitats i demandes socials i de la promoció d'iniciatives que milloren els nivells de prevenció, atenció i protecció de les famílies i de la infància en la Comunitat Valenciana, com la creació en el títol VII de la figura específica del Comissionat del Menor de la Comunitat Valenciana, sota la denominació de Comissionat del Menor-Pare d'Órfens».

Respecte de la institució del Comissionat del Menor, la llei compagina harmoniosament tradició amb modernitat, ja que la institució del Comissionat del Menor s'inspira en una figura que va ser pròpia i singular del nostre insigne Dret Foral, com va ser el Pare d'Órfens, traslladant ara el dit caràcter emblemàtic a la moderna figura del Comissionat del Menor, que la Llei incorpora amb un marcat caràcter institucional en allò que és la defensa i protecció dels drets i interessos del menor.

Efectivament, el Dret Foral Valencià va disposar ja d'una institució de protecció del menor que és un clar precedent del que hui són els defensors del Menor o institucions semblants, com el «Ombudsman» dels Xiquets de Suècia, creat en 1973, el Mediator per a la Infància de Noruega, creat en 1981, o l'Advocat de Menors de Dinamarca, així com la base de les institucions de guarda i acolliment dels menors, inclús dels jutjats de Menors.

En eixe sentit, pel Privilegi de 6 de març de 1337, el Rei Pere IV d'Aragó i II de València, anomenat «El Cerimoniós», va crear l'antecedent de la Institució a través dels denominats «Curadors d'Órfens», que posteriorment, en 1407, el Rei Martí I, l'Humà, va transformar en una institució molt més moderna i avançada per a la seua època: el

zación y gestión de los servicios, instituciones y programas que se creen al efecto. Todo ello debe ponerse además en relación con el artículo 25.2 de la Constitución Española, que prevé que las penas privativas de libertad y medidas de seguridad estarán orientadas hacia la reeducación y reinserción social.

En ese sentido, la ley incluye unos criterios de alcance general y previsions diferenciadas para las medidas de medio abierto, privativas de libertad o de carácter substitutivo, y para las actuaciones de apoyo y seguimiento. En todos los casos se parte de la consideración prevalente del interés del menor infractor, del respeto a los derechos no afectados por el contenido de la sentencia, de la finalidad educativa de todas las medidas orientadas a la consecución de su integración social, y de la consideración de la legislación general y de la sentencia singular como configuradores del marco de la ejecución.

VIII

El título V ordena la distribución de competencias entre la administración autonómica y la administración local, colaboración, y fomento de la iniciativa social y participación, de forma especial en el ámbito social, partiendo del principio y del convencimiento de que sólo la acción coordinada y responsable de todos los poderes públicos, instituciones, entidades y ciudadanos, puede coadyuvar al objetivo de procurar el bienestar del menor.

IX

La presente ley posee también un notable carácter institucional, ya que recoge tanto la creación del Observatorio Permanente de la Familia e Infancia en el título VI, que se encargará del estudio y la detección de las necesidades y demandas sociales y de la promoción de iniciativas que mejoren los niveles de prevención, atención y protección de las familias y de la infancia en la Comunitat Valenciana, como la creación en el título VII de la figura específica del Comisionado del Menor de la Comunitat Valenciana, bajo la denominación de «Comisionado del Menor-Pare d'Órfens».

Respecto de la institució del Comisionado del Menor, la Ley compagina armoniosamente tradició con modernidad, ya que la institució del Comisionado del Menor se inspira en una figura que fue propia y singular de nuestro insigne Derecho Foral, como fue el Pare d'Órfens, trasladando ahora dicho carácter emblemático a la moderna figura del Comisionado del Menor, que la Ley incorpora con un marcado carácter institucional en lo que es la defensa y protección de los derechos e intereses del menor.

Efectivamente, el Derecho Foral Valenciano contó ya con una institució de protecció del menor que es un claro precedente de lo que hoy son los Defensores del Menor o instituciones similares, como el «Ombudsman» de los Niños de Suecia, creado en 1973, el Mediator para la Infancia de Noruega, creado en 1981, o el Abogado de Menores de Dinamarca, así como la base de las instituciones de guarda y acogimiento de los menores, incluso de los juzgados de Menores.

En ese sentido, por Privilegio de 6 de marzo de 1337, el Rey Pedro IV de Aragón y II de Valencia, llamado «El Ceremonioso», creó el antecedente de la Institución a través de los denominados «Curadores de Huérfanos», que posteriormente, en 1407, el Rey Martín I, el Humano, transformó en una institució mucho más moderna y avanzada

«Pare dels Òrfens» o «Pare d'Òrfens». Tot això va permetre que, en 1447 es constituïra el «Tribunal de Curador, Pare i Jutge d'Òrfens de la Ciutat de València», institució que més avant es va estendre als regnes d'Aragó, Navarra i Castella.

El Pare d'Òrfens no sols s'ocupava de buscar allotjament a òrfens i xiquets abandonats o necessitats protecció (com ja feien els curadors), sinó que la seua actuació s'orientava a garantir la protecció efectiva, l'educació cristiana i formació integral del menor, així com a la seua reinserció social i tenia a més jurisdicció per resoldre els conflictes que sorgiren entorn dels menors sotmesos a la seua competència.

Doncs bé, en molt bona mesura, es pot afirmar que la regulació que oferix la present llei manté inalterat eixe perfil d'avantguarda que va tindre la institució del Pare d'Òrfens i que justifica l'existència actual d'un Defensor del Menor de la Comunitat Valenciana que, sota la denominació de «Comissionat del Menor-Pare d'Òrfens», exercisca les funcions de defensa i protecció del menor des de la seua independència, des del seu marcat caràcter institucional i des del seu reconegut prestigi i autoritat.

X

Per garantir la plena eficàcia i utilitat de la present llei, es configura un règim sancionador com a garantia addicional per a aquells casos en què els mandats d'esta llei siguin desatesos, les seues prohibicions desoïdes, els seus deures i obligacions incomplerts o simplement s'impedisca o es limite l'exercici dels drets de xiquets i adolescents.

Este règim sancionador, abordat en el títol VIII, constituïx la plasmació d'una activitat de control públic en defensa dels menors i s'expressa per mitjà d'una detallada tipificació de les infraccions que comprén la totalitat d'àmbits d'actuació previstos en la llei, però dins d'un marc flexible de graduació de les sancions que redundarà en benefici de la justícia en l'aplicació d'esta llei.

Finalment, mereix destacar-se que l'atribució de la competència sancionadora a una pluralitat d'òrgans no és sinó reflex i conseqüència del caràcter integral de la llei, de manera que també ací conflueix l'activitat de les distintes instàncies implicades en relació amb les diferents actuacions previstes en esta, exercint, respectivament, esta potestat quan els fets que constituïsquen infracció afecten les matèries o sectors d'activitat que els siguin encomanats o que revisten una major o menor gravetat.

XI

En definitiva, la present llei, que està en plena sintonia amb la tradició historicovalenciana, és expressió de la més ferma i decidida voluntat de la Generalitat de situar la Comunitat Valenciana en l'avantguarda de les més avançades polítiques de protecció, educació i integració del menor, contribuint, d'esta manera, al desplegament i a la implantació efectiva dels drets i garanties del xiquet, i al progrés social i a la defensa dels postulats del modern estat del benestar.

XII

La present llei es formula en virtut de la competència

para su época: el «Padre de los Huérfanos» o «Pare d'Òrfens». Todo ello permitió que, en 1447 se constituyese el «Tribunal de Curador, Padre y Juez de Huérfanos de la Ciudad de Valencia», institución que más adelante se extendió a los Reinos de Aragón, Navarra y Castilla.

El Pare d'Òrfens no sólo se ocupaba de buscar acomodo a huérfanos y niños abandonados o necesitados de protección (como ya hacían los curadores), sino que su actuación se orientaba a garantizar la protección efectiva, la educación cristiana y formación integral del menor, así como la reinserción social del mismo, teniendo además jurisdicción para resolver los conflictos que surgiesen en torno a los menores sometidos a su competencia.

Pues bien, en muy buena medida, se puede afirmar que la regulación que ofrece la presente ley mantiene inalterado ese perfil de vanguardia que tuvo la institución del Pare d'Òrfens y que justifica la existencia actual de un Defensor del Menor de la Comunitat Valenciana que, bajo la denominación de «Comisionado del Menor-Pare d'Òrfens», ejerza las funciones de defensa y protección del menor desde su independencia, desde su marcado carácter institucional y desde su reconocido prestigio y autoridad.

X

Para garantizar la plena eficacia y utilidad de la presente ley, se configura un régimen sancionador como garantía adicional para aquellos casos en los que los mandatos de esta ley sean desatendidos, sus prohibiciones desoídas, sus deberes y obligaciones incumplidos o simplemente se impida o limite el ejercicio de los derechos de niños y adolescentes.

Este régimen sancionador, abordado en el título VIII, constituye la plasmación de una actividad de control público en defensa de los menores y se expresa mediante una detallada tipificación de las infracciones que abarca la totalidad de ámbitos de actuación contemplados en la ley, pero dentro de un marco flexible de graduación de las sanciones que redundará en beneficio de la justicia en la aplicación de esta ley.

Finalmente, merece destacarse que la atribución de la competencia sancionadora a una pluralidad de órganos no es sino reflejo y consecuencia del carácter integral de la ley, de manera que también aquí confluye la actividad de las distintas instancias implicadas en relación con las diferentes actuaciones contempladas en la misma, ejercitando, respectivamente, esta potestad cuando los hechos que constituyan infracción afecten a las materias o sectores de actividad que les vengán encomendados o revistan una mayor o menor gravedad.

XI

En definitiva, la presente ley, que está en plena sintonía con la tradición histórico-valenciana, es expresión de la más firme y decidida voluntad de la Generalitat de situar a la Comunitat Valenciana en la vanguardia de las más avanzadas políticas de protección, educación e integración del menor, contribuyendo, de este modo, al desarrollo y a la implantación efectiva de los derechos y garantías del niño, y al progreso social y defensa de los postulados del moderno estado del bienestar.

XII

La presente ley se formula en virtud de la competencia

exclusiva que la Generalitat té en matèria d'institucions públiques de protecció i ajuda a menors i jòvens, d'acord amb l'article 49.1.27.^a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Objecte

Article 2. Àmbit d'aplicació

Article 3. Principis rectors

Article 4. Línies d'actuació

Article 5. Criteris d'interpretació

Article 6. Polítiques integrals

TÍTOL II

Carta de Drets del Menor de la Comunitat Valenciana

CAPÍTOL I

Reconeixement genèric

Article 7. Reconeixement genèric dels drets fonamentals i llibertats públiques del menor

CAPÍTOL II

Drets bàsics de la infància i l'adolescència

Article 8. Dret a la vida

Article 9. Dret de protecció a la integritat física i psíquica del menor

Article 10. Dret a la identitat i al nom

Article 11. Dret al coneixement dels propis orígens

Article 12. Dret a la llibertat ideològica i de creences

Article 13. Dret a la llibertat d'expressió i a la creació intel·lectual

Article 14. Dret a la informació

Article 15. Dret a l'honor, intimitat i pròpia imatge

Article 16. Dret davant del tractament de dades

Article 17. Dret a la lliure associació

Article 18. Dret a la participació

Article 19. Dret de reunió

Article 20. Dret de ser oït i informat dels seus interessos

Article 21. Dret a la defensa dels seus interessos i a la tutela judicial efectiva

Article 22. Dret a les relacions familiars

CAPÍTOL III

Del dret a l'educació

Article 23. Dret a l'ensenyança

Article 24. Atenció preescolar

Article 25. Programes d'ajudes a l'ensenyança

Article 26. Notificació de situacions de desprotecció infantil

Article 27. Menors en situació d'acolliment residencial o familiar

Article 28. Menors internats en centres de reeducació

Article 29. No escolarització, absentisme i abandó escolar

Article 30. Unitats educativoterapèutiques

Article 31. Del deure dels pares i representants legals

Article 32. Programes educatius de pares i fills

Article 33. Programes de resolució de conflictes en els centres docents

Article 34. Programes de prevenció de l'agressivitat i la violència en centres docents

Article 35. Integració social de l'alumnat

CAPÍTOL IV

Del dret a la protecció de la salut

Article 36. Promoció i protecció de la salut

Article 37. Educació en la prevenció

Article 38. Programes de detecció, tractament precoç i atenció

Article 39. Vacunació

exclusiva que la Generalitat tiene en materia de instituciones públicas de protección y ayuda de menores y jóvenes, de conformidad con el artículo 49.1.27.^a del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

TÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 1. Objeto

Artículo 2. Ámbito de aplicación

Artículo 3. Principios rectores

Artículo 4. Líneas de actuación

Artículo 5. Criterios de interpretación

Artículo 6. Políticas integrales

TÍTULO II

Carta de Derechos del Menor de la Comunitat Valenciana

CAPÍTULO I

Reconocimiento genérico

Artículo 7. Reconocimiento genérico de los derechos fundamentales y libertades públicas del menor

CAPÍTULO II

Derechos básicos de la infancia y adolescencia

Artículo 8. Derecho a la vida

Artículo 9. Derecho de protección a la integridad física y psíquica del menor.

Artículo 10. Derecho a la identidad y al nombre

Artículo 11. Derecho al conocimiento de los propios orígenes

Artículo 12. Derecho a la libertad ideológica y de creencias

Artículo 13. Derecho a la libertad de expresión y a la creación intelectual

Artículo 14. Derecho a la información

Artículo 15. Derecho al honor, intimidad y propia imagen

Artículo 16. Derecho frente al tratamiento de datos

Artículo 17. Derecho a la libre asociación

Artículo 18. Derecho a la participación.

Artículo 19. Derecho de reunión.

Artículo 20. Derecho a ser oído e informado de sus intereses.

Artículo 21. Derecho a la defensa de sus intereses y a la tutela judicial efectiva

Artículo 22. Derecho a las relaciones familiares

CAPÍTULO III

Del derecho a la educación

Artículo 23. Derecho a la enseñanza

Artículo 24. Atención preescolar

Artículo 25. Programas de ayudas a la enseñanza

Artículo 26. Notificación de situaciones de desprotección infantil

Artículo 27. Menores en situación de acogimiento residencial o familiar

Artículo 28. Menores internados en centros de reeducación

Artículo 29. No escolarización, absentismo y abandono escolar

Artículo 30. Unidades educativo-terapéuticas

Artículo 31. Del deber de los padres y representantes legales

Artículo 32. Programas educativos de padres e hijos

Artículo 33. Programas de resolución de conflictos en los centros docentes

Artículo 34. Programas de prevención de la agresividad y la violencia en centros docentes

Artículo 35. Integración social del alumnado

CAPÍTULO IV

Del derecho a la protección de la salud

Artículo 36. Promoción y protección de la salud

Artículo 37. Educación en la prevención

Artículo 38. Programas de detección, tratamiento precoz y atención

Artículo 39. Vacunación

Article 40. Protecció contra el consum d'alcohol, drogues i altres addiccions.

Article 41. Salut mental

Article 42. Hospitalització

Article 43. Dret a la informació veraç

Article 44. Consentiment informat

Article 45. Notificació de situacions de desprotecció infantil

CAPÍTOL V

Del dret a un medi ambient saludable, vivenda digna i adequació de l'espai urbà

Article 46. Dret a un medi ambient saludable i a una vivenda digna

Article 47. Dret a l'adequació de l'espai urbà

CAPÍTOL VI

Del dret a la cultura, temps lliure, joc i esport

Article 48. Dret a la cultura, temps lliure, joc i esport

Article 49. Promoció de la cultura

Article 50. Promoció de l'adequada utilització del temps lliure, del joc i de esport

CAPÍTOL VII

De l'atenció integral de menors malalts o discapacitats

Article 51. Atenció integral

Article 52. Salut i integració social

Article 53. Educació

Article 54. Integració laboral

Article 55. Accessibilitat i eliminació de barreres

Article 56. Activitats culturals i esportives

CAPÍTOL VIII

De l'atenció especial de menors amb conductes inadaptades

Article 57. Menors amb conductes inadaptades

Article 58. Principis d'actuació

Article 59. Unitats educativoterapèutiques

Article 60. Centres educatius

CAPÍTOL IX

De la integració social del menor

Article 61. Integració social

Article 62. Minories culturals

Article 63. Menors estrangers

CAPÍTOL X

Del dret a l'ocupació i contra l'explotació econòmica i laboral

Article 64. Dret a la formació i accés a l'ocupació

Article 65. Protecció contra l'explotació econòmica i laboral

CAPÍTOL XI

De la protecció contra l'explotació sexual i el tràfic de menors

Article 66. Protecció contra l'explotació sexual

Article 67. Protecció contra el tràfic de menors

CAPÍTOL XII

De les vendes i conductes prohibides a menors i de l'especial protecció del menor davant dels mitjans de comunicació i les noves tecnologies de la informació i la comunicació

Article 68. Objectiu i abast general

Article 69. Prohibició de determinades vendes a menors

Article 70. Prohibició d'entrada i permanència de menors en establiments i espectacles públics

Article 71. Protecció del menor davant dels mitjans de comunicació

Article 72. Protecció del menor davant de l'ús de servicis telefònics, Internet i videojocs

Article 73. Publicitat dirigida a menors

Article 74. Publicitat protagonitzada per menors

Artículo 40. Protección frente al consumo de alcohol, drogas y otras adicciones

Artículo 41. Salud mental

Artículo 42. Hospitalización

Artículo 43. Derecho a la información veraz

Artículo 44. Consentimiento informado.

Artículo 45. Notificación de situaciones de desprotección infantil

CAPÍTULO V

Del derecho a un medio ambiente saludable, vivienda digna y adecuación del espacio urbano

Artículo 46. Derecho a un medio ambiente saludable y a una vivienda digna

Artículo 47. Derecho a la adecuación del espacio urbano

CAPÍTULO VI

Del derecho a la cultura, tiempo libre, juego y deporte

Artículo 48. Derecho a la cultura, tiempo libre, juego y deporte

Artículo 49. Promoción de la cultura

Artículo 50. Promoción de la adecuada utilización del tiempo libre, del juego y de deporte

CAPÍTULO VII

De la atención integral de menores enfermos o discapacitados

Artículo 51. Atención integral

Artículo 52. Salud e integración social

Artículo 53. Educación

Artículo 54. Integración laboral

Artículo 55. Accesibilidad y eliminación de barreras

Artículo 56. Actividades culturales y deportivas

CAPÍTULO VIII

De la atención especial de menores con conductas inadaptadas

Artículo 57. Menores con conductas inadaptadas

Artículo 58. Principios de actuación

Artículo 59. Unidades educativo-terapéuticas

Artículo 60. Centros educativos

CAPÍTULO IX

De la integración social del menor

Artículo 61. Integración social

Artículo 62. Minorías culturales

Artículo 63. Menores extranjeros

CAPÍTULO X

Del derecho al empleo y contra la explotación económica y laboral

Artículo 64. Derecho a la formación y acceso al empleo

Artículo 65. Protección contra la explotación económica y laboral

CAPÍTULO XI

De la protección contra la explotación sexual y el tráfico de menores

Artículo 66. Protección contra la explotación sexual

Artículo 67. Protección contra el tráfico de menores

CAPÍTULO XII

De las ventas y conductas prohibidas a menores y de la especial protección del menor frente a los medios de comunicación y las nuevas tecnologías de la información y la comunicación

Artículo 68. Objetivo y alcance general

Artículo 69. Prohibición de determinadas ventas a menores

Artículo 70. Prohibición de entrada y permanencia de menores en establecimientos y espectáculos públicos

Artículo 71. Protección del menor frente a los medios de comunicación

Artículo 72. Protección del menor frente al uso de servicios telefónicos, internet y videojuegos

Artículo 73. Publicidad dirigida a menores

Artículo 74. Publicidad protagonizada por menores

Article 75. Prohibicions en matèria de publicitat i protecció del menor

Article 76. Protecció del menor com a consumidor i usuari

CAPÍTOL XIII

De les garanties i divulgació i defensa dels drets dels menors

Article 77. Garantia genèrica

Article 78. Difusió i informació

Article 79. Defensa dels seus drets

Article 80. Reclamació d'aliments

Article 81. Formació dels professionals que treballen amb menors

CAPÍTOL XIV

Dels deures dels menors

Article 82. Deures dels menors

TÍTOL III

De la protecció social i jurídica del menor en situació de risc o desemparament

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 83. Protecció del menor davant de situacions de risc i desemparament

Article 84. Principis rectors d'actuació en matèria de protecció del menor

Article 85. Pla d'intervenció

CAPÍTOL II

De les polítiques de prevenció i les mesures d'assistència als menors

Article 86. Polítiques de prevenció per als menors

Article 87. Polítiques de prevenció en matèria de suport a la família

Article 88. Polítiques de prevenció en matèria d'educació

Article 89. Polítiques de prevenció en matèria de salut

Article 90. Polítiques de prevenció en matèria de formació i ocupació

Article 91. Polítiques de prevenció en matèria de relacions socials

Article 92. Assistència al menor

CAPÍTOL III

De la situació de risc

Article 93. Concepte de situació de risc

Article 94. Principis d'actuació

Article 95. Mesures de suport familiar en situacions de risc del menor

Article 96. Valoració de la situació de risc

Article 97. Deure de col·laboració de pares o tutors

Article 98. Cessament en la situació de risc

CAPÍTOL IV

De la situació de desemparament i de la tutela, guarda i acolliment

Secció I

De la situació de desemparament del menor

Article 99. Concepte i efectes de la situació de desemparament

Article 100. Procediment de declaració de la situació de desemparament

Article 101. Procediment d'urgència

Article 102. Assistència lletrada

Secció II

De la tutela

Article 103. Tutela per ministeri de la Llei

Article 104. Tutela ordinària

Secció III

De la guarda

Artículo 75. Prohibiciones en materia de publicidad y protección del menor

Artículo 76. Protección del menor como consumidor y usuario

CAPÍTULO XIII

De las garantías y divulgación y defensa de los derechos de los menores

Artículo 77. Garantía genérica

Artículo 78. Difusión e información

Artículo 79. Defensa de sus derechos

Artículo 80. Reclamación de alimentos

Artículo 81. Formación de los profesionales que trabajan con menores

CAPÍTULO XIV

De los deberes de los menores

Artículo 82. Deberes de los menores

TÍTULO III

De la protección social y jurídica del menor en situación de riesgo o desamparo

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 83. Protección del menor frente a situaciones de riesgo y desamparo

Artículo 84. Principios rectores de actuación en materia de protección del menor

Artículo 85. Plan de intervención

CAPÍTULO II

De las políticas de prevención y las medidas de asistencia a los menores

Artículo 86. Políticas de prevención para los menores

Artículo 87. Políticas de prevención en materia de apoyo a la familia

Artículo 88. Políticas de prevención en materia de educación

Artículo 89. Políticas de prevención en materia de salud

Artículo 90. Políticas de prevención en materia de formación y empleo

Artículo 91. Políticas de prevención en materia de relaciones sociales

Artículo 92. Asistencia al menor

CAPÍTULO III

De la situación de riesgo

Artículo 93. Concepto de situación de riesgo

Artículo 94. Principios de actuación

Artículo 95. Medidas de apoyo familiar en situaciones de riesgo del menor

Artículo 96. Valoración de la situación de riesgo

Artículo 97. Deber de colaboración de padres o tutores

Artículo 98. Cese en la situación de riesgo

CAPÍTULO IV

De la situación de desamparo y de la tutela, guarda y acogimiento

Sección I

De la situación de desamparo del menor

Artículo 99. Concepto y efectos de la situación de desamparo

Artículo 100. Procedimiento de declaración de la situación de desamparo

Artículo 101. Procedimiento de urgencia

Artículo 102. Asistencia letrada

Sección II

De la Tutela

Artículo 103. Tutela por ministerio de la ley

Artículo 104. Tutela ordinaria

Sección III

De la guarda

Article 105. Assumpció de la guarda
 Article 106. Guarda voluntària
 Article 107. Guarda per acord judicial
 Article 108. Exercici de la guarda per part de la Generalitat
 Secció IV
 De l'acolliment residencial
 Article 109. La mesura d'acolliment residencial
 Article 110. Contingut de la mesura d'acolliment residencial
 Article 111. Centres per a la realització de la mesura d'acolliment residencial
 Article 112. Tipologia de centres de caràcter residencial
 Article 113. Atenció immediata en els centres de recepció
 Article 114. Del funcionament dels centres de protecció de menors de caràcter residencial
 Secció V
 De l'acolliment familiar
 Article 115. Concepte i contingut
 Article 116. Modalitats d'acolliment familiar
 Article 117. Acolliment familiar simple i permanent
 Article 118. Acolliment preadoptiu
 Secció VI
 Del Registre de Famílies Educadores
 Article 119. Registre de Famílies Educadores
 Article 120. Foment del recurs de famílies educadores
 Secció VII
 Del suport i intervenció en l'acolliment familiar
 Article 121. Suport i intervenció
 Secció VIII
 De l'extinció de la situació de desemparament i de la tutela per ministeri de la llei
 Article 122. Extinció de la situació de desemparament
 CAPÍTOL V
 De l'adopció
 Article 123. Principis d'actuació
 Article 124. Adopció nacional
 Article 125. Adopció internacional
 Article 126. Idoneïtat per a l'adopció
 Article 127. Criteris d'assignació
 Article 128. Suspensió de la tramitació del procés d'adopció
 Article 129. Registre de Sol·licituds d'Adopció de la Comunitat Valenciana
 Article 130. Servicis de suport «postadopció»
 TÍTOL IV
 Del sistema de reeducació de menors infractors
 CAPÍTOL I
 Disposicions generals
 Article 131. Contingut del sistema de reeducació menors
 Article 132. Principis d'actuació
 CAPÍTOL II
 De l'acció preventiva
 Article 133. Prevenció i inserció
 CAPÍTOL III
 De l'assessorament i de la conciliació i reparació
 Article 134. De l'assessorament
 Article 135. De la conciliació i reparació
 CAPÍTOL IV
 De l'execució de les mesures judicials
 Article 136. Marc de l'execució
 Article 137. Col·laboració en l'execució
 Article 138. Regles per a l'execució de les mesures i trasllat, si és el cas, del menor a un centre
 Article 139. Expedient personal
 Article 140. Programa d'execució de la mesura

Artículo 105. Asunción de la guarda
 Artículo 106. Guarda voluntaria
 Artículo 107. Guarda por acuerdo judicial
 Artículo 108. Ejercicio de la guarda por la Generalitat
 Sección IV
 Del acogimiento residencial
 Artículo 109. La medida de acogimiento residencial
 Artículo 110. Contenido de la medida de acogimiento residencial
 Artículo 111. Centros para la realización de la medida de acogimiento residencial
 Artículo 112. Tipología de centros de carácter residencial
 Artículo 113. Atención inmediata en los centros de recepción
 Artículo 114. Del funcionamiento de los centros de protección de menores de carácter residencial
 Sección V
 Del acogimiento familiar
 Artículo 115. Concepto y contenido
 Artículo 116. Modalidades de acogimiento familiar
 Artículo 117. Acogimiento familiar simple y permanente
 Artículo 118. Acogimiento preadoptivo
 Sección VI
 Del Registro de Familias Educadoras
 Artículo 119. Registro de Familias Educadoras
 Artículo 120. Fomento del recurso de familias educadoras
 Sección VII
 Del apoyo e intervención en el acogimiento familiar
 Artículo 121. Apoyo e intervención
 Sección VIII
 De la extinción de la situación de desamparo y de la tutela por ministerio de la ley
 Artículo 122. Extinción de la situación de desamparo
 CAPÍTULO V
 De la adopción
 Artículo 123. Principios de actuación
 Artículo 124. Adopción nacional
 Artículo 125. Adopción internacional
 Artículo 126. Idoneidad para la adopción
 Artículo 127. Criterios de asignación
 Artículo 128. Suspensión de la tramitación del proceso de adopción
 Artículo 129. Registro de Solicitudes de Adopción de la Comunitat Valenciana
 Artículo 130. Servicios de apoyo «postadopció»
 TÍTULO IV
 Del sistema de reeducación de menores infractores
 CAPÍTULO I
 Disposiciones generales
 Artículo 131. Contenido del sistema de reeducación menores
 Artículo 132. Principios de actuación
 CAPÍTULO II
 De la acción preventiva
 Artículo 133. Prevención e inserción
 CAPÍTULO III
 Del asesoramiento y de la conciliación y reparación
 Artículo 134. Del asesoramiento
 Artículo 135. De la conciliación y reparación
 CAPÍTULO IV
 De la ejecución de las medidas judiciales
 Artículo 136. Marco de la ejecución
 Artículo 137. Colaboración en la ejecución
 Artículo 138. Reglas para la ejecución de las medidas y traslado, en su caso, del menor a un centro
 Artículo 139. Expediente personal
 Artículo 140. Programa de ejecución de la medida

CAPÍTOL V
De les mesures de medi obert
Article 141. Mesures de medi obert

CAPÍTOL VI
De les mesures privatives de llibertat
Article 142. Centres d'ingrés
Article 143. Custòdia dels menors detinguts
Article 144. Condicions de funcionament dels centres

CAPÍTOL VII
De les actuacions posteriors a l'execució de les mesures
Article 145. Actuacions posteriors a l'execució de les mesures

TÍTOL V
De la distribució de competències, de la col·laboració i del foment de la iniciativa social i la participació

CAPÍTOL I
De la distribució de competències en matèria de menors en la Comunitat Valenciana
Article 146. Competències de la Generalitat
Article 147. Competències de les entitats locals
Article 148. Exercici de les competències de les entitats locals en matèria de protecció de menors

CAPÍTOL II
De la col·laboració
Article 149. Principi de coresponsabilitat
Article 150. Col·laboració en la gestió de les actuacions de la llei
Article 151. Col·laboració interadministrativa
Article 152. Col·laboració i coordinació amb les entitats locals
Article 153. Col·laboració amb els òrgans judicials
Article 154. Col·laboració amb el Ministeri Fiscal
Article 155. Col·laboració amb les forces i cossos de seguretat
Article 156. Deure de comunicació

CAPÍTOL III
De la iniciativa social i la participació
Article 157. Foment de la iniciativa social
Article 158. Institucions col·laboradores en matèria de protecció de menors
Article 159. Deure de secret

TÍTOL VI
Del Pla i de l'Observatori Permanent de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana
Article 160. Planificació i seguiment de la llei
Article 161. Observatori Permanent de la Família i Infància

TÍTOL VII
Del Comissionat del Menor de la Comunitat Valenciana
Article 162. Creació del Comissionat del Menor-Pare d'Òrfens
Article 163. Funcions del Comissionat del Menor
Article 164. Línies d'actuació
Article 165. Requisits
Article 166. Nomenament
Article 167. Cessament en el càrrec
Article 168. Independència institucional
Article 169. Funcionament de l'Oficina del Comissionat del Menor
Article 170. Desplegament reglamentari

TÍTOL VIII
Del règim sancionador

CAPÍTOL I
De les infraccions administratives
Article 171. Subjectes responsables

CAPÍTULO V
De las medidas de medio abierto
Artículo 141. Medidas de medio abierto

CAPÍTULO VI
De las medidas privativas de libertad
Artículo 142. Centros de ingreso
Artículo 143. Custodia de los menores detenidos
Artículo 144. Condiciones de funcionamiento de los centros

CAPÍTULO VII
De las actuaciones posteriores a la ejecución de las medidas
Artículo 145. Actuaciones posteriores a la ejecución de las medidas

TÍTULO V
De la distribución de competencias, de la colaboración y del fomento de la iniciativa social y la participación

CAPÍTULO I
De la distribución de competencias en materia de menores en la Comunitat Valenciana
Artículo 146. Competencias de la Generalitat
Artículo 147. Competencias de las entidades locales
Artículo 148. Ejercicio de las competencias de las entidades locales en materia de protección de menores

CAPÍTULO II
De la colaboración
Artículo 149. Principio de coresponsabilidad
Artículo 150. Colaboración en la gestión de las actuaciones de la ley
Artículo 151. Colaboración interadministrativa
Artículo 152. Colaboración y coordinación con las entidades locales
Artículo 153. Colaboración con los órganos judiciales
Artículo 154. Colaboración con el Ministerio Fiscal
Artículo 155. Colaboración con las fuerzas y cuerpos de seguridad
Artículo 156. Deber de comunicación

CAPÍTULO III
De la iniciativa social y la participación
Artículo 157. Fomento de la iniciativa social
Artículo 158. Instituciones colaboradoras en materia de protección de menores
Artículo 159. Deber de secreto

TÍTULO VI
Del Plan y del Observatorio Permanente de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana
Artículo 160. Planificación y seguimiento de la ley
Artículo 161. Observatorio Permanente de la Familia e Infancia

TÍTULO VII
Del Comisionado del Menor de la Comunitat Valenciana
Artículo 162. Creación del Comisionado del Menor-Pare d'Orfes
Artículo 163. Funciones del Comisionado del Menor
Artículo 164. Líneas de actuación
Artículo 165. Requisitos
Artículo 166. Nombramiento
Artículo 167. Cese del cargo
Artículo 168. Independencia institucional
Artículo 169. Funcionamiento de la Oficina del Comisionado del Menor
Artículo 170. Desarrollo reglamentario

TÍTULO VIII
Del régimen sancionador

CAPÍTULO I
De las infracciones administrativas
Artículo 171. Sujetos responsables

Article 172. Infraccions administratives
 Article 173. Infraccions lleus
 Article 174. Infraccions greus
 Article 175. Infraccions molt greus
 Article 176. Reincidència
 CAPÍTOL II
 De les sancions administratives
 Article 177. Sancions administratives
 Article 178. Graduació de les sancions administratives
 CAPÍTOL III
 Del procediment sancionador
 Article 179. Òrgans competents
 Article 180. Procediment aplicable
 Article 181. Mesures cautelars
 Article 182. Prescripció
 Article 183. Caducitat
 Article 184. Publicitat de les sancions
 DISPOSICIONS ADDICIONALS
 Primera. Prioritat pressupostària
 Segona. Centres d'Atenció Precoç
 Tercera. Actualització de les quanties de les multes i afectació d'ingressos per multes
 Quarta. Dia de la Infància en la Comunitat Valenciana
 Quinta. Constitució d'institucions i òrgans
 DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA
 Única. Clàusula derogatòria
 DISPOSICIONS FINALS
 Primera. Entrada en vigor
 Segona. Autorització de desplegament

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

Objecte

La present llei té com a objecte:

- a) El reconeixement i la protecció dels drets bàsics del menor, especialment els continguts en la «Carta de Drets del Menor de la Comunitat Valenciana», concebent els menors com a subjectes actius de drets.
- b) L'establiment del conjunt de mesures, estructures, recursos i procediments per a l'efectivitat de la protecció social i jurídica del menor en situació de risc o de desemparament i per a l'efectivitat de l'aplicació de la llei reguladora de la responsabilitat penal dels menors.
- c) Les mesures de coordinació i col·laboració de les distintes administracions públiques i entitats col·laboradores, en l'àmbit de la protecció integral del menor i la família.
- d) La creació de l'Observatori Permanent de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana.
- e) La creació del Comissionat del Menor de la Comunitat Valenciana, amb la denominació de «Comissionat del Menor-Pare d'Òrfens».
- f) El règim sancionador en les matèries regulades en esta llei.

Article 2

Àmbit d'aplicació

1. La present llei i les seues disposicions de desplegament s'apliquen als menors de díhuit anys que residisquen o que es troben transitòriament en la Comunitat Valenciana,

Artículo 172. Infracciones administrativas
 Artículo 173. Infracciones leves
 Artículo 174. Infracciones graves
 Artículo 175. Infracciones muy graves
 Artículo 176. Reincidencia
 CAPÍTULO II
 De las sanciones administrativas
 Artículo 177. Sanciones administrativas
 Artículo 178. Graduación de las sanciones administrativas
 CAPÍTULO III
 Del procedimiento sancionador
 Artículo 179. Órganos competentes
 Artículo 180. Procedimiento aplicable
 Artículo 181. Medidas cautelares
 Artículo 182. Prescripción
 Artículo 183. Caducidad
 Artículo 184. Publicidad de las sanciones.
 DISPOSICIONES ADICIONALES
 Primera. Prioridad presupuestaria
 Segunda. Centros de atención Temprana
 Tercera. Actualización de las cuantías de las multas y afectación de ingresos por multas
 Cuarta. Día de la Infancia en la Comunitat Valenciana
 Quinta. Constitución de instituciones y órganos
 DISPOSICIÓN DEROGATORIA
 Única. Cláusula derogatoria
 DISPOSICIONES FINALES
 Primera. Entrada en vigor
 Segunda. Autorización de desarrollo

TÍTULO I DISPOSICIONES GENERALES

Artículo 1

Objeto

La presente ley tiene como objeto:

- a) El reconocimiento y la protección de los derechos básicos del menor, especialmente los contenidos en la «Carta de Derechos del Menor de la Comunitat Valenciana», concibiendo a los menores como sujetos activos de derechos.
- b) El establecimiento del conjunto de medidas, estructuras, recursos y procedimientos para la efectividad de la protección social y jurídica del menor en situación de riesgo o de desamparo y para la efectividad de la aplicación de la ley reguladora de la responsabilidad penal de los menores.
- c) Las medidas de coordinación y colaboración de las distintas administraciones públicas y entidades colaboradoras, en el ámbito de la protección integral del menor y la familia.
- d) La creación del Observatorio Permanente de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana.
- e) La creación del Comisionado del Menor de la Comunitat Valenciana, con la denominación de «Comisionado del Menor-Pare d'Òrfens».
- f) El régimen sancionador en las materias reguladas en esta ley.

Artículo 2

Ámbito de aplicación

1. La presente ley y sus disposiciones de desarrollo son de aplicación a los menores de dieciocho años que residan o se encuentren transitoriamente en la Comunitat Valenciana.

llevat que en virtut de la seua llei personal hagen assolit abans la majoria d'edat.

2. Excepcionalment, podrà ser aplicat a majors d'edat quan així es preveja expressament o quan, abans d'assolir la majoria d'edat, hagen sigut objecte d'alguna de les mesures administratives o judicials que regula l'ordenament jurídic.

Article 3

Principis rectoris

Són principis rectoris de la política de la Generalitat en relació amb la protecció del menor, els següents:

a) Primacia de l'interès superior del menor sobre qual-sevol altre interès legítim concurrent. Per a la determinació de l'interès superior del menor es tindrà en compte la condició del menor com a subjecte de drets i responsabilitats, la seua edat, el grau de maduresa, la capacitat de discerniment i la resta de condicions personals i socioeconòmiques en què viu, buscant sempre la confluència entre l'interès del menor i l'interès social.

b) No discriminació per raó de naixement, sexe, nacionalitat, ètnia, religió, llengua, cultura, opinió, discapacitat física, psíquica o sensorial, condicions personals, familiars, econòmiques o socials, tant pròpies del menor com de la seua família.

c) Integració social del menor en totes les mesures de prevenció i protecció que s'adopten en relació amb ell, les quals hauran de comptar amb la col·laboració del menor, la seua família i les institucions públiques i privades.

d) Permanència o reagrupació familiar, procurant, en la mesura que siga possible, la unitat familiar. Tot això davall la consideració que els xiquets tenen en la família el seu àmbit natural de protecció i realització personal.

Article 4

Línies d'actuació

Per garantir el compliment de l'objecte de la present llei i l'aplicació real i efectiva dels seus principis, la Generalitat, a través dels seus departaments competents quant a la matèria, seguirà les següents línies d'actuació:

a) La promoció i defensa dels drets individuals i col·lectius reconeguts als menors en la Constitució, Tractats i acords internacionals ratificats per l'Estat espanyol, la Carta de Drets del Menor de la Comunitat Valenciana i la resta de normes que componen l'ordenament jurídic.

b) El desplegament de polítiques familiars de suport i assistència, perquè la família pugua assumir plenament les seues responsabilitats respecte als menors.

c) La intervenció de caràcter educatiu, social i terapèutic en l'actuació amb menors.

d) L'educació dels menors en els valors de solidaritat, tolerància, igualtat i respecte als principis democràtics i de convivència.

e) El desplegament de polítiques de prevenció i la remoció dels obstacles que impedisquen o que dificulten la formació i el desenvolupament integral dels menors.

f) L'impuls de la iniciativa privada i la participació social en les actuacions que despleguen les administracions públiques.

g) La coordinació de les distintes administracions públiques de la Comunitat Valenciana en l'àmbit de la defensa i protecció de menor.

na, salvo que en virtud de su ley personal hayan alcanzado antes la mayoría de edad.

2. Excepcionalmente, podrá ser de aplicación a mayores de edad cuando así se prevea expresamente o cuando, antes de alcanzar la mayoría de edad, hayan sido objeto de alguna de las medidas administrativas o judiciales que contempla el ordenamiento jurídico.

Artículo 3

Principios rectores

Son principios rectores de la política de la Generalitat en relación con la protección del menor, los siguientes:

a) Primacia del interés superior del menor sobre cualquier otro interés legítimo concurrente. Para la determinación del interés superior del menor se tendrá en cuenta la condición del menor como sujeto de derechos y responsabilidades, su edad, grado de madurez, capacidad de discernimiento y demás condiciones personales y socioeconómicas en que se desenvuelve, buscando siempre la confluencia entre el interés del menor y el interés social.

b) No discriminación por razón de nacimiento, sexo, nacionalidad, etnia, religión, lengua, cultura, opinión, discapacidad física, psíquica o sensorial, condiciones personales, familiares, económicas o sociales, tanto propias del menor como de su familia.

c) Integración social del menor en todas las medidas de prevención y protección que se adopten en relación con él, las cuales deberán contar con la colaboración del menor, su familia y las instituciones públicas y privadas.

d) Permanencia o reagrupación familiar, procurando, en la medida de lo posible, la unidad familiar. Todo ello bajo la consideración de que los niños tienen en la familia su ámbito natural de protección y realización personal.

Artículo 4

Líneas de actuación

Para garantizar el cumplimiento del objeto de la presente ley y la aplicación real y efectiva de sus principios, la Generalitat, a través de sus departamentos competentes en razón de la materia, seguirá las siguientes líneas de actuación:

a) La promoción y defensa de los derechos individuales y colectivos reconocidos a los menores en la Constitución, Tratados y acuerdos internacionales ratificados por el Estado español, la Carta de Derechos del Menor de la Comunitat Valenciana y demás normas que componen el ordenamiento jurídico.

b) El desarrollo de políticas familiares de apoyo y asistencia, para que la familia pueda asumir plenamente sus responsabilidades respecto a los menores.

c) La intervención de carácter educativo, social y terapéutico en la actuación con menores.

d) La educación de los menores en los valores de solidaridad, tolerancia, igualdad y respeto a los principios democráticos y de convivencia.

e) El desarrollo de políticas de prevención y la remoción de los obstáculos que impidan o dificulten la formación y el desarrollo integral de los menores.

f) El impulso de la iniciativa privada y la participación social en las actuaciones que desarrollen las administraciones públicas.

g) La coordinación de las distintas administraciones públicas de la Comunitat Valenciana en el ámbito de la defensa y protección de menor.

Article 5*Criteris d'interpretació*

1. La interpretació de la present llei, així com de les seues normes de desplegament i les que regulen totes les activitats que es dirigisquen a l'atenció de la infància i adolescència, ha d'estar presidida per l'interés superior del menor, de conformitat amb la Constitució Espanyola, tractats i acords internacionals ratificats per l'Estat espanyol, especialment la Convenció sobre els Drets del Xiquet, de Nacions Unides, de 20 de novembre de 1989, i la resta de normes que componen l'ordenament jurídic en l'àmbit de la protecció del menor.

2. Totes les mesures previstes en la present llei que puguen afectar la limitació de la capacitat d'obrar dels menors s'interpretaran de manera restrictiva.

Article 6*Polítiques integrals*

1. Les polítiques integrals que es deriven de l'aplicació de la present llei exigiran l'actuació coordinada de tots els sectors públics implicats directament o indirectament en la protecció del menor, i en especial, l'educatiu, el sanitari, el terapèutic i el de protecció social, així com de les institucions privades d'iniciativa social dedicades a la protecció i defensa de la família, infància i l'adolescència.

2. La Generalitat haurà d'assegurar l'exercici dels drets que regula esta llei a través de polítiques que permeten el desenrotllament efectiu d'estos. Amb este fi, les institucions públiques, tant autonòmiques com locals, adoptaran totes les mesures administratives i de qualsevol índole que calga per garantir la plena efectivitat dels drets dels menors.

TÍTOL II**CARTA DE DRETS DEL MENOR
DE LA COMUNITAT VALENCIANA****CAPÍTOL I****Reconeixement genèric****Article 7***Reconeixement genèric dels drets
fonamentals i llibertats públiques del menor*

1. Els xiquets i adolescents gaudiran, en la Comunitat Valenciana, dels drets que la Constitució Espanyola i els tractats internacionals firmats per Espanya reconeixen a les persones pel mer fet de ser-ho i, en especial, dels drets reconeguts en la Convenció de Drets del Xiquet de les Nacions Unides, sense que pugua produir-se cap discriminació per raó de naixement, nacionalitat, raça, sexe, deficiència o malaltia, religió, llengua, cultura, opinió o qualsevol altra condició personal, familiar, econòmica o social.

2. La Generalitat, dins de les seues competències, garantirà la protecció integral i efectiva dels drets civils, polítics, socials, econòmics i culturals del menor, fomentant la seua integració real i efectiva en la societat.

3. La Generalitat establirà les mesures de protecció adequades per previndre, evitar i tractar d'eradicar qualsevol forma d'explotació, abús i violència de què pugua ser víctima el menor.

Artículo 5*Criterios de interpretación*

1. La interpretación de la presente ley, así como de sus normas de desarrollo y las que regulen cuantas actividades se dirijan a la atención de la infancia y adolescencia, debe estar presidida por el interés superior del menor, de conformidad con la Constitución Española, tratados y acuerdos internacionales ratificados por el Estado español, especialmente la Convención sobre los Derechos del Niño, de Naciones Unidas, de 20 de noviembre de 1989, y demás normas que componen el ordenamiento jurídico en el ámbito de la protección del menor.

2. Todas las medidas previstas en la presente ley que puedan afectar a la limitación de la capacidad de obrar de los menores se interpretarán de manera restrictiva.

Artículo 6*Políticas integrales*

1. Las políticas integrales que se deriven de la aplicación de la presente ley exigirán la actuación coordinada de todos los sectores públicos implicados directa o indirectamente en la protección del menor, y en especial, el educativo, el sanitario, el terapéutico y el de protección social, así como de las instituciones privadas de iniciativa social dedicadas a la protección y defensa de la familia, infancia y la adolescencia.

2. La Generalitat deberá asegurar el ejercicio de los derechos que recoge esta ley a través de políticas que permitan el desarrollo efectivo de los mismos. A tal fin, las instituciones públicas, tanto autonómicas como locales, adoptarán cuantas medidas administrativas y de cualquier índole sean necesarias para garantizar la plena efectividad de los derechos de los menores.

TÍTULO II**CARTA DE DERECHOS DEL MENOR
DE LA COMUNITAT VALENCIANA****CAPÍTULO I****Reconocimiento genérico****Artículo 7***Reconocimiento genérico de los derechos
fundamentales y libertades públicas del menor*

1. Los niños y adolescentes gozarán, en la Comunitat Valenciana, de los derechos que la Constitución Española y los Tratados Internacionales firmados por España reconocen a las personas por el mero hecho de serlo y, en especial, de los derechos reconocidos en la Convención de Derechos del Niño de las Naciones Unidas, sin que pueda darse discriminación alguna por razón de nacimiento, nacionalidad, raza, sexo, deficiencia o enfermedad, religión, lengua, cultura, opinión o cualquier otra condición personal, familiar, económica o social.

2. La Generalitat, dentro de sus competencias, garantizará la protección integral y efectiva de los derechos civiles, políticos, sociales, económicos y culturales del menor, fomentando su integración real y efectiva en la sociedad.

3. La Generalitat establecerá las medidas de protección adecuadas para prevenir, evitar y tratar de erradicar cualquier forma de explotación, abuso y violencia de la que pueda ser víctima el menor.

4. La regulació continguda en este títol II, relativa a drets i garanties dels menors s'atindrà a la norma que en cada moment regisca en la matèria, Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil, lleis orgàniques d'ordenació de drets específics, lleis bàsiques i tractats internacionals ratificats per Espanya.

CAPÍTOL II

Drets genèrics de la infància i l'adolescència

Article 8

Dret a la vida

1. La Generalitat garantirà i protegirà el dret a la vida dels menors que es troben en el territori de la Comunitat Valenciana quan hi haja una situació real de risc o amenaça, per mitjà de polítiques preventives, així com per mitjà de l'adopció de les mesures administratives que estime pertinents o instant les mesures judicials oportunes, a fi de garantir la protecció real i efectiva de la vida del menor.

2. La Generalitat garantirà i protegirà el dret a la vida en formació, protegint les mares gestants que estiguen decidides a tindre el seu fill.

Article 9

Dret de protecció a la integritat física i psíquica del menor

1. La Generalitat adoptarà les mesures pertinents per protegir la integritat física i psíquica del menor contra situacions de maltractament, abús, violència, amenaça, mutilació genital, explotació sexual, laboral o econòmica, manipulació, utilització instrumental i acció degradant i humiliant, en tot tipus de conductes, ja siguen intencionals per acció o omissió com imprudents.

2. Les entitats públiques hauran de disposar de mecanismes de coordinació institucional àgils, a través de comissions i protocols d'actuació, especialment en els àmbits d'educació, sanitat, policia i acció social, per prestar un auxili immediat davant de situacions de desprotecció i maltractament.

Article 10

Dret a la identitat i al nom

1. Tot menor té dret a una identitat, a un nom digne i a una nacionalitat.

A este efecte, en els centres sanitaris i hospitalaris on es verifiquen naixements hauran d'establir-se les garanties suficients per a la inequívoca identificació dels nounats.

2. Quan es tinga un coneixement efectiu que els qui es troben obligats a promoure la inscripció del naixement del menor en el registre civil, no ho efectuen, o quan es tracte d'un menor abandonat i de filiació indeterminada de qui es faça càrrec la Generalitat, s'adoptaran, per part de la conselleria competent en matèria de protecció de menors, les mesures necessàries per efectuar la dita inscripció en el registre civil competent, de conformitat amb el que preveu la legislació civil.

4. La regulación contenida en este título II relativa a derechos y garantías de los menores se atenderá a la norma que en cada momento rija en la materia, Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del Menor, de modificación parcial del Código Civil y de la Ley de Enjuiciamiento Civil, leyes orgánicas de ordenación de derechos específicos, leyes básicas y tratados internacionales ratificados por España.

CAPÍTULO II

Derechos genéricos de la infancia y adolescencia

Artículo 8

Derecho a la vida

1. La Generalitat garantizará y protegerá el derecho a la vida de los menores que se encuentren en el territorio de la Comunitat Valenciana cuando exista una situación real de riesgo o amenaza, mediante políticas preventivas, así como mediante la adopción de las medidas administrativas que estime pertinentes o instando las medidas judiciales oportunas, con el fin de garantizar la protección real y efectiva de la vida del menor.

2. La Generalitat garantizará y protegerá el derecho a la vida en formación, protegiendo a las madres gestantes que estén decididas a tener su hijo.

Artículo 9

Derecho de protección a la integridad física y psíquica del menor

1. La Generalitat adoptará las medidas pertinentes para proteger la integridad física y psíquica del menor frente a situaciones de maltrato, abuso, violencia, amenaza, mutilación genital, explotación sexual, laboral o económica, manipulación, utilización instrumental y acción degradante y humillante, en todo tipo de conductas, ya sean intencionales por acción u omisión como imprudentes.

2. Las entidades públicas deberán disponer de mecanismos de coordinación institucional ágiles, a través de comisiones y protocolos de actuación, especialmente en los ámbitos de educación, sanidad, policía y acción social, para prestar un auxilio inmediato ante situaciones de desprotección y maltrato.

Artículo 10

Derecho a la identidad y al nombre

1. Todo menor tiene derecho a una identidad, a un nombre digno y a una nacionalidad.

A tal efecto, en los centros sanitarios y hospitalarios donde se verifiquen nacimientos deberán establecerse las garantías suficientes para la inequívoca identificación de los recién nacidos.

2. Cuando se tenga un conocimiento efectivo, de que quienes se hallen obligados a promover la inscripción del nacimiento del menor en el registro civil no lo efectúen, o cuando se trate de un menor abandonado y de filiación indeterminada del que se haga cargo la Generalitat, se adoptarán, por parte de la conselleria competente en materia de protección de menores, las medidas necesarias para efectuar dicha inscripción en el registro civil competente, de conformidad con lo previsto en la legislación civil.

Article 11*Dret al coneixement dels propis orígens*

La Generalitat garantirà el dret dels menors que hagen sigut adoptats de conèixer els seus orígens, en els termes establits en la legislació específica que regula esta matèria.

Article 12*Dret a la llibertat ideològica i de creences*

El menor tindrà garantit en la Comunitat Valenciana el ple reconeixement dels drets derivats de la llibertat d'ideologia, consciència i religió, així com el seu exercici, per si mateix o davall l'orientació dels seus pares o representants legals, sempre que contribuïska al seu desenrotllament i segons l'evolució de les seues facultats, però dins, en tot cas, del respecte al dret a la vida i a la integritat física o psíquica, així com als drets dels altres.

Article 13*Dret a la llibertat d'expressió i a la creació intel·lectual*

1. Els menors gaudiran en la Comunitat Valenciana del dret a la llibertat d'expressió en els termes que preveuen la Constitució i les lleis, i amb els límits de respecte dels drets dels altres i de protecció, si és el cas, a la intimitat i imatge del mateix menor. Este dret implica, en especial, la possibilitat que el menor expresse i difonga lliurement les seues idees i opinions, així com informacions veraces, a través de qualsevol mitjà de comunicació.

2. Així mateix, els menors gaudiran en la Comunitat Valenciana del dret a la creació literària, artística, científica i tècnica, així com al reconeixement i l'atribució dels drets derivats del fet de la creació.

Article 14*Dret a la informació*

1. Els menors d'edat tenen dret a buscar, rebre i utilitzar la informació adequada a la seua edat i condicions de maduresa.

2. La Generalitat vetlarà perquè la informació que reben els xiquets i adolescents siga veraç, plural i respectuosa amb els principis continguts en la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i la resta de l'ordenament jurídic.

3. La Generalitat adoptarà les mesures pertinents per garantir que els adolescents reben una educació i una informació sexual rigorosa, comprensible, accessible i de qualitat.

4. La Generalitat facilitarà l'accés dels menors als servicis d'informació, documentació, biblioteques, hemeroteques i a la resta de servicis culturals de la Comunitat Valenciana.

Article 15*Dret a l'honor, intimitat i pròpia imatge*

Els menors tenen dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. Este dret comprén també la inviolabilitat del domicili familiar i de la correspondència, així com el secret de les comunicacions.

Artículo 11*Derecho al conocimiento de los propios orígenes*

La Generalitat garantizará el derecho de los menores que hayan sido adoptados a conocer sus propios orígenes, en los términos establecidos en la legislación específica que regula esta materia.

Artículo 12*Derecho a la libertad ideológica y de creencias*

El menor tendrá garantizado en la Comunitat Valenciana el pleno reconocimiento de los derechos derivados de la libertad de ideología, conciencia y religión, así como su ejercicio, por sí mismo o bajo la orientación de sus padres o representantes legales, siempre que contribuya a su desarrollo y según la evolución de sus facultades, pero dentro, en todo caso, del respeto al derecho a la vida y a la integridad física o psíquica, así como a los derechos de los demás.

Artículo 13*Derecho a la libertad de expresión y a la creación intelectual*

1. Los menores gozarán en la Comunitat Valenciana del derecho a la libertad de expresión en los términos previstos en la Constitución y en las leyes, y con los límites de respeto de los derechos de los demás y de protección, en su caso, a la intimidad e imagen del propio menor. Este derecho implica, en especial, la posibilidad de que el menor exprese y difunda libremente sus ideas y opiniones, así como informaciones veraces, a través de cualquier medio de comunicación.

2. Asimismo, los menores gozarán en la Comunitat Valenciana del derecho a la creación literaria, artística, científica y técnica, así como del reconocimiento y atribución de los derechos derivados del hecho de la creación.

Artículo 14*Derecho a la información*

1. Los menores de edad tienen derecho a buscar, recibir y utilizar la información adecuada a su edad y condiciones de madurez.

2. La Generalitat velará para que la información que reciban los niños y adolescentes sea veraz, plural y respetuosa con los principios contenidos en la Constitución y el Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, y el resto del ordenamiento jurídico.

3. La Generalitat adoptará las medidas pertinentes para garantizar que los adolescentes reciban una educación y una información sexual rigurosa, comprensible, accesible y de calidad.

4. La Generalitat facilitará el acceso de los menores a los servicios de información, documentación, bibliotecas, hemerotecas y demás servicios culturales de la Comunitat Valenciana.

Artículo 15*Derecho al honor, intimidad y propia imagen*

Los menores tienen derecho al honor, a la intimidad personal y familiar y a la propia imagen. Este derecho comprende también la inviolabilidad del domicilio familiar y de la correspondencia, así como el secreto de las comunicaciones.

Article 16*Dret davant del tractament de dades*

1. Es reconeix al menor el dret de protecció de les seues dades i a impedir el tractament o la cessió d'estes sense el consentiment del representant del menor, excepte en el cas del menor emancipat, qui podrà consentir per si mateix.

2. La Generalitat, en tots els fitxers que siguen de la seua titularitat, garantirà el compliment efectiu del dit dret en favor dels menors d'acord amb la legislació de protecció de dades.

3. Les administracions públiques vetlaran pel compliment d'este dret de conformitat amb la legislació de protecció de dades.

Article 17*Dret a la lliure associació*

1. Els menors tindran garantit en la Comunitat Valenciana el dret d'associació, que comprén tant el dret de constituir lliurement associacions infantils i juvenils, com el dret a ser-ne membres, o d'organitzacions, partits polítics i sindicats, d'acord amb la legislació vigent i els seus estatuts.

2. Perquè les associacions infantils i juvenils puguen obligar-se civilment, hauran d'haver nomenat, d'acord amb els seus estatuts, un representant legal amb plena capacitat.

3. Les entitats públiques hauran de vetlar perquè l'associacionisme infantil i juvenil possibilite l'aprenentatge dels principis, valors i pràctiques d'una societat democràtica, fomentant el civisme, la convivència i la tolerància.

4. La Generalitat, sense perjudici de cooperar amb el Ministeri Fiscal i exercir les accions que en dret pertoqueu, haurà de realitzar les actuacions necessàries per informar els menors i les seues famílies dels riscos d'aquelles organitzacions o grups il·legals o il·lícits segons l'ordenament jurídic. Així mateix, promourà totes les actuacions necessàries per previndre les activitats que les dites organitzacions pretenguen realitzar.

5. La Generalitat adoptarà les mesures pertinents per garantir l'adequada protecció dels interessos dels xiquets i adolescents en el cas que hi haja indicis raonables que la pertinença d'un menor o dels seus representants legals a una associació impedisca o perjudique el seu desenvolupament integral.

Article 18*Dret a la participació*

1. Els menors, i en especial els adolescents, tenen dret de participar plenament, en funció del seu desenvolupament i capacitat, en la vida social, cultural, artística i recreativa del seu entorn, així com a una incorporació progressiva a la ciutadania activa.

2. La Generalitat promourà la constitució d'associacions i organitzacions que afavorisquen la participació activa dels menors en la societat.

Article 19*Dret de reunió*

Els menors, i en especial els adolescents, tenen dret a participar en reunions públiques i en manifestacions, convocades en els termes establits per la llei. En idèntics ter-

Artículo 16*Derecho frente al tratamiento de datos*

1. Se reconoce al menor el derecho de protección de sus propios datos y a impedir el tratamiento o la cesión de los mismos sin el consentimiento del representante del menor, salvo en el caso del menor emancipado, que podrá consentir por sí mismo.

2. La Generalitat, en todos los ficheros que sean de su titularidad, garantizará el cumplimiento efectivo de dicho derecho en favor de los menores de conformidad con la legislación de protección de datos.

3. Las administraciones públicas velarán por el cumplimiento de este derecho de conformidad con la legislación de protección de datos.

Artículo 17*Derecho a la libre asociación*

1. Los menores tendrán garantizado en la Comunitat Valenciana el derecho de asociación, que comprende tanto el derecho a constituir libremente asociaciones infantiles y juveniles, como el derecho a ser miembros de las mismas, o de organizaciones, partidos políticos y sindicatos, de acuerdo con la legislación vigente y sus estatutos.

2. Para que las asociaciones infantiles y juveniles puedan obligarse civilmente, deberán haber nombrado, de acuerdo con sus Estatutos, un representante legal con plena capacidad.

3. Las entidades públicas deberán velar para que el asociacionismo infantil y juvenil posibilite el aprendizaje de los principios, valores y prácticas de una sociedad democrática, fomentando el civismo, la convivencia y la tolerancia.

4. La Generalitat, sin perjuicio de cooperar con el Ministerio Fiscal y ejercitar las acciones que en derecho procedan, deberá realizar las actuaciones necesarias para informar a los menores y a sus familias de los riesgos de aquellas organizaciones o grupos ilegales o ilícitos según el ordenamiento jurídico. Asimismo, promoverá todas las actuaciones necesarias para prevenir las actividades que dichas organizaciones pretendan realizar.

5. La Generalitat adoptará las medidas pertinentes para garantizar la adecuada protección de los intereses de los niños y adolescentes en el caso de que existan indicios razonables de que la pertenencia de un menor o de sus representantes legales a una asociación impida o perjudique su desarrollo integral.

Artículo 18*Derecho a la participación*

1. Los menores, y en especial los adolescentes, tienen derecho a participar plenamente, en función de su desarrollo y capacidad, en la vida social, cultural, artística y recreativa de su entorno, así como a una incorporación progresiva a la ciudadanía activa.

2. La Generalitat promoverá la constitución de asociaciones y organizaciones que favorezcan la participación activa de los menores en la sociedad.

Artículo 19*Derecho de reunión*

Los menores, y en especial los adolescentes, tienen derecho a participar en reuniones públicas y en manifestaciones, convocadas en los términos establecidos por la ley. En

mes, tenen dret a promoure-les i convocar-les, si bé, en atenció al seu grau de maduresa, hauran de comptar amb el consentiment dels seus representants legals.

Article 20

Dret de ser oït i informat dels seus interessos

1. El menor té dret de ser oït, tant en l'àmbit familiar com en qualsevol procediment administratiu o judicial en què estiga directament implicat i que conduïska a una decisió que afecte la seua esfera personal, patrimonial, familiar o social.

2. Quan el menor no pugua per si mateix exercir el dret de ser oït o no convinga al seu interès, tindrà dret a expressar la seua opinió per mitjà de les persones que el representen legalment o que l'assistisquen, llevat que hi haja conflicte d'interessos. En este cas, este dret s'exercirà a través d'altres persones que, per raó de la seua professió o relació d'especial confiança amb ell, puguen transmetre-la objectivament.

3. Els menors tenen dret a obtindre tota la informació que concernisca els seus interessos, drets i el seu benestar personal, emocional i social en un llenguatge que siga adequat i comprensible segons el seu desenrotllament evolutiu i maduresa. L'exercici d'este dret serà executat de manera responsable davall l'orientació dels seus pares, representants legals o guardadors.

Article 21

Dret a la defensa dels seus interessos i a la tutela judicial efectiva

1. Els menors tenen dret a denunciar qualsevol acció o infracció comesa en el seu perjudi, així com a la tutela judicial efectiva.

2. Els menors tenen dret a manifestar el seu consentiment en els processos que els afecten en atenció al seu grau de maduresa i de capacitat, d'acord amb la legislació vigent.

3. Les conductes de victimització secundària i de manipulació dels menors, especialment en processos de crisi matrimonials, seran tingudes en compte a fi de no causar un nou o major perjudi per al menor. En els casos que algun dels progenitors duga a terme pràctiques d'entorpeciment de la relació dels fills amb l'altre progenitor, l'òrgan judicial competent adoptarà les mesures necessàries per protegir eficaçment estos menors dels efectes de les esmentades conductes.

Article 22

Dret a les relacions familiars

Els menors tindran dret a créixer i viure amb els seus pares, si ambdós manifesten voluntat i aptitud per a la criaça, procurant-se en els casos de separació dels progenitors una convivència igualitària amb ambdós.

Els poders públics vetllaran per la protecció del principi de coparentalitat en l'atenció i educació dels menors, i garantiran el dret d'estos perquè ambdós progenitors participen per igual en la presa de decisions que afecten els seus interessos.

En tot cas, els menors tindran dret a mantindre relació amb els seus pares, i es protegirà especialment el dret del xiquet que estiga separat d'un o d'ambdós pares a mantin-

idénticos términos, tienen derecho a promoverlas y convocarlas, si bien, en atención a su grado de madurez, deberán contar con el consentimiento de sus representantes legales.

Artículo 20

Derecho a ser oído e informado de sus intereses

1. El menor tiene derecho a ser oído, tanto en el ámbito familiar como en cualquier procedimiento administrativo o judicial en que esté directamente implicado y que conduzca a una decisión que afecte a su esfera personal, patrimonial, familiar o social.

2. Cuando el menor no pueda por sí mismo ejercitar el derecho a ser oído o no convenga a su interés, tendrá derecho a expresar su opinión por medio de las personas que le representen legalmente o le asistan, salvo que exista conflicto de intereses. En este caso, este derecho se ejercerá a través de otras personas que, por razón de su profesión o relación de especial confianza con él, puedan transmitirla objetivamente.

3. Los menores tienen derecho a obtener toda la información que concierna a sus intereses, derechos y a su bienestar personal, emocional y social en un lenguaje que sea adecuado y comprensible según su desarrollo evolutivo y madurez. El ejercicio de este derecho se ejecutará de manera responsable bajo la orientación de sus padres, representantes legales o guardadores.

Artículo 21

Derecho a la defensa de sus intereses y a la tutela judicial efectiva

1. Los menores tienen derecho a denunciar cualquier acción o infracción cometida en su perjuicio, así como a la tutela judicial efectiva.

2. Los menores tienen derecho a manifestar su consentimiento en los procesos que les afecten en atención a su grado de madurez y de capacidad, de conformidad con la legislación vigente.

3. Las conductas de victimización secundaria y de manipulación de los menores, especialmente en procesos de crisis matrimoniales, serán tenidas en cuenta a fin de no causar un nuevo o mayor perjuicio para el menor. En los casos que alguno de los progenitores lleve a cabo prácticas de entorpecimiento de la relación de los hijos con el otro progenitor, el órgano judicial competente adoptará las medidas necesarias para proteger eficazmente a estos menores de los efectos de dichas conductas.

Artículo 22

Derecho a las relaciones familiares

Los menores tendrán derecho a crecer y vivir con sus padres, si ambos manifiestan voluntad y aptitud para la crianza, procurándose en los casos de separación de los progenitores una convivencia igualitaria con ambos.

Los poderes públicos velarán por la protección del principio de coparentalidad en el cuidado y educación de los menores, y garantizarán el derecho de éstos a que ambos progenitores participen por igual en la toma de decisiones que afecten a sus intereses.

En cualquier caso, los menores tendrán derecho a mantener relación con sus padres, y se protegerá especialmente el derecho del niño que esté separado de uno o ambos pa-

dre relacions personals i contacte directe amb ambdós progenitors de mode regular.

Així mateix, el menor tindrà dret a mantindre relació amb els seus germans, avis i la resta de parents pròxims o propers.

En el compliment d'estos drets prevaldrà sempre el major interès del menor i la incidència en el seu desplegament psicològic i social.

CAPÍTOL III Del dret a l'educació

Article 23

Dret a l'ensenyança

1. El menor té dret a rebre una ensenyança integral, plural, adequada a la seua formació i de qualitat quant als seus continguts, que contribuïska al ple desplegament de la seua personalitat i a l'adquisició de coneixements que el capaciten per a l'exercici futur d'activitats laborals i professionals.

2. Les ensenyances i la formació que s'oferisquen al menor s'han de dirigir a l'exercici ple de la seua ciutadania, al respecte pels drets humans i els valors culturals propis, en un marc de solidaritat i tolerància.

3. La conselleria competent en matèria d'educació de la Generalitat garantirà l'existència d'un nombre de places adequades i suficients que asseguren l'atenció escolar dels menors i vetlarà per la qualitat i adequació a la legalitat dels continguts que s'impartisquen.

4. De forma particular, el sistema educatiu vetlarà per l'atenció dels menors amb necessitats de compensació educativa i per aquells que presenten dificultats d'inserció escolar per trobar-se en situació desfavorable, derivada de circumstàncies socials, econòmiques, culturals, ètniques o personals.

5. Els centres educatius disposaran de les instal·lacions docents, esportives i d'oci adequades al desplegament integral del menor.

6. El règim d'autorització i funcionament dels centres escolars que, alhora que presten l'atenció educativa reglada, acullen menors en règim d'internat, serà ordenat per la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 24

Atenció preescolar

La Generalitat promourà les condicions necessàries per garantir el compliment de la prestació educativa i assistencial als menors que no hagen complit els tres anys.

Article 25

Programes d'ajudes a l'ensenyança

1. La Generalitat i les administracions locals establiran ajudes d'estudi, programes de beques, programes de gratuïtat de llibres de text i material escolar, ajudes de menjador i de transport, que compensen les condicions socioeconòmiques adverses de menors que cursen ensenyances en els nivells obligatoris. Així mateix, es concediran ajudes que faciliten l'accés dels menors a l'ensenyança no obligatòria.

dres a mantener relaciones personales y contacto directo con ambos progenitores de modo regular.

Así mismo, el menor tendrá derecho a mantener relación con sus hermanos, abuelos y demás parientes próximos o allegados.

En la observancia de estos derechos prevalecerá siempre el mayor interés del menor y la incidencia en su desarrollo psicológico y social.

CAPÍTULO III Del derecho a la educación

Artículo 23

Derecho a la enseñanza

1. El menor tiene derecho a recibir una enseñanza integral, plural, adecuada a su formación y de calidad en cuanto a sus contenidos, que contribuya al pleno desarrollo de su personalidad y a la adquisición de conocimientos que le capaciten para el ejercicio futuro de actividades laborales y profesionales.

2. Las enseñanzas y formación que se ofrezcan al menor se deben dirigir al ejercicio pleno de su ciudadanía, al respeto por los derechos humanos y los valores culturales propios, en un marco de solidaridad y tolerancia.

3. La conselleria competente en materia de educación de la Generalitat garantizará la existencia de un número de plazas adecuadas y suficientes que aseguren la atención escolar de los menores y velará por la calidad y adecuación a la legalidad de los contenidos que se impartan.

4. De forma particular, el sistema educativo velará por la atención de los menores con necesidades de compensación educativa y por aquellos que presentan dificultades de inserción escolar por encontrarse en situación desfavorable, derivada de circunstancias sociales, económicas, culturales, étnicas o personales.

5. Los centros educativos contarán con las instalaciones docentes, deportivas y de ocio adecuadas al desarrollo integral del menor.

6. El régimen de autorización y funcionamiento de los centros escolares que, al tiempo que presten la atención educativa reglada, acojan en régimen de internado a menores, será ordenado por la conselleria competente en materia de educación.

Artículo 24

Atención preescolar

La Generalitat promoverá las condiciones necesarias para garantizar el cumplimiento de la prestación educativa y asistencial a los menores que no hayan cumplido los tres años.

Artículo 25

Programas de ayudas a la enseñanza

1. La Generalitat y las administraciones locales establecerán ayudas de estudio, programas de becas, programas de gratuidad de libros de texto y material escolar, ayudas de comedor y de transporte, que compensen las condiciones socioeconómicas adversas de menores que cursen enseñanzas en los niveles obligatorios. Asimismo, se concederán ayudas que faciliten el acceso a los menores a la enseñanza no obligatoria.

2. En estos programes i ajudes s'afavoriran les famílies educadores que acullen menors en situació d'acolliment familiar simple o permanent i les famílies nombroses atenent a la categoria que detenten.

Article 26

Notificació de situacions de desprotecció infantil

1. Els servicis i centres escolars, tant públics com privats, i els òrgans col·legiats de caràcter escolar, tenen l'obligació de comunicar i denunciar qualsevol situació de risc i desemparament en què es trobe un menor, i el deure de col·laborar amb els servicis socials municipals i amb el departament competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat, en l'exercici de la funció protectora d'estos.

2. En casos d'urgència, quan hi haja fets o indicadors que puguen suposar l'existència de risc o desprotecció, caldrà adoptar les mesures immediates de protecció, inclosa si escau la retenció del menor en el centre o servici educatiu, i la notificació immediata al departament competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat, a l'autoritat judicial o al Ministeri Fiscal i, si és el cas, si es requerix la preceptiva col·laboració, a les forces i cossos de seguretat.

3. La Generalitat promourà la col·laboració entre les institucions educatives i les institucions de protecció de menors a l'efecte de facilitar la prevenció, la detecció i la derivació, i si és el cas, de posterior suport, de les situacions de risc i desemparament. En estes actuacions, es procurarà que els servicis psicopedagògics, gabinets municipals i departaments d'orientació siguen els interlocutors amb els servicis municipals i autonòmics competents en matèria de protecció de menors.

Article 27

Menors en situació d'acolliment residencial o familiar

1. El menor en situació d'acolliment residencial tindrà un dret preferent a l'escolarització en el centre escolar més adequat a les seues circumstàncies personals, i en tot cas al més pròxim al seu centre d'atenció residencial.

2. El menor en situació d'acolliment familiar en família educadora, tindrà un dret prioritari a l'escolarització en el centre escolar més adequat, tenint en compte el centre on estiguen escolaritzats els fills dels acollidors o la proximitat del seu domicili familiar o laboral.

3. Així mateix, l'entitat pública competent en matèria d'educació garantirà en els centres de recepció i en els centres d'acollida residencial de menors de formació especial o terapèutica, la prestació de l'ensenyança obligatòria dins del mateix establiment residencial.

Article 28

Menors internats en centres de reeducació

1. La Generalitat adoptarà les mesures oportunes per garantir el dret dels menors internats en els centres de reeducació a rebre l'ensenyança bàsica obligatòria que legalment li corresponga.

A este efecte, quan el menor no pugua assistir als centres docents de la zona a causa del règim d'internament impost, la Generalitat arbitrarà els mitjans necessaris perquè pugua rebre l'ensenyança corresponent en el centre d'internament.

2. En estos programas y ayudas se favorecerá a las familias educadoras que acogen a menores en situación de acogimiento familiar simple o permanente, y a las familias numerosas atendiendo a la categoría que ostenten.

Artículo 26

Notificación de situaciones de desprotección infantil

1. Los servicios y centros escolares, tanto públicos como privados, y órganos colegiados de carácter escolar, tienen la obligación de comunicar y denunciar cualquier situación de riesgo y desamparo en la que se encuentre un menor, y el deber de colaborar con los servicios sociales municipales y con el departamento competente en materia de protección de menores de la Generalitat, en el ejercicio de la función protectora de éstos.

2. En casos de urgencia, cuando existan hechos o indicadores que puedan suponer la existencia de riesgo o desprotección, se deberán adoptar las medidas inmediatas de protección, incluida si procede la retención del menor en el centro o servicio educativo, y la notificación inmediata al departamento competente en materia de protección de menores de la Generalitat, a la autoridad judicial o al Ministerio Fiscal y, en su caso, si se requiere de la preceptiva colaboración, a las fuerzas y cuerpos de seguridad.

3. La Generalitat promoverá la colaboración entre las instituciones educativas y las instituciones de protección de menores a los efectos de facilitar la prevención, la detección y la derivación, y en su caso posterior apoyo, de las situaciones de riesgo y desamparo. En estas actuaciones, se procurará que los servicios psicopedagógicos, gabinetes municipales y departamentos de orientación sean los interlocutores con los servicios municipales y autonómicos competentes en materia de protección de menores.

Artículo 27

Menores en situación de acogimiento residencial o familiar

1. El menor en situación de acogimiento residencial tendrá un derecho preferente a la escolarización en el centro escolar más adecuado a sus circunstancias personales, y en todo caso al más próximo a su centro de atención residencial.

2. El menor en situación de acogimiento familiar en familia educadora, tendrá un derecho prioritario a la escolarización en el centro escolar más adecuado, teniendo en cuenta el centro donde estén escolarizados los hijos de los acogedores o la proximidad del domicilio familiar o laboral de los mismos.

3. Asimismo, la entidad pública competente en materia de educación garantizará en los centros de recepción y en los centros de acogida residencial de menores de formación especial o terapéutica, la prestación de la enseñanza obligatoria dentro del propio establecimiento residencial.

Artículo 28

Menores internados en centros de reeducación

1. La Generalitat adoptará las medidas oportunas para garantizar el derecho de los menores internados en los centros de reeducación a recibir la enseñanza básica obligatoria que legalmente le corresponda.

A tal efecto, cuando el menor no pueda asistir a los centros docentes de la zona a causa del régimen de internamiento impuesto, la Generalitat arbitrará los medios necesarios para que pueda recibir la enseñanza correspondiente en el centro de internamiento.

2. Els certificats i diplomes d'estudi, expedient acadèmic i llibres d'escolaritat no han d'indicar, en cap cas, que s'han tramitat o aconseguit en un centre per a menors infractors.

Article 29

No escolarització, absentisme i abandó escolar

1. La Generalitat ha de vetlar pel compliment de l'escolaritat obligatòria d'acord amb la legislació vigent, coordinant i emprenent les accions necessàries per a fomentar l'assistència regular als centres d'ensenyança i evitar la no escolarització, l'absentisme i l'abandó escolar.

2. La conselleria competent en matèria d'educació de la Generalitat promourà, junt amb l'administració local, l'elaboració d'un pla marc contra la desescolarització, l'absentisme i l'abandó escolar, l'execució i el seguiment del qual correspondrà a l'administració local.

3. Este pla inclourà actuacions en matèria de prevenció de l'absentisme escolar, d'escolarització de menors absentistes i de seguiment i suport escolar de l'alumnat amb risc d'absentisme o abandó escolar.

4. Els servicis psicopedagògics escolar, gabinets municipals i departaments d'orientació escolar, exerciran en esta matèria la labor d'intervenció social i psicològica que el menor pugua requerir. Amb este fi s'impulsarà la creació de nous servicis, així com la incorporació d'educadors socials per implementar els programes de prevenció del risc psico-social dirigits sobretot a l'alumnat adolescent.

Article 30

Unitats educativoterapèutiques

Es fomentarà, per a l'atenció de menors amb conductes inadaptades i amb discapacitats psíquiques, amb greu dificultat d'integrar-se en el context escolar, la creació d'unitats educativoterapèutiques per les conselleries competents en matèria d'educació i sanitat, així com els mitjans d'ajuda de caràcter especialitzat, de suport sociopedagògic i d'atenció psicoterapèutica.

Article 31

Del deure dels pares i representants legals

Els pares i la resta de representants legals del menor, com a responsables de la seua educació, tenen el deure de vetlar perquè els seus fills cursen de manera real i efectiva els nivells obligatoris d'ensenyança i de garantir la seua assistència a classe.

Article 32

Programes educatius de pares i fills

Com a mesures de prevenció, suport i educació, la conselleria competent en matèria d'educació potenciarà, en els centres educatius, el desplegament de programes educatius amb famílies, sobre convivència de pares i fills, plantejament i resolució de conflictes familiars i d'orientació socio-familiar, així com la col·laboració amb les escoles de pares.

2. Los certificados y diplomas de estudio, expediente académico y libros de escolaridad no han de indicar, en ningún caso, que se han tramitado o conseguido en un centro para menores infractores.

Artículo 29

No escolarización, absentismo y abandono escolar

1. La Generalitat debe velar por el cumplimiento de la escolaridad obligatoria con arreglo a la legislación vigente, coordinando y emprendiendo las acciones necesarias para fomentar la asistencia regular a los centros de enseñanza y evitar la no escolarización, el absentismo y el abandono escolar.

2. La conselleria competente en materia de educación de la Generalitat promoverá, junto con la administración Local, la elaboración de un plan marco contra la desescolarización, el absentismo y el abandono escolar, cuya ejecución y seguimiento corresponderá a la administración local.

3. Dicho plan recogerá actuaciones en materia de prevención del absentismo escolar, de escolarización de menores absentistas y de seguimiento y apoyo escolar del alumnado con riesgo de absentismo o abandono escolar.

4. Los servicios psicopedagógicos escolar, gabinetes municipales y departamentos de orientación escolar, ejercerán en esta materia la labor de intervención social y psicológica que el menor pueda requerir. A tal fin se impulsará la creación de nuevos servicios, así como la incorporación de educadores sociales para implementar los programas de prevención del riesgo psicosocial dirigidos sobretodo al alumnado adolescente.

Artículo 30

Unidades educativo-terapéuticas

Se fomentará para la atención de menores con conductas inadaptadas y con discapacidades psíquicas, con grave dificultad de integrarse en el contexto escolar, la creación de unidades educativo-terapéuticas por las consellerias competentes en materia de educación y sanidad, así como medios de ayuda de carácter especializado, de apoyo sociopedagógico y de atención psicoterapèutica.

Artículo 31

Del deber de los padres y representantes legales

Los padres y demás representantes legales del menor, como responsables de su educación, tienen el deber de velar para que sus hijos cursen de manera real y efectiva los niveles obligatorios de enseñanza y de garantizar su asistencia a clase.

Artículo 32

Programas educativos de padres e hijos

Como medidas de prevención, apoyo y educación, se potenciará por la conselleria competente en materia de educación, en los centros educativos, el desarrollo de programas educativos con familias, sobre convivencia de padres e hijos, planteamiento y resolución de conflictos familiares y de orientación socio-familiar, así como la colaboración con las Escuelas de Padres.

Article 33

Programes de resolució de conflictes en els centres docents

En els centres docents la conselleria competent en matèria d'educació impulsaran mitjans i programes de mediació i resolució amistosa de conflictes entre els distints integrants de la comunitat educativa, com a forma de possibilitar la resolució adequada i justa de conflictes entre estos.

Article 34

Programes de prevenció de l'agressivitat i la violència en centres docents

La conselleria competent promourà en matèria d'educació, programes de prevenció de conductes inapropiades, de la violència i l'assetjament, en el mateix centre docent, dirigits a tots els integrants de la comunitat educativa, i de forma especial a xiquets i adolescents en situació de risc.

Article 35

Integració social de l'alumnat

1. Es procurarà el desplegament de programes que fomenten actituds dirigides a la igualtat entre l'home i la dona, el respecte a les diverses formes de relació afectivo-sexual, l'educació intercultural, l'atenció particular a les necessitats educatives especials, com en el cas d'alumnes superdotats o disminuïts físics o psíquics, i altres diversitats.

2. Es prestarà atenció a les necessitats educatives dels menors immigrants o membres de famílies d'immigrants o pertanyents a minories ètniques. Es possibilitarà a l'alumnat immigrant el ràpid aprenentatge de les llengües castellana i valenciana. Esta atenció específica s'estendrà als menors de la segona generació d'immigrants per previndre el seu possible desarrelament en matèria d'identitats culturals i les consegüents repercussions en el seu rendiment escolar i personal.

3. L'oferta de places tendirà a homogeneïtzar les poblacions escolars dels centres públics i concertats, de manera que s'assegure una integració social harmònica i equilibrada en tots els centres escolars.

4. Així mateix, es promouran accions compensatòries dirigides als menors que es troben en circumstàncies de desavantatge, accions orientades a la integració dels que presenten condicions o dificultats especials, fracàs escolar, programes i activitats per a afavorir la igualtat d'oportunitats educatives i l'accés a les noves tecnologies, especialment en el medi rural.

CAPÍTOL IV

Del dret a la protecció de la salut

Article 36

Promoció i protecció de la salut

Tots els xiquets i adolescents tenen dret a l'educació i a la promoció de la salut, a la prevenció de la malaltia, així com a l'atenció sanitària, de conformitat amb la legislació vigent.

Artículo 33

Programas de resolución de conflictos en los centros docentes

En los centros docentes se impulsarán por la conselleria competente en materia de educación, medios y programas de mediación y resolución amistosa de conflictos entre los distintos integrantes de la comunidad educativa, como forma de posibilitar la resolución adecuada y justa de conflictos entre los mismos.

Artículo 34

Programas de prevención de la agresividad y la violencia en centros docentes

Se promoverán por la conselleria competente en materia de educación, programas de prevención de conductas inapropiadas, de la violencia y el acoso, en el propio centro docente, dirigidos a todos los integrantes de la comunidad educativa, y de forma especial a niños y adolescentes en situación de riesgo.

Artículo 35

Integración social del alumnado

1. Se procurará el desarrollo de programas que fomenten actitudes dirigidas a la igualdad entre el hombre y la mujer, el respeto a las diversas formas de relación afectivo-sexual, la educación intercultural, la atención particular de las necesidades educativas especiales, como en el caso de alumnos superdotados o disminuidos físicos o psíquicos, y otras diversidades.

2. Se prestará atención a las necesidades educativas de los menores inmigrantes o miembros de familias de inmigrantes o pertenecientes a minorías étnicas. Se posibilitará al alumnado inmigrante el rápido aprendizaje de las lenguas castellana y valenciana. Esta atención específica se extenderá a los menores de la segunda generación de inmigrantes para prevenir su posible desarraigo en materia de identidades culturales y las consiguientes repercusiones en su rendimiento escolar y personal.

3. La oferta de plazas tenderá a homogeneizar las poblaciones escolares de los centros públicos y concertados, de manera que se asegure una integración social armónica y equilibrada en todos los centros escolares.

4. Asimismo, se promoverán acciones compensatorias dirigidas a los menores que se encuentren en circunstancias de desventaja, acciones orientadas a la integración de quienes presenten condiciones o dificultades especiales, fracaso escolar, programas y actividades para favorecer la igualdad de oportunidades educativas y el acceso a las nuevas tecnologías, especialmente en el medio rural.

CAPÍTULO IV

Del derecho a la protección de la salud

Artículo 36

Promoción y protección de la salud

Todos los niños y adolescentes tienen derecho a la educación y a la promoción de la salud, a la prevención de la enfermedad, así como a la atención sanitaria, de conformidad con la legislación vigente.

Article 37*Educació en la prevenció*

La conselleria competent de la Generalitat en matèria de salut, desplegarà programes educatius dirigits a les famílies, els menors i al personal sanitari per promoure l'adquisició d'hàbits saludables i tractar la prevenció i transmissió de malalties, les necessitats de nutrició dels xiquets i l'atenció preventiva de la salut.

Article 38*Programes de detecció, tractament precoç i atenció*

1. Es promouran els programes pertinents per a la detecció, el tractament i l'atenció integral de les malalties i malalties greus que puguin patir preferentment xiquets i adolescents.

2. Així mateix, es fomentaran programes i actuacions relacionats amb els trastorns alimentaris de xiquets i adolescents.

Article 39*Vacunació*

La Generalitat, a través de la Conselleria competent en matèria de salut pública, adoptarà les mesures de prevenció contra les malalties infectocontagioses previstes en el calendari oficial de vacunació.

Article 40*Protecció contra el consum d'alcohol, drogues i altres addiccions*

1. Els menors tenen dret a ser protegits contra conductes que puguin generar addicció, com les que es deriven del joc, de l'ús de les noves tecnologies de la informació i del consum de begudes alcohòliques, tabac, drogues, substàncies estupefaents i psicotròpiques.

2. Les administracions públiques promouran l'adopció de mesures de prevenció i tractament contra el consum d'alcohol, drogues i altres addicions, per part menors.

3. La conselleria competent en matèria de salut i drogodependència promourà la creació d'unitats i centres residencials de deshabitació i desintoxicació necessaris per al tractament, rehabilitació i integració dels menors que presenten problemes d'alcohol i drogues, així com suport a les seues famílies.

Article 41*Salut mental*

La Generalitat promourà, a través de les conselleries competents en matèria de salut i en matèria d'integració social de discapacitats, servicis, centres residencials i recursos preventius, assistencials i de rehabilitació per als menors amb malalties i trastorns mentals, especialment d'inici en la infància i adolescència.

Article 42*Hospitalització*

Els menors hospitalitzats gaudiran del reconeixement dels drets continguts en la Carta Europea dels Drets dels Xiquets Hospitalitzats, del Parlament Europeu i els que ex-

Artículo 37*Educación en la prevención*

la conselleria competente de la Generalitat en materia de salud desarrollará programas educativos dirigidos a las familias, los menores y al personal sanitario para promover la adquisición de hábitos saludables y tratar la prevención y transmisión de enfermedades, las necesidades de nutrición de los niños y la atención preventiva de la salud.

Artículo 38*Programas de detección, tratamiento precoz y atención*

1. Se promoverán los programas pertinentes para la detección, tratamiento y atención integral de las enfermedades y dolencias graves que puedan sufrir preferentemente niños y adolescentes.

2. Asimismo se fomentarán programas y actuaciones relacionadas con los trastornos alimentarios de niños y adolescentes.

Artículo 39*Vacunación*

La Generalitat, a través de la conselleria competente en materia de salud pública, adoptará las medidas de prevención contra las enfermedades infectocontagiosas contempladas en el calendario oficial de vacunación.

Artículo 40*Protección frente al consumo de alcohol, drogas y otras adicciones*

1. Los menores tienen derecho a ser protegidos frente a conductas que puedan generar adicción, como las que se derivan del juego, del uso de las nuevas tecnologías de la información y del consumo de bebidas alcohólicas, tabaco, drogas, sustancias estupefacientes y psicotrópicas.

2. Las administraciones públicas promoverán la adopción de medidas de prevención y tratamiento frente al consumo de alcohol, drogas y otras adiciones, por menores.

3. la conselleria competente en materia de salud y drogodependencia promoverá la creación de unidades y centros residenciales de deshabitación y desintoxicación necesarios para el tratamiento, rehabilitación e integración de los menores que presenten problemas de alcohol y drogas, así como apoyo a sus familias.

Artículo 41*Salud mental*

La Generalitat promoverá a través de las consellerías competentes en materia de salud y en materia de integración social de discapacitados, servicios, centros residenciales y recursos preventivos, asistenciales y de rehabilitación para los menores con enfermedades y trastornos mentales, especialmente de inicio en la infancia y adolescencia.

Artículo 42*Hospitalización*

Los menores hospitalizados gozarán del reconocimiento de los derechos contenidos en la Carta Europea de los Derechos de los Niños Hospitalizados, del Parlamento Europeo y

pressament s'establixen en la legislació sobre drets del pacient. De forma especial, tindran dret:

- a) A una qualitat en l'atenció hospitalària pediàtrica.
- b) A l'habilitació d'espais lúdics i d'oci adaptats a la situació del menor.
- c) A prosseguir la seua formació escolar durant la seua permanència en l'hospital. Amb este fi s'habilitaran espais i recursos per garantir que els menors ingressats puguin continuar la seua formació escolar a través d'aules hospitalàries.
- d) A estar acompanyats dels seus pares o dels qui els substituïsquen en l'exercici de les funcions d'estos, llevat que això impossibilita l'aplicació dels tractaments mèdics.
- e) Es tindrà una especial sensibilitat davant de la situació de pròxima mort del xiquet ingressat facilitant a la família la major intimitat en esta difícil situació.

Article 43

Dret a la informació veraç

Els menors tenen dret a rebre per si mateixos informació veraç sobre la seua situació sanitària i els tractaments que calga aplicar. La dita informació es facilitarà de manera clara, comprensible i adaptada a la seua edat, desenvolupament mental, estat afectiu i psicològic, de conformitat amb la legislació sobre drets del pacient i la resta de legislació sanitària.

Article 44

Consentiment informat

Es reconeix als majors de setze anys i als menors emancipats el dret de prestar el seu consentiment informat, d'acord amb la legislació sobre drets del pacient i la resta de legislació sanitària.

Article 45

Notificació de situacions de desprotecció infantil

1. Els servicis i centres sanitaris, tant públics com privats, tenen l'obligació de comunicar i denunciar qualsevol situació de risc i desemparament en què es trobe un menor, i el deure de col·laborar amb els servicis socials municipals i amb el departament competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat en l'exercici de la funció protectora d'estos.

2. En casos d'urgència, quan hi haja fets o indicadors que puguin suposar l'existència de risc o desprotecció, caldrà adoptar les mesures immediates de protecció, inclosa si escau la retenció del menor en el centre o servici sanitari, i la notificació immediata al departament competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat, a l'autoritat judicial o al Ministeri Fiscal i, si és el cas, si es requereix la preceptiva col·laboració, a les forces i cossos de seguretat.

3. La Generalitat promourà la col·laboració entre les institucions sanitàries i les institucions de protecció de menors a l'efecte de facilitar la prevenció, la detecció i la derivació, i si és el cas posterior suport, de les situacions de risc i desemparament. En estes actuacions, es procurarà que les unitats de treball social dels centres de salut i hospitals siguin les interlocutores amb els servicis municipals i autonòmics competents en matèria de protecció de menors.

los que expresamente se establecen en la legislación sobre derechos del paciente. De forma especial, tendrán derecho:

- a) A una calidad en la atención hospitalaria pediátrica.
- b) A la habilitación de espacios lúdicos y de ocio adaptados a la situación del menor.
- c) A proseguir su formación escolar durante su permanencia en el hospital. A tal fin se habilitarán espacios y recursos para garantizar que los menores ingresados puedan continuar su formación escolar a través de aulas hospitalarias.
- d) A estar acompañados de sus padres o quienes les sustituyan en el ejercicio de las funciones de éstos, a no ser que ello imposibilite la aplicación de los tratamientos médicos.
- e) Se tendrá una especial sensibilidad ante la situación de próxima muerte del niño ingresado facilitando a la familia la mayor intimidad en esta difícil situación.

Artículo 43

Derecho a la información veraz

Los menores tienen derecho a recibir por sí mismos información veraz sobre su situación sanitaria y tratamientos a aplicar. Dicha información se facilitará de manera clara, comprensible y adaptada a su edad, desarrollo mental, estado afectivo y psicológico, de conformidad con la legislación sobre derechos del paciente y demás legislación sanitaria.

Artículo 44

Consentimiento informado

Se reconoce a los mayores de dieciséis años y a los menores emancipados el derecho a prestar su consentimiento informado, de conformidad con la legislación sobre derechos del paciente y demás legislación sanitaria.

Artículo 45

Notificación de situaciones de desprotección infantil

1. Los servicios y centros sanitarios, tanto públicos como privados, tienen la obligación de comunicar y denunciar cualquier situación de riesgo y desamparo en la que se encuentre un menor, y el deber de colaborar con los servicios sociales municipales y con el departamento competente en materia de protección de menores de la Generalitat en el ejercicio de la función protectora de éstos.

2. En casos de urgencia, cuando existan hechos o indicadores que puedan suponer la existencia de riesgo o desprotección, se deberán adoptar las medidas inmediatas de protección, incluida si procede la retención del menor en el centro o servicio sanitario, y la notificación inmediata al departamento competente en materia de protección de menores de la Generalitat, a la autoridad judicial o al Ministerio Fiscal y, en su caso, si se requiere de la preceptiva colaboración, a las fuerzas y cuerpos de seguridad.

3. La Generalitat promoverá la colaboración entre las instituciones sanitarias y las instituciones de protección de menores a los efectos de facilitar la prevención, la detección y la derivación, y en su caso posterior apoyo, de las situaciones de riesgo y desamparo. En estas actuaciones, se procurará que las unidades de trabajo social de los centros de salud y hospitales sean las interlocutoras con los servicios municipales y autonómicos competentes en materia de protección de menores.

CAPÍTOL V

Del dret a un medi ambient saludable,
vivenda digna i adequació de l'espai urbà

Article 46

*Dret a un medi ambient saludable
i a una vivenda digna*

1. Els xiquets i adolescents tenen dret a desenvolupar-se en un medi ambient saludable i en un entorn ambiental que tinga en compte les seues característiques pròpies.

Les entitats públiques promouran el coneixement, respecte i gaudi del medi ambient per part dels menors, fomentant el desplegament de l'educació ambiental que assegure la participació activa d'estos en la protecció, conservació i millora de l'entorn en el marc d'un desenvolupament sostenible.

2. Els xiquets i adolescents tenen dret a créixer i desenvolupar-se en una vivenda digna.

Article 47

Dret a l'adequació de l'espai urbà

En els plans urbanístics es tindran en consideració les necessitats específiques dels xiquets i adolescents respecte de la creació d'espais destinats per al seu ús, en la concepció i distribució de l'espai urbà, en la previsió d'equipaments i instal·lacions, incloent-hi les lúdiques i esportives, així com en la dotació de mobiliari urbà, que garantisquen el gaudi de l'entorn amb les condicions de seguretat i d'accessibilitat exigides per la legislació vigent.

CAPÍTOL VI

Del dret a la cultura, temps lliure, joc i esport

Article 48

Dret a la cultura, temps lliure, joc i esport

Els xiquets i adolescents tenen dret a participar plenament en la vida cultural i artística de la comunitat, al descans i recreació, al joc i a les activitats recreatives i esportives pròpies de la seua edat, com a elements essencials per a la seua educació i desenvolupament.

Article 49

Promoció de la cultura

1. Les institucions públiques i privades promouran iniciatives socials que fomenten l'interés en els menors per la cultura i que faciliten la seua participació activa en la vida cultural i artística de la comunitat.

2. Com a complement a l'aprenentatge en els centres escolars, es promouran activitats culturals i es facilitarà l'accés als serveis d'informació, documentació, biblioteques, museus i la resta de serveis culturals, afavorint de forma especial el coneixement de l'idioma valencià, de la història i tradicions de la Comunitat Valenciana, així com el respecte a les cultures diferents.

En el mateix sentit, es garantirà als menors que pertanguen a una cultura distinta, el coneixement d'esta des del respecte mutu i l'intercanvi entre cultures.

3. Tots els museus hauran de desplegar programes adequats per adaptar la informació a la comprensió dels menors i facilitar a estos el gaudi dels seus fons.

CAPÍTULO V

Del derecho a un medio ambiente saludable,
vivienda digna y adecuación del espacio urbano

Artículo 46

*Derecho a un medio ambiente saludable
y a una vivienda digna*

1. Los niños y adolescentes tienen derecho a desarrollarse en un medio ambiente saludable y en un entorno ambiental que tenga en cuenta sus características propias.

Las entidades públicas promoverán el conocimiento, respeto y disfrute del medio ambiente por parte de los menores, fomentando el desarrollo de la educación ambiental que asegure la participación activa de éstos en la protección, conservación y mejora del entorno en el marco de un desarrollo sostenible.

2. Los niños y adolescentes tienen derecho a crecer y desarrollarse en una vivienda digna.

Artículo 47

Derecho a la adecuación del espacio urbano

En los planes urbanísticos se tendrá en consideración las necesidades específicas de los niños y adolescentes respecto de la creación de espacios destinados para el uso de éstos, en la concepción y distribución del espacio urbano, en la previsión de equipamientos e instalaciones, incluyendo las lúdicas y deportivas, así como en la dotación de mobiliario urbano, que garanticen el disfrute del entorno con las condiciones de seguridad y de accesibilidad exigidas por la legislación vigente.

CAPÍTULO VI

Del derecho a la cultura, tiempo libre, juego y deporte

Artículo 48

Derecho a la cultura, tiempo libre, juego y deporte

Los niños y adolescentes tienen derecho a participar plenamente en la vida cultural y artística de la comunidad, al descanso y esparcimiento, al juego y a las actividades recreativas y deportivas propias de su edad, como elementos esenciales para su educación y desarrollo.

Artículo 49

Promoción de la cultura

1. Las instituciones públicas y privadas promoverán iniciativas sociales que fomenten el interés en los menores por la cultura y faciliten su participación activa en la vida cultural y artística de la comunidad.

2. Como complemento al aprendizaje en los centros escolares, se promoverán actividades culturales y se facilitará el acceso a los servicios de información, documentación, bibliotecas, museos y demás servicios culturales, favoreciendo de forma especial el conocimiento del idioma valenciano, de la historia y tradiciones de la Comunitat Valenciana, así como el respeto a las culturas diferentes.

En el mismo sentido, se garantizará a los menores que pertenezcan a una cultura distinta, el conocimiento de la misma desde el respeto mutuo y el intercambio entre culturas.

3. Todos los museos deberán desarrollar programas adecuados para adaptar la información a la comprensión de los menores y facilitar a éstos el disfrute de sus fondos.

Article 50

Promoció de l'adequada utilització del temps lliure, del joc i de l'esport

1. La Generalitat promocionarà l'educació en el temps lliure, el joc en la infància, i el desplegament de servicis i equipaments lúdics i esportius de caràcter socioeducatiu dirigits a la població infantil i adolescent.

2. Tots els xiquets i adolescents tenen dret al fet que el joc forme part de la seua activitat quotidiana com a element essencial per al seu desplegament evolutiu i procés de socialització. Els jocs i joguets destinats als xiquets reuniran les adequades mesures de seguretat, s'adaptaran a les necessitats pròpies de cada edat, ajudaran al desenrotllament físic i psíquic de cada etapa evolutiva i evitaran els elements i missatges sexistes, violents, xenòfobs o que propicien qualsevol tipus de discriminació.

3. Els xiquets i adolescents tenen dret a practicar esports i a participar en activitats físiques i lúdiques en un ambient de seguretat. Es fomentarà l'activitat física i esportiva com a hàbit de salut, tant en l'àmbit escolar com en l'àmbit de la comunitat.

CAPÍTOL VII

De l'atenció integral de menors malalts o discapacitats

Article 51

Atenció integral

Les entitats públiques promouran les accions i mesures necessàries per facilitar als menors malalts o discapacitats la seua integració en l'àmbit familiar, escolar, social i laboral.

Article 52

Salut i integració social

Les conselleries competents en matèria de salut i en matèria d'integració social de discapacitats realitzaran conjuntament, en funció de les seues àrees de competència, activitats de prevenció, informació i orientació i promouran programes, servicis i centres d'atenció precoç, ocupacionals, de rehabilitació i d'integració social, d'inserció familiar, així com centres de dia i centres residencials, que afavorisquen l'atenció i inserció de xiquets i adolescents amb malalties cròniques, mentals, i amb discapacitats psíquiques, físiques i sensorials.

Article 53

Educació

La conselleria competent en matèria d'educació garantirà una política de foment de l'educació i del procés educatiu adequat per als xiquets i adolescents, garantint el seu dret a una atenció específica quant a les seues necessitats, a una atenció precoç de les seues necessitats educatives especials, a una avaluació psicopedagògica, i a la utilització dels mitjans tècnics i noves tecnologies en l'ensenyança.

Artículo 50

Promoción de la adecuada utilización del tiempo libre, del juego y del deporte

1. La Generalitat promocionará la educación en el tiempo libre, el juego en la infancia, y el desarrollo de servicios y equipamientos lúdicos y deportivos de carácter socioeducativo dirigidos a la población infantil y adolescente.

2. Todos los niños y adolescentes tienen derecho a que el juego forme parte de su actividad cotidiana como elemento esencial para su desarrollo evolutivo y proceso de socialización. Los juegos y juguetes destinados a los niños reunirán las adecuadas medidas de seguridad, se adaptarán a las necesidades propias de cada edad, ayudarán al desarrollo físico y psíquico de cada etapa evolutiva y evitarán los elementos y mensajes sexistas, violentos, xenófobos o que propicien cualquier tipo de discriminación.

3. Los niños y adolescentes tienen derecho a practicar deportes y a participar en actividades físicas y lúdicas en un ambiente de seguridad. Se fomentará la actividad física y deportiva como hábito de salud, tanto en el ámbito escolar como en el ámbito de la comunidad.

CAPÍTULO VII

De la atención integral de menores enfermos o discapacitados

Artículo 51

Atención integral

Las entidades públicas promoverán las acciones y medidas necesarias para facilitar a los menores enfermos o discapacitados su integración en el ámbito familiar, escolar, social y laboral.

Artículo 52

Salud e integración social

Las consellerías competentes en materia de salud y en materia de integración social de discapacitados realizarán conjuntamente, en función de sus áreas de competencia, actividades de prevención, información y orientación y promoverán programas, servicios y centros de atención temprana, ocupacionales, de rehabilitación y de integración social, de inserción familiar, así como centros de día y centros residenciales, que favorezcan la atención e inserción de niños y adolescentes con enfermedades crónicas, mentales, y con discapacidades psíquicas, físicas y sensoriales.

Artículo 53

Educación

Se garantizará por la conselleria competente en materia de educación una política de fomento de la educación y del proceso educativo adecuado para los niños y adolescentes, garantizando su derecho a una atención específica en razón de sus necesidades, a una atención temprana de sus necesidades educativas especiales, a una evaluación psicopedagógica, y a la utilización de los medios técnicos y nuevas tecnologías en la enseñanza.

Article 54*Integració laboral*

La conselleria competent en matèria d'ocupació i formació professional desplegaran, programes i recursos de formació i inserció laboral, així com instruments i ajudes perquè els adolescents en edat laboral que patiscen algun tipus de malaltia greu o discapacitat, puguin adquirir una formació laboral i accedir al mercat ordinari de treball o a l'especial de treball protegit.

Article 55*Accessibilitat i eliminació de barreres*

S'afavorirà, de forma prioritària en la infància, una política de promoció, desplegament i implantació dels drets que en matèria d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació es reconeixen a les persones amb discapacitat per la legislació vigent en la matèria.

Article 56*Activitats culturals i esportives*

Les entitats públiques promouran programes culturals i activitats esportives que fomenten la integració social dels xiquets i adolescents malalts o amb algun tipus de discapacitat física, psíquica o sensorial.

CAPITOL VIII

De l'atenció especial de menors amb conductes inadaptades

Article 57*Menors amb conductes inadaptades*

A l'efecte de la present llei, es consideren menors amb conductes inadaptades aquells que, sense prevaldre una malaltia mental o una discapacitat psíquica, presenten una conducta que altera de forma greu les pautes de convivència i el comportament generalment acceptats o que provoquen un risc evident per a si o per a terceres persones.

Article 58*Principis d'actuació*

L'atenció als menors amb conductes inadaptades ha d'adequar-se als següents principis d'actuació:

- a) Incidir en l'acció preventiva sobre els factors de risc que originen la marginació i la delinqüència.
- b) Atendre prioritàriament el menor en el seu mateix entorn, a través de la utilització dels recursos comunitaris i mesures de suport familiar i aquelles altres d'atenció especialitzada d'ajuda professional de les xarxes públiques d'educació, sanitat i servicis socials.
- c) Fomentar programes de caràcter educatiu, a fi de responsabilitzar els menors dels seus actes.
- d) Promoure programes d'educació cívica, tolerància, i de prevenció contra el consum de drogues.
- e) Fomentar programes d'intervenció familiar, fent partícip la família en la solució dels problemes.
- f) Fomentar activitats que afavorisquen els processos d'integració social.

Artículo 54*Integración laboral*

Se desarrollarán, por la conselleria competente en materia de empleo y formación profesional, programas y recursos de formación e inserción laboral, así como instrumentos y ayudas para que los adolescentes en edad laboral que sufran algún tipo de enfermedad grave o discapacidad, puedan adquirir una formación laboral y acceder al mercado ordinario de trabajo o al especial de trabajo protegido.

Artículo 55*Accesibilidad y eliminación de barreras*

Se favorecerá, de forma prioritaria en la infancia, una política de promoción, desarrollo e implantación de los derechos que en materia de accesibilidad y supresión de barreras arquitectónicas, urbanísticas y de la comunicación se reconocen a las personas con discapacidad por la legislación vigente en la materia.

Artículo 56*Actividades culturales y deportivas*

Se promoverán por las entidades públicas programas culturales y actividades deportivas que fomenten la integración social de los niños y adolescentes enfermos o con algún tipo de discapacidad física, psíquica o sensorial.

CAPÍTULO VIII

De la atención especial de menores con conductas inadaptadas

Artículo 57*Menores con conductas inadaptadas*

A los efectos de la presente ley, se consideran menores con conductas inadaptadas aquellos que, sin prevalecer una enfermedad mental o una discapacidad psíquica, presentan una conducta que altera de forma grave las pautas de convivencia y comportamiento generalmente aceptadas o que provocan un riesgo evidente para sí o para terceras personas.

Artículo 58*Principios de actuación*

La atención de los menores con conductas inadaptadas debe adecuarse, a los siguientes principios de actuación:

- a) Incidir en la acción preventiva sobre los factores de riesgo que originan la marginación y la delincuencia.
- b) Atender prioritariamente al menor en su propio entorno, a través de la utilización de los recursos comunitarios y medidas de apoyo familiar y aquellas otras de atención especializada de ayuda profesional de las redes públicas de educación, sanidad y servicios sociales.
- c) Fomentar programas de carácter educativo, con el fin de responsabilizar a los menores de sus actos.
- d) Promover programas de educación cívica, tolerancia, y de prevención contra el consumo de drogas.
- e) Fomentar programas de intervención familiar, haciendo partícipe a la familia en la solución de los problemas.
- f) Fomentar actividades que favorezcan los procesos de integración social.

g) Fomentar la figura de l'educador d'atenció social, psicopedagògica i assistencial, en els servicis i centres escolars.

Article 59

Unitats educativoterapèutiques

Es fomentarà, per a l'atenció de menors amb conductes inadaptades, la creació d'unitats educativoterapèutiques per les conselleries competents en matèria d'educació i sanitat.

Article 60

Centres educatius

La conselleria competent en matèria d'educació regularà el règim d'autorització i funcionament dels centres escolars que, alhora que presten l'atenció educativa reglada, acullen en règim d'internat menors amb conductes inadaptades, sempre que no es tracte de menors amb guarda o tutela administrativa.

CAPÍTOL IX

De la integració social del menor

Article 61

Integració social

La Generalitat vetlarà per la integració social plena, activa i efectiva dels menors, així com per l'accés al sistema públic d'acció social, en especial d'aquells que per qualsevol circumstància o condició troben dificultats per a això o que puguen ser objecte de tracte discriminatori.

Article 62

Minories culturals

La Generalitat fomentarà el respecte i la integració de les minories culturals, procurant la sensibilització social sobre la riquesa de la diversitat i la consideració dels valors d'altres cultures.

Article 63

Menors estrangers

1. Els menors estrangers que es troben en la Comunitat Valenciana tindran dret als recursos públics que faciliten la seua atenció i integració social, lingüística i cultural, respectant la seua identitat. De forma especial, caldrà garantir el dret a l'educació, el dret a l'assistència sanitària i el dret a la seua protecció i inserció social.

Les autoritats educatives garantirán l'atenció escolar dels esmentats menors d'acord amb la legislació vigent en la matèria, i fomentaran programes específics de compensació que procuren l'adequada adaptació del menor estranger.

Les autoritats sanitàries garantirán a estos menors l'assistència sanitària. Així mateix, implantaran programes que permeten valorar la situació sanitària d'arribada d'un menor estranger i pal·liar les carencies importants que pogueren presentar, com la falta de vacunació, o el tractament de malalties.

g) Fomentar la figura del educador de atención social, psicopedagógica y asistencial, en los servicios y centros escolares.

Artículo 59

Unidades educativo-terapéuticas

Se fomentará, para la atención de menores con conductas inadaptadas, la creación de unidades educativo-terapéuticas por las consellerias competentes en materia de educación y sanidad.

Artículo 60

Centros educativos

la conselleria competente en materia de educación regulará el régimen de autorización y funcionamiento de los centros escolares que, al tiempo que presten la atención educativa reglada, acojan en régimen de internado a menores con conductas inadaptadas, siempre que no se trate de menores con guarda o tutela administrativa.

CAPÍTULO IX

De la integración social del menor

Artículo 61

Integración social

La Generalitat velará por la integración social plena, activa y efectiva de los menores, así como por el acceso al sistema público de acción social, en especial de aquéllos que por cualquier circunstancia o condición encuentren dificultades para ello o puedan ser objeto de trato discriminatorio.

Artículo 62

Minorías culturales

La Generalitat fomentarà el respeto y la integración de las minorías culturales, procurando la sensibilización social acerca de la riqueza de la diversidad y la consideración de los valores de otras culturas.

Artículo 63

Menores extranjeros

1. Los menores extranjeros que se encuentren en la Comunitat Valenciana tendrán derecho a los recursos públicos que faciliten su atención e integración social, lingüística y cultural, respetando su propia identidad. De forma especial, se deberá garantizar el derecho a la educación, el derecho a la asistencia sanitaria y el derecho a su protección e inserción social.

Las autoridades educativas garantizarán la atención escolar de dichos menores de acuerdo con la legislación vigente en la materia, y fomentarán programas específicos de compensación que procuren la adecuada adaptación del menor extranjero.

Las autoridades sanitarias garantizarán a estos menores la asistencia sanitaria. Asimismo, implantarán programas que permitan valorar la situación sanitaria de llegada de un menor extranjero y paliar las carencias importantes que pudieran presentar, como la falta de vacunación, o el tratamiento de enfermedades.

2. D'acord amb la legislació vigent sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, es garantirà als menors estrangers indocumentats i en situació de desprotecció social, una protecció adequada, assumint la conselleria competent en matèria de protecció de menors de la Generalitat la seua atenció durant el temps de permanència en la Comunitat Valenciana, dotant-los de les mesures de protecció i assistència necessàries per garantir els seus drets.

Els òrgans de l'administració, conformement amb el principi de reagrupació familiar, vetlaran perquè el retorn del menor al seu país d'origen o a aquell on es troben els seus familiars, si escau, es realitze amb les màximes garanties de respecte per a la dignitat i protecció del menor. Així mateix, caldrà adoptar les mesures i accions necessàries per agilitzar els processos de regularització de la situació dels menors immigrants, especialment d'aquells menors tutelats per la Generalitat.

3. Respecte als menors sol·licitants d'asil, caldrà ajustar-s'hi al que disposa la normativa vigent reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat.

CAPÍTOL X

Del dret a l'ocupació i contra l'explotació econòmica i laboral

Article 64

Dret a la formació i accés a l'ocupació

1. La conselleria competent en matèria d'ocupació i formació professional garantirà la formació i capacitació més adequades que possibiliten la inserció laboral en les millors condicions dels menors en edat laboral, especialment dels col·lectius de menors més desfavorits.

2. S'afavoriran programes de formació i inserció laboral per a menors i adolescents que es troben en situació de guarda o tutela per la Generalitat, provinents d'institucions de protecció de menors o del sistema de reeducació de menors.

Article 65

Protecció contra l'explotació econòmica i laboral

1. Es prohibeix en tota la Comunitat Valenciana l'explotació econòmica i laboral infantil, havent d'adoptar els organismes públics competents les mesures sancionadores que pertocuen.

2. La Generalitat, les entitats locals i les organitzacions empresarials i sindicals de la Comunitat Valenciana promouran les accions necessàries per evitar l'explotació econòmica dels menors en la Comunitat Valenciana, orientant les seues actuacions sobre la base del compromís de contribuir que s'evite l'explotació dels menors.

3. S'assegurarà la protecció dels menors en edat laboral en l'exercici de la seua activitat i en la realització de qualsevol treball que pugua resultar perillós, perjudicial per a la seua salut, atemptatori contra la seua dignitat, o que entorpisca la seua educació i formació o el seu desenvolupament integral.

2. De conformidad con la legislación vigente sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, se garantizará a los menores extranjeros indocumentados y en situación de desprotección social, una protección adecuada, asumiendo por la conselleria competente en materia de protección de menores de la Generalitat la atención del mismo durante el tiempo de permanencia en la Comunitat Valenciana, dotándoles de las medidas de protección y asistencia necesarias para garantizar sus derechos.

Los órganos de la administración, conforme al principio de reagrupación familiar, velarán porque el retorno del menor a su país de origen o aquél donde se encuentran sus familiares, si procede, se realice con las máximas garantías de respeto para la dignidad y protección del menor. Asimismo, deberán adoptar las medidas y acciones necesarias para agilizar los procesos de regularización de la situación de los menores inmigrantes, especialmente de aquellos menores tutelados por la Generalitat.

3. Respecto a los menores solicitantes de asilo, se estará a lo dispuesto en la normativa vigente reguladora del derecho de asilo y de la condición de refugiado.

CAPÍTULO X

Del derecho al empleo y contra la explotación económica y laboral

Artículo 64

Derecho a la formación y acceso al empleo

1. Se garantizará, por la conselleria competente en materia de empleo y formación profesional, la formación y capacitación más adecuadas que permitan la inserción laboral en las mejores condiciones de los menores en edad laboral, especialmente de los colectivos de menores más desfavorecidos.

2. Se favorecerán programas de formación e inserción laboral para menores y adolescentes que se encuentren en situación de guarda o tutela por la Generalitat, provenientes de instituciones de protección de menores o del sistema de reeducación de menores.

Artículo 65

Protección contra la explotación económica y laboral

1. Se prohíbe en toda la Comunitat Valenciana la explotación económica y laboral infantil, debiendo adoptar los organismos públicos competentes las medidas sancionadoras que correspondan.

2. La Generalitat, las entidades locales y las organizaciones empresariales y sindicales de la Comunitat Valenciana promoverán las acciones necesarias para evitar la explotación económica de los menores en la Comunitat Valenciana, orientando sus actuaciones sobre la base del compromiso de contribuir a que se evite la explotación de los menores.

3. Se asegurará la protección de los menores en edad laboral en el desempeño de su actividad y en la realización de cualquier trabajo que pueda resultar peligroso, perjudicial a su salud, atentatorio contra su dignidad, o que entorpezca su educación y formación o su desarrollo integral.

CAPÍTOL XI

De la protecció contra l'exploració sexual
i el tràfic de menors

Article 66

Protecció contra l'exploració sexual

La Generalitat adoptarà totes les mesures necessàries per protegir els menors contra qualsevol forma d'exploració de la seua sexualitat, de prostitució infantil i contra la pornografia de xiquets i adolescents.

Article 67

Protecció contra el tràfic de menors

La Generalitat haurà d'adoptar les mesures oportunes per garantir que els menors no siguin objecte de cap tipus de tràfic, de venda o de sostracció.

CAPÍTOL XII

De les vendes i conductes prohibides a menors
i de l'especial protecció del menor davant
dels mitjans de comunicació i de les noves tecnologies
de la informació i la comunicació

Article 68

Objectiu i abast general

1. Les prohibicions i limitacions contingudes en el present capítol i les actuacions específiques que s'inclouen en este, constitueixen accions de protecció de caràcter general orientades a evitar els efectes perjudicials que per al desenvolupament dels menors pogueren tindre determinades activitats lúdiques, mitjans audiovisuals i la utilització de productes i servicis informàtics, telemàtics i videojocs.

2. Les prohibicions i limitacions previstes en este capítol resultaran d'aplicació encara que hi haja el consentiment exprés del menor o dels seus representants legals, exceptuant-se'n únicament els casos expressament previstos per la llei.

3. La Generalitat adoptarà les mesures necessàries o instarà els organismes competents per supervisar i controlar el que estableix este capítol.

Article 69

Prohibició de determinades vendes a menors

En relació amb les vendes i subministrament de determinats productes a menors, queda prohibit:

a) La venda i el subministrament de tabac o de productes que inciten o induïsquen a l'hàbit de fumar i que siguin nocius per a la salut.

b) La venda i el subministrament de qualsevol tipus de begudes alcohòliques.

c) La venda de pegaments i altres substàncies o productes químics industrials inhalables de venda autoritzada que puguen produir efectes nocius per a la salut i que creen dependència o pque roduïsquen efectes euforitzants, depressius o al·lucinògens.

d) La venda i subministrament de substàncies que puguen perjudicar la salut del menor, al qual tinguen limitat l'accés d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre drogues, productes farmacèutics, productes tòxics o productes explosius.

CAPÍTULO XI

De la protección contra la explotación sexual
y el tráfico de menores

Artículo 66

Protección contra la explotación sexual

La Generalitat adoptarà todas las medidas necesarias para proteger a los menores contra cualquier forma de explotación de su sexualidad, de prostitución infantil y contra la pornografía de niños y adolescentes.

Artículo 67

Protección contra el tráfico de menores

La Generalitat deberá adoptar las medidas oportunas para garantizar que los menores no sean objeto de ningún tipo de tráfico, de venta o de sustracción.

CAPÍTULO XII

De las ventas y conductas prohibidas a menores
y de la especial protección del menor frente
a los medios de comunicación y las nuevas tecnologías
de la información y la comunicación

Artículo 68

Objetivo y alcance general

1. Las prohibiciones y limitaciones contenidas en el presente capítulo y las actuaciones específicas que se recogen en el mismo, constituyen acciones de protección de carácter general orientadas a evitar los efectos perjudiciales que para el desarrollo de los menores pudieran tener determinadas actividades lúdicas, medios audiovisuales y la utilización de productos y servicios informáticos, telemáticos y videojuegos.

2. Las prohibiciones y limitaciones contempladas en este capítulo resultarán de aplicación aún cuando medie el consentimiento expreso del menor o de sus representantes legales, exceptuándose únicamente los casos expresamente previstos por la ley.

3. La Generalitat adoptarà las medidas necesarias o instará a los organismos competentes para supervisar y controlar lo establecido en este capítulo.

Artículo 69

Prohibición de determinadas ventas a menores

En relación con las ventas y suministro de determinados productos a menores, queda prohibido:

a) La venta y el suministro de tabaco o de productos que inciten o induzcan al hábito de fumar y sean nocivos para la salud.

b) La venta y suministro de cualquier tipo de bebidas alcohólicas.

c) La venta de pegamentos y otras sustancias o productos químicos industriales inhalables de venta autorizada que puedan producir efectos nocivos para la salud y creen dependencia o produzcan efectos euforizantes, depresivos o alucinógenos.

d) La venta y suministro de sustancias que puedan perjudicar la salud del menor, a las que tengan limitado el acceso de acuerdo con lo establecido en la legislación vigente sobre drogas, productos farmacéuticos, productos tóxicos o productos explosivos.

e) La venda, exposició i oferiment a menors de publicacions i la venda, lloguer i oferiment a menors, així com la seua projecció o difusió per qualsevol mitjà, de vídeos, videojocs o un altre material de contingut pornogràfic, d'apologia de totes les maneres de delinqüència, d'exaltació o incitació a la violència, la xenofòbia i la discriminació, que resulte perjudicial per al desplegament de la personalitat dels menors i contrari als drets i llibertats reconeguts pel vigent ordenament jurídic.

Article 70

Prohibició d'entrada i permanència de menors en establiments i espectacles públics

Es prohibeix l'entrada i permanència de menors en els establiments, locals o recintes següents:

a) Aquells en què tinguen lloc activitats o espectacles violents, pornogràfics o de contingut perjudicial per al correcte desenvolupament de la seua personalitat.

b) Casinos, sales de bingo, locals de jocs de sort, envit o atzar i salons dedicats a l'explotació de màquines de joc amb premis en metàl·lic, la utilització de les quals es prohibeix als menors amb independència de la ubicació física d'estes.

c) L'entrada i permanència de menors de setze anys en sales de festa, discoteques, sala de ball, pubs, llevat que es tracte d'una sessió autoritzada per a menors, i en este cas es permetrà l'entrada i permanència d'adolescents majors de catorze anys i sempre que no es venda o facilite el consum de begudes alcohòliques.

d) Els dedicats especialment a la venda i subministrament de begudes alcohòliques, en els casos i amb l'abast establert en la legislació específica reguladora d'esta matèria.

e) Aquells en què se celebren competicions o espectacles esportius el reglament dels quals incloga la producció de danys físics per a qualsevol dels participants, la pràctica dels quals queda, així mateix, prohibida als menors.

f) Qualsevol altres establerts en la legislació o reglamentació específica.

Article 71

Protecció del menor davant dels mitjans de comunicació

1. Els mitjans de comunicació, en aquells programes i continguts dirigits especialment a xiquets i adolescents, hauran d'afavorir els objectius educatius i el seu desplegament integral, potenciant els valors humans, el respecte, la tolerància i els principis democràtics.

2. Els mitjans de comunicació social que tinguen difusió en la Comunitat Valenciana hauran d'ajustar-se a les regles següents:

a) Els programes infantils de televisió s'emeten en un horari adequat als hàbits practicats pels menors, afavorint-se en els esmentats horaris l'emissió de programes que siguin compatibles amb les necessitats derivades del desenvolupament i formació dels xiquets i adolescents.

b) En els textos i en les franges horàries de programació infantil, no s'editaran textos o dibuixos o s'emeten escenes o missatges que fomenten la violència, l'odi, el menyspreu, la xenofòbia o la discriminació, o que perjudiquen el desenvolupament físic, mental i moral dels menors.

e) La venta, exposició y ofrecimiento a menores de publicaciones y la venta, alquiler y ofrecimiento a menores, así como su proyección o difusión por cualquier medio, de vídeos, videojuegos u otro material de contenido pornográfico, de apología de cualquier forma de delincuencia, de exaltación o incitación a la violencia, la xenofobia y la discriminación, que resulte perjudicial para el desarrollo de la personalidad de los menores y contrario a los derechos y libertades reconocidos por el vigente ordenamiento jurídico.

Artículo 70

Prohibición de entrada y permanencia de menores en establecimientos y espectáculos públicos

Se prohíbe la entrada y permanencia de menores en los establecimientos, locales o recintos siguientes:

a) Aquellos en los que tengan lugar actividades o espectáculos violentos, pornográficos o de contenido perjudicial para el correcto desarrollo de su personalidad.

b) Casinos, salas de bingo, locales de juegos de suerte, envite o azar y salones dedicados a la explotación de máquinas de juego con premios en metálico, cuya utilización se prohíbe a los menores con independencia de la ubicación física de las mismas.

c) La entrada y permanencia de menores de dieciséis años en salas de fiesta, discotecas, sala de baile, pubs, salvo que se trate de una sesión autorizada para menores, en cuyo caso se permitirá la entrada y permanencia de adolescentes mayores de catorce años y siempre que no se venda o facilite el consumo de bebidas alcohólicas.

d) Los dedicados especialmente a la venta y suministro de bebidas alcohólicas, en los casos y con el alcance establecido en la legislación específica reguladora de esta materia.

e) Aquellos en los que se celebren competiciones o espectáculos deportivos cuyo reglamento contemple la producción de daños físicos para cualquiera de los participantes, la práctica de los cuales queda asimismo prohibida a los menores.

f) Cualesquiera otros establecidos en la legislación o reglamentación específica.

Artículo 71

Protección del menor frente a los medios de comunicación

1. Los medios de comunicación, en aquellos programas y contenidos dirigidos especialmente a niños y adolescentes, deberán favorecer los objetivos educativos y el desarrollo integral de los mismos, potenciando los valores humanos, el respeto, la tolerancia y los principios democráticos.

2. Los medios de comunicación social que tengan difusión en la Comunitat Valenciana deberán ajustarse a las siguientes reglas:

a) Los programas infantiles de televisión se emitirán en un horario adecuado a los hábitos practicados por los menores, favoreciéndose en dichos horarios la emisión de programas que sean compatibles con las necesidades derivadas del desarrollo y formación de los niños y adolescentes.

b) En los textos y en las franjas horarias de programación infantil, no se editarán textos o dibujos o emitirán escenas o mensajes que fomenten la violencia, el odio, el desprecio, la xenofobia o la discriminación, o que perjudiquen al desarrollo físico, mental y moral de los menores.

c) Els espais dedicats a la promoció de la mateixa programació i els programes susceptibles de perjudicar el desenvolupament dels xiquets i adolescents i els que continuen escenes de pornografia o violència només poden ser emesos en les franges horàries reglamentàriament assenyalades a este efecte, i han de ser objecte d'advertència auditiva i visual sobre el seu contingut.

d) Hauran de tindre especial atenció en tota informació que afecte xiquets i adolescents, evitant difondre el seu nom, imatge o dades que permeten la seua identificació o que divulguen qualsevol fet relatiu a la seua vida privada que afecte el seu honor, intimitat o imatge.

Article 72

Protecció del menor davant de l'ús de servicis telefònics, Internet i videojocs

1. Els operadors de telecomunicacions hauran d'adoptar les mesures tècniques i jurídiques necessàries per garantir la protecció dels menors, com a usuaris de la telefonia, la televisió i Internet, contra l'accés a informacions, programes i servicis de contingut violent, racista, pornogràfic o que puguen resultar perjudicials per a la seguretat, la salut i la formació del menor. A estos efectes, informaran i posaran a disposició dels pares o representant legal del menor els mitjans i dispositius tècnics per impedir l'accés i la utilització de continguts i servicis prohibits a menors o perjudicials per a la seua formació.

En tot cas, els pares hauran de tindre un especial atenció quant a l'ús d'Internet per part dels menors, en relació amb les pàgines de contingut danyós.

2. La Generalitat adoptarà totes les mesures necessàries per garantir el compliment efectiu d'estes mesures.

Article 73

Publicitat dirigida a menors

La publicitat dirigida a menors que es divulgue en qualsevol mitjà escrit, audiovisual o telemàtic, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, haurà d'estar sotmesa als següents principis d'actuació:

a) Nivell de coneixement i maduresa de l'audiència a què es dirigeix el missatge. Per això el seu llenguatge i missatges s'adaptarà als nivells de desenrotllament dels col·lectius de xiquets o d'adolescents a què van dirigits

b) No-violència o discriminació. Les imatges, els missatges i el seu contingut no incitaran a la violència, ni a la comissió d'actes delictius, ni a qualsevol forma de discriminació per raça, cultura o creences, ni atemptaran contra la discriminació per raó de sexe o contra la dignitat de les persones.

c) Publicitat real i de no-incitació al consum. Les imatges i representacions d'objectes hauran de reflectir la realitat de les seues característiques físiques, moviment, prestacions i la resta d'atributs, indicant els anuncis el preu del producte o del servici anunciat en els termes que estableisca la normativa vigent. Els anuncis no han d'incitar directament els menors a la compra d'un producte explotant la inexperiència dels xiquets o la seua credulitat, ni que persuadisquen els seus pares per a esta mateixa finalitat.

d) Publicitat veraç, no enganyosa. Els missatges no podran formular promeses d'entrega de béns o servicis que impliquen el compliment de condicions no explícites.

c) Los espacios dedicados a la promoción de la propia programación y los programas susceptibles de perjudicar al desarrollo de los niños y adolescentes y los que contengan escenas de pornografía o violencia sólo pueden ser emitidos en las franjas horarias reglamentariamente señaladas al efecto, y deben ser objeto de advertencia auditiva y visual sobre su contenido.

d) Deberán tener especial cuidado en toda información que afecte a niños y adolescentes, evitando difundir su nombre, imagen o datos que permitan su identificación o que divulguen cualquier hecho relativo a su vida privada que afecte a su honor, intimidad o imagen.

Artículo 72

Protección del menor frente al uso de servicios telefónicos, Internet y videojuegos

1. Los operadores de telecomunicaciones deberán adoptar las medidas técnicas y jurídicas necesarias para garantizar la protección de los menores, como usuarios de la telefonía, la televisión e Internet, frente al acceso a informaciones, programas y servicios de contenido violento, racista, pornográfico o que puedan resultar perjudiciales para la seguridad, la salud y la formación del menor. A tales efectos, informarán y pondrán a disposición de los padres o representante legal del menor los medios y dispositivos técnicos para impedir el acceso y utilización de contenidos y servicios prohibidos a menores o perjudiciales para su formación.

En todo caso, los padres deberán tener un especial cuidado en cuanto al uso de internet por parte de los menores, en relación con las páginas de contenido dañino.

2. La Generalitat adoptará todas las medidas necesarias para garantizar el efectivo cumplimiento de estas medidas.

Artículo 73

Publicidad dirigida a menores

La publicidad dirigida a menores que se divulgue en cualquier medio escrito, audiovisual o telemático, en el ámbito de la Comunitat Valenciana, deberá estar sometida a los siguientes principios de actuación:

a) Nivel de conocimiento y madurez de la audiencia a la que se dirige el mensaje. Por ello su lenguaje y mensajes se adaptará a los niveles de desarrollo de los colectivos de niños o de adolescentes a los que va dirigidos.

b) No violencia o discriminación. Las imágenes, los mensajes y su contenido no incitarán a la violencia, ni a la comisión de actos delictivos, ni a cualquier forma de discriminación por raza, cultura o creencias, ni atentarán contra la discriminación por razón de sexo o contra la dignidad de las personas.

c) Publicidad real y de no incitación al consumo. Las imágenes y representaciones de objetos deberán reflejar la realidad de sus características físicas, movimiento, prestaciones y demás atributos, indicando los anuncios el precio del producto o del servicio anunciado en los términos que se establezca en la normativa vigente. Los anuncios no deben incitar directamente a los menores a la compra de un producto explotando la inexperiencia de los niños o su credulidad, ni a que persuadan a sus padres para este mismo fin.

d) Publicidad veraz, no engañosa. Los mensajes no podrán formular promesas de entrega de bienes o servicios que impliquen el cumplimiento de condiciones no explícitas.

e) Publicitat informativa, no danyosa ni perillosa. No es podrà, sense un motiu justificat, presentar xiquets o adolescents en situacions que atempten contra la seua integritat o en situacions perilloses.

f) En cap cas la publicitat dirigida a xiquets i adolescents no haurà d'explotar l'especial confiança dels menors en els seus pares, professors o altres persones o figures del seu entorn mediàtic.

Article 74

Publicitat protagonitzada per menors

1. La publicitat protagonitzada per xiquets i adolescents en l'àmbit de la Comunitat Valenciana haurà d'estar sotmesa als següents principis d'actuació:

a) La utilització d'imatges de xiquets i adolescents no atemptarà contra la seua dignitat ni contra els drets que tenen reconeguts.

b) Tota escenificació publicitària en què participen menors haurà d'evitar missatges que inciten al consum compulsiu.

Article 75

Prohibicions en matèria de publicitat i protecció del menor

En matèria de publicitat, queda prohibit:

a) La participació de xiquets i adolescents en publicitat d'activitats, béns, servicis o productes prohibits als menors d'edat.

b) La publicitat de begudes alcohòliques, tabac, locals de joc, espectacles de caràcter eròtic o pornogràfic, en publicacions en pàgines destinades a menors i en mitjans audiovisuals en franges horàries d'especial protecció per a la infància.

c) La publicitat indirecta, no diferenciada, subliminar o encoberta en l'edició de textos o durant l'emissió de programes, dirigits a xiquets i adolescents.

d) L'emissió o difusió a través dels mitjans de comunicació social o altres d'imatges i dades relatives als menors.

Article 76

Protecció del menor com a consumidor i usuari

1. Les entitats públiques, en l'àmbit de les seues competències respectives, vetllaran perquè els drets dels xiquets i adolescents, com a col·lectiu de consumidors, gaudisquen de defensa i proteccions especials, promocionaran l'educació i la informació per al consum, supervisaran l'estricta compliment de la normativa aplicable en matèria de seguretat i de publicitat i defendran els menors de les pràctiques abusives.

2. Els productes i servicis comercialitzats per a ús o consum de menors no hauran de contindre substàncies perjudicials i nocives per a la seua salut, hauran de facilitar, de forma visible, la suficient informació sobre la seua composició, característiques i ús, així com la franja d'edat del col·lectiu a què van destinats, i hauran de complir les mesures de seguretat necessàries que eviten les conseqüències nocives d'un ús correcte i els efectes negatius d'un possible ús inadequat.

e) Publicidad informativa, no dañina ni peligrosa. No se podrá, sin un motivo justificado, presentar a niños o adolescentes en situaciones que atenten contra su integridad o en situaciones peligrosas.

f) En ningún caso la publicidad dirigida a niños y adolescentes deberá explotar la especial confianza de los menores en sus padres, profesores u otras personas o figuras de su entorno mediático.

Artículo 74

Publicidad protagonizada por menores

1. La publicidad protagonizada por niños y adolescentes en el ámbito de la Comunitat Valenciana deberá estar sometida a los siguientes principios de actuación:

a) La utilización de imágenes de niños y adolescentes no atentará contra la dignidad de los mismos ni contra los derechos que tienen reconocidos.

b) Toda escenificación publicitaria en la que participen menores deberá evitar mensajes que inciten al consumo compulsivo.

Artículo 75

Prohibiciones en materia de publicidad y protección del menor

En materia de publicidad, queda prohibido:

a) La participación de niños y adolescentes en publicidad de actividades, bienes, servicios o productos prohibidos a los menores de edad.

b) La publicidad de bebidas alcohólicas, tabaco, locales de juego, espectáculos de carácter erótico o pornográfico, en publicaciones en páginas destinadas a menores y en medios audiovisuales en franjas horarias de especial protección para la infancia.

c) La publicidad indirecta, no diferenciada, subliminal o encubierta en la edición de textos o durante la emisión de programas, dirigidos a niños y adolescentes.

d) La emisión o difusión a través de los medios de comunicación social u otros de imágenes y datos relativos a los menores.

Artículo 76

Protección del menor como consumidor y usuario

1. Las entidades públicas, en el ámbito de sus respectivas competencias, velarán porque los derechos de los niños y adolescentes, como colectivo de consumidores, gocen de defensa y protecciones especiales, promocionarán la educación y la información para el consumo, supervisarán el estricto cumplimiento de la normativa aplicable en materia de seguridad y de publicidad y defenderán a los menores de las prácticas abusivas.

2. Los productos y servicios comercializados para uso o consumo de menores no deberán contener sustancias perjudiciales y nocivas para su salud, deberán facilitar, de forma visible, la suficiente información sobre su composición, características y uso, así como la franja de edad del colectivo al que van destinados, y deberán cumplir las medidas de seguridad necesarias que eviten las consecuencias nocivas de un uso correcto y los efectos negativos de un posible uso inadecuado.

CAPÍTOL XIII

De les garanties i divulgació i defensa
dels drets dels menors

Article 77

Garantia genèrica

Generalitat i les administracions locals de la Comunitat Valenciana, en l'àmbit territorial i funcional que els corresponga, garantiran el respecte i l'efectiu exercici dels drets i llibertats reconeguts al menor en la present llei i en l'ordenament jurídic, sense perjudi de les competències d'altres organismes o institucions públiques.

Article 78

Difusió i informació

La Generalitat i les administracions locals de la Comunitat Valenciana hauran de promoure polítiques de sensibilització per divulgar al màxim els drets del menor, desplegant accions que els difonguen, informant la població en general, i els mateixos menors i les seues famílies en particular, sobre els mitjans i recursos destinats a assegurar la seua efectivitat, i reconeixent públicament la labor dels qui es distinguen en la seua promoció, respecte i protecció.

Article 79

Defensa dels seus drets

1. Els menors, per a la defensa dels seus drets, podran per si sols o a través dels seus representants legals:

a) Dirigir-se a les administracions públiques en demanda de l'assistència necessària per a l'efectiu exercici dels seus drets.

b) Sol·licitar la protecció dels òrgans competents en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, en matèria de protecció de menors.

c) Acudir a l'autoritat judicial o al Ministeri Fiscal per posar en el seu coneixement i reclamar protecció de totes aquelles situacions que atempten contra els seus drets o contra la seua integritat, o a fi que promoguen les accions oportunes.

d) Presentar denúncies i queixes davant del Comissionat del Menor de la Comunitat Valenciana i davant del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. Els menors podran dirigir-se als òrgans competents en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, en matèria de protecció de menors, sense coneixement dels seus pares, representants legals o guardadors de fet, quan calga per motius d'urgència o situació de conflicte i en la mesura que la comunicació amb aquells poguera frustrar la finalitat pretesa. L'administració guardarà la deguda reserva i prendrà les mesures necessàries per a l'efectiva assistència als menors en l'exercici dels seus drets.

Article 80

Reclamació d'aliments

Les entitats públiques que assumisquen càrregues econòmiques derivades de l'atenció a menors per inhibició de les obligacions inherents a la pàtria potestat o tutela, podran fer ús de la reclamació d'aliments davant de l'orde jurisdiccional corresponent.

CAPÍTULO XIII

De las garantías y divulgación y defensa
de los derechos de los menores

Artículo 77

Garantía genérica

La Generalitat y las administraciones locales de la Comunitat Valenciana, en el ámbito territorial y funcional que les corresponda, garantizarán el respeto y el efectivo ejercicio de los derechos y libertades reconocidos al menor en la presente ley y en el ordenamiento jurídico, sin perjuicio de las competencias de otros organismos o instituciones públicas.

Artículo 78

Difusión e información

La Generalitat y las administraciones locales de la Comunitat Valenciana, deberán promover políticas de sensibilización para divulgar al máximo los derechos del menor, desarrollando acciones que difundan los mismos, informando a la población en general, y a los propios menores y a sus familias en particular, sobre los medios y recursos destinados a asegurar su efectividad, y reconociendo públicamente la labor de quienes se distinguen en su promoción, respeto y protección.

Artículo 79

Defensa de sus derechos

1. Los menores, para la defensa de sus derechos, podrán por sí solos o a través de sus representantes legales:

a) Dirigirse a las administraciones públicas en demanda de la asistencia necesaria para el efectivo ejercicio de sus derechos.

b) Solicitar la protección de los órganos competentes en el ámbito de la Comunitat Valenciana, en materia de protección de menores.

c) Acudir a la autoridad judicial o al Ministerio Fiscal para poner en su conocimiento y reclamar protección de todas aquellas situaciones que atenten contra sus derechos o contra su integridad, o con el objeto de que promuevan las acciones oportunas.

d) Presentar denuncias y quejas ante el Comisionado del Menor de la Comunitat Valenciana y ante el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. Los menores podrán dirigirse a los órganos competentes en el ámbito de la Comunitat Valenciana, en materia de protección de menores, sin conocimiento de sus padres, representantes legales o guardadores de hecho, cuando sea necesario por motivos de urgencia o situación de conflicto y en la medida en que la comunicación con aquellos pudiese frustrar la finalidad pretendida. La administración guardará la debida reserva y tomará las medidas necesarias para la efectiva asistencia de los menores en el ejercicio de sus derechos.

Artículo 80

Reclamación de alimentos

Las entidades públicas que asuman cargas económicas derivadas de la atención a menores por inhibición de las obligaciones inherentes a la patria potestad o tutela, podrán hacer uso de la reclamación de alimentos ante el orden jurisdiccional correspondiente.

Article 81*Formació dels professionals que treballen amb menors*

Tots els xiquets i adolescents tenen dret a rebre una atenció de qualitat. Per a això, les conselleries competents de la Generalitat i les entitats locals, en els seus respectius àmbits, facilitaran la preparació i formació dels professionals que intervenen amb menors.

CAPÍTOL XIV
Dels deures dels menors

Article 82*Deures dels menors*

A més de les obligacions que la legislació civil imposa als menors amb els seus pares, representants legals o guardadors de fet, tenen, entre altres, els següents deures encaminats al seu desenrotllament personal:

- a) Estudiar, durant l'ensenyança obligatòria, per contribuir així a la seua formació i al ple desplegament de la seua personalitat i queden obligats a assistir al centre docent i a respectar-hi les normes de convivència.
- b) Assumir i complir els deures, obligacions i responsabilitats inherents o conseqüents a la titularitat i a l'exercici dels drets que li són reconeguts.
- c) Mantindre un comportament cívic d'acord amb les exigències de convivència de la societat, basades en la tolerància i en el respecte als drets de les altres persones.
- d) Respectar el medi ambient i col·laborar en la seua conservació dins d'un desenrotllament sostenible.
- e) No desplegar conductes violentes ni actituds que promoguen la violència contra els altres.

TÍTOL III
DE LA PROTECCIÓ SOCIAL I JURÍDICA DEL
MENOR EN SITUACIÓ DE RISC O DESEMPARAMENT

CAPÍTOL I
Disposicions generals

Article 83*Protecció del menor en situacions de risc i desamparament*

1. La protecció dels menors en la Comunitat Valenciana comprén el conjunt d'accions que ha de realitzar la Generalitat, les administracions locals i les entitats públiques i privades col·laboradores per a previndre, evitar i atendre les situacions de risc i de desamparament en què es trobe el menor, garantint, en tot cas, el seu desenrotllament personal i la seua integració social.

2. Tota persona o autoritat i especialment aquells que per la seua professió o funció, detecten una situació de risc o possible desamparament d'un menor, ho comunicaran a l'autoritat o als seus agents més pròxims, sense perjudi de prestar-li l'auxili immediat que necessite.

Artículo 81*Formación de los profesionales que trabajan con menores*

Todos los niños y adolescentes tienen derecho a recibir una atención de calidad. Para ello, las consellerias competentes de la Generalitat y las entidades locales, en sus respectivos ámbitos, facilitarán la preparación y formación de los profesionales que intervienen con menores.

CAPÍTULO XIV
De los deberes de los menores

Artículo 82*Deberes de los menores*

Además de las obligaciones que la legislación civil impone a los menores para con sus padres, representantes legales o guardadores de hecho, tienen, entre otros, los siguientes deberes encaminados a su desarrollo personal:

- a) Estudiar, durante la enseñanza obligatoria, para contribuir así a su formación y al pleno desarrollo de su personalidad, viniendo obligados a asistir al centro docente y a respetar en él las normas de convivencia.
- b) Asumir y cumplir los deberes, obligaciones y responsabilidades inherentes o consecuentes a la titularidad y ejercicio de los derechos que le son reconocidos.
- c) Mantener un comportamiento cívico acorde con las exigencias de convivencia de la sociedad, basadas en la tolerancia y en el respeto a los derechos de las demás personas.
- d) Respetar el medio ambiente y colaborar en su conservación dentro de un desarrollo sostenible.
- e) No desarrollar conductas violentas ni actitudes que promuevan la violencia contra los demás.

TÍTULO III
DE LA PROTECCION SOCIAL Y JURÍDICA DEL
MENOR EN SITUACIÓN DE RIESGO O DESAMPARO

CAPÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 83*Protección del menor frente a situaciones de riesgo y desamparo*

1. La protección de los menores en la Comunitat Valenciana comprende el conjunto de acciones que debe realizar la Generalitat, las administraciones locales y las entidades públicas y privadas colaboradoras para prevenir, evitar y atender las situaciones de riesgo y de desamparo en que se encuentre el menor, garantizando, en todo caso, su desarrollo personal y su integración social.

2. Toda persona o autoridad y especialmente aquellos que por su profesión o función, detecten una situación de riesgo o posible desamparo de un menor, lo comunicarán a la autoridad o a sus agentes más pròximos, sin perjuicio de prestarle el auxilio inmediato que precise.

Article 84*Principis rectors d'actuació en matèria de protecció del menor*

1. En l'aplicació de les mesures de protecció de menors previstes en esta llei, caldrà observar els principis següents:

- a) Primacia de l'interés del menor sobre qualsevol altre interés legítim que poguera concórrer.
- b) Caràcter preventiu en les actuacions.
- c) Intervenció en l'àmbit familiar.
- d) Manteniment del menor en el seu medi familiar.
- e) Caràcter educatiu de les mesures.
- f) Promoció de la participació i la solidaritat.
- g) *Respecte al dret del menor a ser oït.*
- h) Objectivitat, imparcialitat i seguretat jurídica en l'acció protectora.
- i) Caràcter reservat i respecte a la privacitat i a la confidencialitat en les actuacions en matèria de protecció de menors.

2. La Generalitat garantirà la coordinació de les actuacions de les administracions públiques en matèria de protecció del menor, especialment en els aspectes socials, sanitaris i educatius, així com la coordinació dels recursos i de les iniciatives públiques i privades.

3. En l'aplicació de les mesures de protecció de menors que impliquen la separació familiar, sempre que la naturalesa d'estes ho permeta, s'adoptaran amb previsió expressa de duració o termini i serà este el més curt possible.

Article 85*Pla d'intervenció*

1. A fi de garantir que la presa de decisions dels distints agents implicats en el benestar d'un menor confluïsquen en direcció a l'interés superior d'este, les actuacions que les entitats locals i l'entitat autonòmica competents en matèria de protecció de menors realitzen es concretaran en un document tècnic.

2. El mencionat document o pla d'intervenció haurà d'incloure els objectius concrets de la intervenció en relació amb el benestar del menor, precisant:

- a) Les mesures de suport familiar que calga utilitzar, o si és el cas, les mesures jurídiques que impliquen l'assumpció de la guarda del menor per part de la Generalitat de la Comunitat Valenciana.
- b) Les entitats, organismes, professionals i familiars implicats en el pla d'intervenció, i les responsabilitats assumides per cada un d'aquests.
- c) Les estratègies concretes de coordinació.
- d) La temporalització de la intervenció.
- e) I els sistemes per a la seua avaluació i revisió.

3. Per a la consecució dels objectius que en el pla d'intervenció es determinen, es podrà requerir la col·laboració i implicació de qualsevol organisme, institució, entitat o persona que es considere oportú, i crear les comissions i grups de treball en els àmbits sanitari, educatiu i d'acció social que afavorisquen el seu desplegament.

CAPÍTOL II

De les polítiques de prevenció
i les mesures d'assistència als menors

Artículo 84*Principios rectores de actuación en materia de protección del menor*

1. En la aplicación de las medidas de protección de menores previstas en esta ley se deberán observar los siguientes principios:

- a) Primacia del interés del menor sobre cualquier otro interés legítimo que pudiera concurrir.
- b) Carácter preventivo en las actuaciones.
- c) Intervención en el ámbito familiar.
- d) Mantenimiento del menor en su medio familiar.
- e) Carácter educativo de las medidas.
- f) Promoción de la participación y la solidaridad.
- g) Respeto del derecho al menor a ser oído.
- h) Objetividad, imparcialidad y seguridad jurídica en la acción protectora.

i) Carácter reservado y respeto a la privacidad y a la confidencialidad en las actuaciones en materia de protección de menores.

2. La Generalitat garantizará la coordinación de las actuaciones de las administraciones públicas en materia de protección del menor, especialmente en los aspectos sociales, sanitarios y educativos, así como la coordinación de los recursos y de las iniciativas públicas y privadas.

3. En la aplicación de las medidas de protección de menores que impliquen la separación familiar, siempre que la naturaleza de las mismas lo permita, se adoptarán con previsión expresa de duración o plazo, siendo éste el más corto posible.

Artículo 85*Plan de intervención*

1. Con objeto de garantizar que la toma de decisiones de los distintos agentes implicados en el bienestar de un menor confluyan en dirección al interés superior del mismo, las actuaciones que las entidades locales y la entidad autonómica competentes en materia de protección de menores realicen se concretarán en un documento técnico.

2. Dicho documento o plan de intervención deberá recoger los objetivos concretos de la intervención en relación con el bienestar del menor, precisando:

- a) Las medidas de apoyo familiar a utilizar, o en su caso, las medidas jurídicas que implican la asunción de la guarda del menor por parte de la Generalitat.
- b) Las entidades, organismos, profesionales y familiares implicados en el plan de intervención, y responsabilidades asumidas por cada uno de ellos.
- c) Las estrategias concretas de coordinación.
- d) La temporalización de la intervención.
- e) Y los sistemas para su evaluación y revisión.

3. Para la consecución de los objetivos que en el plan de intervención se determinen, se podrá requerir la colaboración e implicación de cualquier organismo, institución, entidad o persona que se considere oportuno, y crear las comisiones y grupos de trabajo en los ámbitos sanitario, educativo y de acción social que favorezcan su desarrollo.

CAPÍTULO II

De las políticas de prevención
y las medidas de asistencia a los menores

Article 86*Polítiques de prevenció per als menors*

1. La Generalitat i les entitats públiques relacionades amb l'àmbit de protecció del menor i de la família, a fi de previndre o impedir qualsevol situació potencial de risc o de desemparament d'un menor, donaran prioritat en les seues actuacions a les intervencions educatives, socials i terapèutiques amb els menors, utilitzaran els servicis i recursos comunitaris i fomentaran programes d'inserció i d'intervenció familiar, procurant que estes activitats siguen realitzades per professionals i educadors en el mateix entorn del menor.

2. Esta política preventiva es reforçarà per mitjà de campanyes institucionals d'informació i de sensibilització social, dirigides a evitar o reduir les circumstàncies de carència o de desprotecció en què es puguen trobar els menors i, en especial, els casos de maltractament, abandó o explotació infantil.

Article 87*Polítiques de prevenció en matèria de suport a la família*

Les polítiques de prevenció en matèria de suport familiar tindran com a principals objectius:

a) La promoció de l'educació parental, dirigida especialment a famílies desfavorides, famílies vulnerables, famílies amb situacions de violència, famílies monoparentals i a qualsevol nucli familiar o de responsabilitat parental en situació de risc.

b) El foment de programes de sensibilització, programes comunitaris d'intervenció familiar i programes especialitzats dirigits a la inserció social de famílies d'immigrants.

c) El suport a la família per mitjà d'intervencions tècniques de caràcter social o terapèutic, així com l'orientació i mediació familiar.

d) Les prestacions econòmiques compensadores de carències econòmiques i materials destinades a l'atenció de necessitats bàsiques.

Article 88*Polítiques de prevenció en matèria d'educació*

Les polítiques de prevenció en matèria d'educació tindran com a principals objectius:

a) La promoció dels servicis d'atenció educativa a menors, en especial en l'edat primerenca.

b) Garantir l'escolarització obligatòria.

c) La prevenció i el control de l'absentisme escolar.

d) La prevenció del fracàs escolar.

e) L'ampliació de les mesures compensatòries dirigides a menors que presenten dificultats d'inserció per trobar-se en situació desfavorable derivada de circumstàncies personals, familiars, ètniques, culturals, econòmiques o socials.

f) El desplegament de programes formatius de garantia social dirigits a menors en situació de rebuig del sistema escolar, absentisme o fracàs.

g) El desplegament de programes formatius d'integració social dirigits a menors amb dificultats especials.

Artículo 86*Políticas de prevención para los menores*

1. La Generalitat y las entidades públicas relacionadas con el ámbito de protección del menor y de la familia, con el fin de prevenir o impedir cualquier situación potencial de riesgo o de desamparo de un menor, darán prioridad en sus actuaciones a las intervenciones educativas, sociales y terapéuticas con los menores, utilizarán los servicios y recursos comunitarios y fomentarán programas de inserción y de intervención familiar, procurando que estas actividades sean realizadas por profesionales y educadores en el propio entorno del menor.

2. Esta política preventiva se reforzará mediante campañas institucionales de información y de sensibilización social, dirigidas a evitar o reducir las circunstancias carenciales o de desprotección en que se puedan encontrar los menores y, en especial, los casos de maltrato, abandono o explotación infantil.

Artículo 87*Políticas de prevención en materia de apoyo a la familia*

Las políticas de prevención en materia de apoyo familiar tendrán como principales objetivos:

a) La promoción de la educación parental, dirigida especialmente a familias desfavorecidas, familias vulnerables, familias con situaciones de violencia, familias monoparentales y a cualquier núcleo familiar o de responsabilidad parental en situación de riesgo.

b) El fomento de programas de sensibilización, programas comunitarios de intervención familiar y programas especializados dirigidos a la inserción social de familias de inmigrantes.

c) El apoyo a la familia mediante intervenciones técnicas de carácter social o terapéutico, así como orientación y mediación familiar.

d) Las prestaciones económicas compensadoras de carencias económicas y materiales destinadas a la atención de necesidades básicas.

Artículo 88*Políticas de prevención en materia de educación*

Las políticas de prevención en materia de educación tendrán como principales objetivos:

a) La promoción de los servicios de atención educativa a menores, en especial en la edad temprana.

b) Garantizar la escolarización obligatoria.

c) La prevención y control del absentismo escolar.

d) La prevención del fracaso escolar.

e) La ampliación de las medidas compensatorias dirigidas a menores que presentan dificultades de inserción por encontrarse en situación desfavorable derivada de circunstancias personales, familiares, étnicas, culturales, económicas o sociales.

f) El desarrollo de programas formativos de garantía social dirigidos a menores en situación de rechazo del sistema escolar, absentismo o fracaso.

g) El desarrollo de programas formativos de integración social dirigidos a menores con dificultades especiales.

Article 89*Polítiques de prevenció en matèria de salut*

Les polítiques de prevenció en matèria de salut tindran com a principals objectius:

- a) L'educació i promoció per a la salut.
- b) La realització de campanyes de vacunació.
- c) El desplegament de programes d'intervenció primerenca.
- d) L'educació afectivosexual adequada a cada etapa evolutiva del menor.
- e) La prevenció del consum d'alcohol, tabac, drogues i altres substàncies nocives per a la salut.
- f) La prevenció dels accidents, especialment en l'àmbit de la llar.

Article 90*Polítiques de prevenció en matèria de formació i ocupació*

Les polítiques de prevenció en matèria de formació i ocupació tindran com a principals objectius:

- a) L'elaboració de programes d'ajuda i orientació socio-laboral dirigits especialment a menors en situació de risc, vulnerabilitat i desprotecció social i a jòvens amb dificultats socials o que hagen eixit d'institucions de protecció i inserció de menors.
- b) La formació i orientació per a l'ocupació.
- c) El foment de l'ocupació jove, amb especial suport a aquells que per les seues circumstàncies personals o socials troben més dificultats per a la seua incorporació laboral.
- d) El control de les situacions d'explotació laboral.
- e) El compliment dels fins regulats en la normativa en matèria de prevenció de riscos laborals.

Article 91*Polítiques de prevenció en matèria de relacions socials*

Les polítiques de prevenció en matèria de relacions socials tindran com a principals objectius:

- a) El foment dels valors de solidaritat, civisme i respecte als drets humans.
- b) La prevenció de la violència i dels abusos sexuals entre menors.
- c) El foment de programes de consum responsable.
- d) L'orientació per a l'ús adequat de l'oci i del temps lliure.
- e) El foment dels centres d'atenció diürna de menors, de suport de convivència i educatiu i d'inserció sociolaboral.
- f) Prevenció i control per a l'eradicació de la mendicitat infantil.

Article 92*Assistència al menor*

1. La Generalitat garantirà, en tot cas, als menors l'atenció immediata davant de situacions de desprotecció a través dels centres de recepció de menors.

2. La Generalitat procurarà l'assessorament i l'atenció jurídica, pedagògica i psicològica bàsica als menors que siguen víctimes d'abusos o maltractaments, així com a menors agressors, a través de servicis especialitzats.

3. La Generalitat disposarà de protocols de detecció precoç i derivació en situacions de risc i desprotecció amb menors i les seues famílies. Els esmentats protocols vincularan els sistemes sanitari, educatiu, policial i d'acció social.

Artículo 89*Políticas de prevención en materia de salud*

Las políticas de prevención en materia de salud tendrán como principales objetivos:

- a) La educación y promoción para la salud.
- b) La realización de campañas de vacunación.
- c) El desarrollo de programas de intervención temprana.
- d) La educación afectivo-sexual adecuada a cada etapa evolutiva del menor.
- e) La prevención del consumo de alcohol, tabaco, drogas y otras sustancias nocivas para la salud.
- f) La prevención de los accidentes, especialmente en el ámbito del hogar.

Artículo 90*Políticas de prevención en materia de formación y empleo*

Las políticas de prevención en materia de formación y empleo tendrán como principales objetivos:

- a) La elaboración de programas de ayuda y orientación socio-laboral dirigidos especialmente a menores en situación de riesgo, vulnerabilidad y desprotección social y a jóvenes con dificultades sociales o que hayan salido de instituciones de protección e inserción de menores.
- b) La formación y orientación para el empleo.
- c) El fomento del empleo joven, con especial apoyo a aquellos que por sus circunstancias personales o sociales encuentran mayores dificultades para su incorporación laboral.
- d) El control de las situaciones de explotación laboral.
- e) El cumplimiento de los fines recogidos en la normativa en materia de prevención de riesgos laborales.

Artículo 91*Políticas de prevención en materia de relaciones sociales*

Las políticas de prevención en materia de relaciones sociales tendrán como principales objetivos:

- a) El fomento de los valores de solidaridad, civismo y respeto a los derechos humanos.
- b) La prevención de la violencia y de los abusos sexuales entre menores.
- c) El fomento de programas de consumo responsable.
- d) La orientación para el uso adecuado del ocio y del tiempo libre.
- e) El fomento de los centros de atención diurna de menores, de apoyo convivencial y educativo y de inserción socio-laboral.
- f) Prevención y control para la erradicación de la mendicidad infantil.

Artículo 92*Asistencia al menor*

1. La Generalitat garantizará, en todo caso, a los menores la atención inmediata ante situaciones de desprotección a través de los centros de recepción de menores.

2. La Generalitat procurará el asesoramiento y atención jurídica, pedagógica y psicológica básica a los menores que sean víctimas de abusos o maltrato, así como a menores agresores, a través de servicios especializados.

3. La Generalitat dispondrá de protocolos de detección temprana y derivación en situaciones de riesgo y desprotección con menores y sus familias. Dichos protocolos vincularán a los sistemas sanitario, educativo, policial y de acción social.

CAPÍTOL III
De la situació de risc

Article 93*Concepte de situació de risc*

Es considera situació de risc aquella en què, a causa de circumstàncies personals o familiars del menor, o per influència del seu entorn, es veu perjudicat el seu desplegament personal o social de manera que, sense aconseguir l'entitat, intensitat o persistència que fonamentarien la situació de desamparament i l'assumpció de la seua protecció o tutela per la Generalitat per ministeri de la Llei, siga necessària la intervenció de les administracions competents, a través dels distints servicis de suport a la família i al menor.

Article 94*Principis d'actuació*

1. En les situacions de risc, l'actuació administrativa es dirigirà a procurar l'atenció de les necessitats del menor, millorant el seu medi familiar, i específicament, i dins de la voluntària col·laboració dels pares o tutors del menor, estarà orientada a aconseguir:

- a) La integració i el manteniment del menor en el seu entorn familiar.
- b) La disminució dels factors de dificultat social que incidisquen en la situació personal i social dels menors.
- c) La promoció dels factors de protecció social dels menors amb la seua família.
- d) La prevenció de situacions de desarrelament familiar.

2. Les situacions de risc seran ateses bàsicament per mitjà de les mesures de suport familiar.

3. Correspon a les entitats locals el desplegament i l'aplicació dels recursos de suport familiar previstos en el present capítol, en el marc del que disposa la legislació vigent en matèria d'acció social, de protecció de menors i de règim local. Els servicis territorials competents de l'administració autonòmica coordinaran i recolzaran les entitats locals en el compliment d'estes funcions.

4. Així mateix, el suport familiar podrà prestar-se a través de les institucions i entitats col·laboradores d'integració familiar, autoritzades d'acord amb el que disposa la normativa reguladora del règim d'autorització i funcionament dels servicis d'atenció a menors.

Article 95*Mesures de suport familiar en situacions de risc del menor*

1. Es consideren mesures de suport familiar, la intervenció tècnica que realitzen els professionals de l'equip municipal de Servicis Socials, les prestacions econòmiques que puguem atorgar les entitats públiques, i la utilització de tots aquells programes, servicis o centres d'àmbit local.

2. La intervenció tècnica, de caràcter socioeducatiu o terapèutic, és preceptiva en tot programa d'intervenció amb el menor i la seua família, i tendirà a la prevenció de les situacions de desarrelament familiar.

CAPÍTULO III
De la situación de riesgo

Artículo 93*Concepto de situación de riesgo*

Se considera situación de riesgo aquella en la que, a causa de circunstancias personales o familiares del menor, o por influencia de su entorno, se ve perjudicado su desarrollo personal o social de forma que, sin alcanzar la entidad, intensidad o persistencia que fundamentarían la situación de desamparo y la asunción de su protección o tutela por la Generalitat por ministerio de la ley, sea precisa la intervención de las Administraciones competentes, a través de los distintos servicios de apoyo a la familia y al menor.

Artículo 94*Principios de actuación*

1. En las situaciones de riesgo, la actuación administrativa se dirigirá a procurar la atención de las necesidades del menor, mejorando su medio familiar, y específicamente, y dentro de la voluntaria colaboración de los padres o tutores del menor, estará orientada a conseguir:

- a) La integración y el mantenimiento del menor en su entorno familiar.
- b) La disminución de los factores de dificultad social que incidan en la situación personal y social de los menores.
- c) La promoción de los factores de protección social de los menores con su familia.
- d) La prevención de situaciones de desarraigo familiar.

2. Las situaciones de riesgo se atenderán básicamente mediante las medidas de apoyo familiar.

3. Corresponde a las entidades locales el desarrollo y aplicación de los recursos de apoyo familiar previstos en el presente capítulo, en el marco de lo dispuesto en la legislación vigente en materia de acción social, de protección de menores y de régimen local. Los servicios territoriales competentes de la administración autonómica coordinarán y apoyarán a las entidades locales en el cumplimiento de estas funciones.

4. Asimismo, el apoyo familiar podrá prestarse a través de las instituciones y entidades colaboradoras de integración familiar, autorizadas conforme a lo dispuesto en la normativa reguladora del régimen de autorización y funcionamiento de los servicios de atención a menores.

Artículo 95*Medidas de apoyo familiar en situaciones de riesgo del menor*

1. Se consideran medidas de apoyo familiar, la intervención técnica que realizan los profesionales del equipo municipal de Servicios Sociales, las prestaciones económicas que puedan otorgar las entidades públicas, y la utilización de todos aquellos programas, servicios o centros de ámbito local.

2. La intervención técnica, de carácter socio-educativo o terapéutico, es preceptiva en todo programa de intervención con el menor y su familia, y tenderá a la prevención de las situaciones de desarraigo familiar.

Article 96*Valoració de la situació de risc*

1. Correspon a les entitats locals, la detecció, valoració, apreciació i declaració, de les situacions de risc de qualsevol índole que perjudiquen el desenrotllament personal o social del menor.

2. Quan els equips municipals de servicis socials tinguin coneixement, per si o a través de la comunicació de tercers, que un menor pugui trobar-se en situació de risc, iniciaran les actuacions oportunes per a la seua comprovació, avaluació i, si és el cas, intervenció, amb l'establiment de l'oportú pla d'intervenció.

Article 97*Deure de col·laboració de pares o tutors*

Els pares, tutors o guardadors del menor quedaran obligats a col·laborar activament en l'execució de les mesures i actuacions acordades en el pla d'intervenció que l'equip municipal de servicis socials desplegue.

Article 98*Cessament en la situació de risc*

La situació de risc cessarà:

- a) Quan les circumstàncies que van donar lloc a esta desapareguen o s'entenguen degudament compensades.
- b) Quan declaren, els servicis territorials de l'òrgan de la Generalitat competent en matèria de protecció de menors una situació de desemparament.

CAPÍTOL IV

De la situació de desemparament i de la tutela, guarda i acolliment

Secció I

De la situació de desemparament del menor

Article 99*Concepte i efectes de la situació de desemparament*

1. Es considera situació de desemparament la que es produïx de fet com a conseqüència de l'incompliment o de l'impossible o inadequat exercici dels deures de protecció establits per les lleis per a la guarda de menors, quan estos queden privats de la necessària assistència moral o material.

2. Davant de la situació de desemparament d'un menor, la Generalitat té encomanada, per ministeri de la llei, la seua tutela i protecció. La declaració de la situació de desemparament portarà amb si la suspensió de la pàtria potestat o de la tutela ordinària, si bé seran vàlids els actes de contingut patrimonial que realitzen els pares i tutors en benefici dels menors i que siguin beneficiosos per a ell.

Article 100*Procediment de declaració de la situació de desemparament*

1. Els servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors, quan tinguin coneixement d'una presumpta situació de desemparament en què poguera trobar-se un menor, incoaran l'oportú procediment administratiu de protecció, a fi de verificar la si-

Artículo 96*Valoración de la situación de riesgo*

1. Corresponde a las entidades locales, la detección, valoración, apreciación y declaración, de las situaciones de riesgo de cualquier índole que perjudiquen el desarrollo personal o social del menor.

2. Cuando los equipos municipales de servicios sociales tengan conocimiento, por sí o a través de la comunicación de terceros, de que un menor pueda encontrarse en situación de riesgo, iniciarán las actuaciones oportunas para su comprobación, evaluación y, en su caso, intervención, estableciendo el oportuno plan de intervención.

Artículo 97*Deber de colaboración de padres o tutores*

Los padres, tutores o guardadores del menor vendrán obligados a colaborar activamente en la ejecución de las medidas y actuaciones acordadas en el plan de intervención que el equipo municipal de servicios sociales desarrolle.

Artículo 98*Cese en la situación de riesgo*

La situación de riesgo cesará:

- a) Cuando las circunstancias que dieron lugar a la misma desaparezcan o se entiendan debidamente compensadas.
- b) Cuando se declare, por los servicios territoriales del órgano de la Generalitat competente en materia de protección de menores, una situación de desamparo.

CAPÍTULO IV

De la situación de desamparo y de la tutela, guarda y acogimiento

Sección I

De la situación de desamparo del menor

Artículo 99*Concepto y efectos de la situación de desamparo*

1. Se considera situación de desamparo la que se produce de hecho como consecuencia del incumplimiento o del imposible o inadecuado ejercicio de los deberes de protección establecidos por las leyes para la guarda de menores, cuando éstos queden privados de la necesaria asistencia moral o material.

2. Ante la situación de desamparo de un menor, la Generalitat tiene encomendada, por ministerio de la ley, la tutela y protección del mismo. La declaración de la situación de desamparo llevará consigo la suspensión de la patria potestad o de la tutela ordinaria, si bien serán válidos los actos de contenido patrimonial que realicen los padres y tutores en beneficio de los menores y que sean beneficiosos para él.

Artículo 100*Procedimiento de declaración de la situación de desamparo*

1. Los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores, cuando tengan conocimiento de una presunta situación de desamparo en la que pudiera encontrarse un menor, incoarán el oportuno procedimiento administrativo de protección, con

tuació detectada o denunciada i d'adoptar, en conseqüència, les mesures necessàries per garantir al menor una atenció completa.

2. Durant la instrucció del procediment, es podran sol·licitar tots els informes que calga per al complet coneixement de les circumstàncies del menor i de les possibilitats d'atenció en la seua família.

3. En el procediment es donarà tràmit d'audiència als pares o tutors o als responsables de la guarda del menor, els quals podran al·legar i presentar els documents i les justificacions que estimen pertinents. Així mateix, haurà de ser oït el menor quan siga major de 12 anys, o quan sent d'edat inferior, se li presumira suficient juí, el qual serà valorat a través d'informes psicològics.

4. Completada la instrucció i practicat el tràmit d'audiència, es traslladarà l'expedient a l'òrgan col·legiat competent, que formularà proposta de resolució motivada, expressant els fets i les causes que determinen la declaració de desemparament, així com la mesura o mesures de protecció complementàries que es proposen, el seu abast, previsió de duració i forma d'exercici.

5. El desemparament d'un menor es declararà mitjançant una resolució motivada de la persona titular dels servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors, en la qual s'expressaran les seues causes. En la mateixa resolució es declararà l'assumpció de la tutela i es manifestarà la forma d'exercici de la guarda.

6. La resolució de declaració de desemparament haurà de ser notificada als pares, tutors o guardadors, en un termini de quaranta-huit hores. Sempre que siga possible, en el moment de la notificació se'ls haurà d'informar de forma presencial i de manera clara i comprensible de les causes que van donar lloc a la intervenció de l'administració i dels possibles efectes de la decisió adoptada. En l'exercici de tal actuació, que haurà de ser simultània a l'execució material de la resolució, l'administració de la Generalitat de la Comunitat Valenciana podrà demanar la cooperació i assistència de les forces i cossos de seguretat.

Article 101

Procediment d'urgència

En els supòsits en què es requerisca una ràpida intervenció de l'administració pública, sense esperar que es complete la instrucció del procediment descrit en l'article anterior, per haver-hi un perill per a la integritat física o psíquica d'un menor, els servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors, podran procedir de forma immediata, mitjançant una resolució motivada del seu titular, a declarar el desemparament i a assumir la tutela del menor, adoptant totes les mesures que calga per a assegurar la seua assistència material i moral. A estos efectes, la persona titular dels servicis territorials de l'òrgan de la Generalitat competent en matèria de protecció de menors podrà delegar la firma de l'esmentada resolució.

Article 102

Assistència lletrada

1. Els menors, la tutela dels quals haja assumit la Generalitat per ministeri de la llei, podran ser representats i defensos en juí, sense perjudi de les competències que li puguen correspondre al Ministeri Fiscal, a excepció d'aquells supòsits en què es produísca conflicte d'interessos.

el objeto de verificar la situación detectada o denunciada y de adoptar, en consecuencia, las medidas necesarias para garantizar al menor una atención completa.

2. Durante la instrucción del procedimiento, se podrán solicitar cuantos informes sean necesarios para el completo conocimiento de las circunstancias del menor y de las posibilidades de atención en su propia familia.

3. En el procedimiento se dará trámite de audiencia a los padres o tutores o los responsables de la guarda del menor, quienes podrán alegar y presentar los documentos y justificaciones que estimen pertinentes. Asimismo deberá ser oído el menor cuando sea mayor de 12 años, o cuando siendo de edad inferior se presumiere suficiente juicio, el cual será valorado a través de informes psicológicos.

4. Completada la instrucción y practicado el trámite de audiencia, se trasladará el expediente al órgano colegiado competente, que formulará propuesta de resolución motivada, expresando los hechos y causas que determinan la declaración de desamparo, así como la medida o medidas de protección complementarias que se proponen, su alcance, previsión de duración y forma de ejercicio.

5. El desamparo de un menor se declarará mediante resolución motivada de la persona titular de los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores, en la que se expresarán las causas del mismo. En la misma resolución se declarará la asunción de la tutela y se manifestará la forma de ejercicio de la guarda.

6. La resolución de declaración de desamparo deberá ser notificada a los padres, tutores o guardadores, en un plazo de cuarenta y ocho horas. Siempre que sea posible, en el momento de la notificación se les deberá informar de forma presencial y de modo claro y comprensible de las causas que dieron lugar a la intervención de la administración y de los posibles efectos de la decisión adoptada. En el ejercicio de tal actuación, que deberá ser simultánea a la ejecución material de la resolución, la administración de la Generalitat de la Comunitat Valenciana podrà recabar la cooperació i assistència de las fuerzas y cuerpos de seguridad.

Artículo 101

Procedimiento de urgencia

En los supuestos en que se requiera una rápida intervención de la administración pública, sin esperar a que se complete la instrucción del procedimiento descrito en el artículo anterior, por existir un peligro para la integridad física o psíquica de un menor, los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores, podrán proceder de forma inmediata, mediante resolución motivada de su titular, a declarar el desamparo y a asumir la tutela del menor, adoptando cuantas medidas sean necesarias para asegurar su asistencia material y moral. A estos efectos, la persona titular de los servicios territoriales del órgano de la Generalitat competente en materia de protección de menores podrá delegar la firma de la citada resolución.

Artículo 102

Asistencia letrada

1. Los menores, cuya tutela haya asumido la Generalitat por ministerio de la ley, podrán ser representados y defendidos en juicio, sin perjuicio de las competencias que le puedan corresponder al Ministerio Fiscal, a excepción de aquellos supuestos en que se produzca conflicto de intereses.

2. Esta defensa i representació serà exercida pels advocats i lletrats de l'Advocacia General de la Generalitat.

3. Així mateix, i a estos mateixos efectes, podrà contractar-se assistència lletrada o habilitar-se lletrats d'institucions col·laboradores. Caldrà, en estos casos, l'autorització prèvia del titular de l'òrgan competent territorialment de la Generalitat en matèria de protecció de menors, que exercix la tutela del menor.

Secció II
De la tutela

Article 103

Tutela pel ministeri de la llei

1. Declarada la situació de desemparament d'un menor, la Generalitat assumix pel ministeri de la llei la seua tutela, en els termes establits en l'article 172 del Codi Civil.

2. Constituïda la tutela, la Generalitat, a través de les direccions territorials competents en matèria de protecció de menors, exercirà les funcions de tutor d'acord amb el que disposa la legislació civil i procurarà un exercici correcte de l'administració dels seus béns.

Article 104

Tutela ordinària

Sempre que l'administració de la Generalitat es trobe amb un menor en situació de desemparament, tractarà de promoure la constitució de la tutela ordinària quan hi haja persones que per les seues relacions amb el menor o per altres circumstàncies, puguen assumir-la en interès d'este.

Secció III
De la guarda

Article 105

Assumpció de la guarda

1. La Generalitat assumirà temporalment la guarda d'un menor com a mesura de protecció:

a) Quan es declare la situació de desemparament del menor i siga assumida la tutela pel ministeri de la llei.

b) Quan els titulars de la pàtria potestat o tutors així ho sol·liciten a la Generalitat per no poder atendre el menor per circumstàncies greus degudament acreditades.

c) Quan siga acordada judicialment.

2. L'assumpció de la guarda i qualsevol variació en la forma d'exercici de la guarda haurà de ser acordada en virtut de resolució adoptada per la persona titular dels servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors, a proposta de la comissió tècnica competent.

Article 106

Guarda voluntària

1. Els pares o tutors, quan per circumstàncies greus no puguen cuidar el menor, podran sol·licitar formalment a la Generalitat que assumisca la guarda durant el temps necessari.

2. Els servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors, després de l'oportú procediment, demanats els informes necessaris per al complet coneixement de les circumstàncies del menor i de

2. Esta defensa y representación será ejercida por los abogados y letrados de la Abogacía General de la Generalitat.

3. Asimismo, y a estos mismos efectos, podrá contratarse asistencia letrada o habilitarse a letrados de instituciones colaboradoras. Será necesario, en estos casos, la previa autorización del titular del órgano competente territorialmente de la Generalitat en materia de protección de menores, que ejerce la tutela del menor.

Sección II
De la Tutela

Artículo 103

Tutela por ministerio de la ley

1. Declarada la situación de desamparo de un menor, la Generalitat asume por ministerio de la ley la tutela del mismo, en los términos establecidos en el artículo 172 del Código Civil.

2. Constituida la tutela, la Generalitat, a través de las Direcciones Territoriales competentes en materia de protección de menores, ejercerá las funciones de tutor conforme a lo dispuesto en la legislación civil, procurando un ejercicio correcto de la administración de sus bienes.

Artículo 104

Tutela ordinaria

Siempre que la administración de la Generalitat se encuentre con un menor en situación de desamparo, tratará de promover la constitución de la tutela ordinaria cuando existan personas que por sus relaciones con el menor o por otras circunstancias, puedan asumirla en interés de éste.

Sección III
De la guarda

Artículo 105

Asunción de la guarda

1. La Generalitat asumirá temporalmente la guarda de un menor como medida de protección:

a) Cuando se declare la situación de desamparo del menor y se asuma la tutela por ministerio de la ley.

b) Cuando los titulares de la patria potestad o tutores así lo soliciten a la Generalitat por no poder atender al menor por circunstancias graves debidamente acreditadas.

c) Cuando sea acordada judicialmente.

2. La asunción de la guarda y cualquier variación en la forma de ejercicio de la guarda deberá ser acordada en virtud de resolución adoptada por la persona titular de los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores, a propuesta de la comisión técnica competente.

Artículo 106

Guarda voluntaria

1. Los padres o tutores, cuando por circunstancias graves no puedan cuidar al menor, podrán solicitar formalmente a la Generalitat que asuma la guarda durante el tiempo necesario.

2. Los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores, tras el oportuno procedimiento, recabados los informes necesarios para el completo conocimiento de las circunstancias del

les possibilitats d'atenció en la seua família, oïts els pares o tutors o els responsables de la guarda del menor i el menor quan siga major de 12 anys, podrà acordar, en resolució motivada, l'assumpció de la guarda, fixant la forma del exercici d'esta i la seua duració, o bé podrà denegar la petició quan no hi haja raons suficients que justifiquen la seua estimació.

3. El cessament de la guarda voluntària s'acordarà en resolució administrativa de la persona titular dels servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors, a proposta de la comissió tècnica competent. Este cessament es realitzarà a petició dels pares o tutors que van sol·licitar la guarda, per compliment del termini establert en la resolució estimatòria o quan hagueren desaparegut les causes que la van motivar. Així mateix, cessarà la guarda voluntària quan siga assumida la tutela pel ministeri de la llei, al concórrer causa de desemparament del menor.

Article 107

Guarda per acord judicial

Els servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors procediran, en els supòsits en què s'acorde judicialment, la guarda d'un menor, a ingressar este en un centre de recepció, sense perjudi de les accions simultànies d'estudi i incoació del procediment per a l'adopció de la mesura de protecció més idònia. A estos efectes, la persona titular dels servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors podrà delegar la firma de la resolució administrativa d'assumpció de la guarda judicial i d'ingrés en centre.

Article 108

Exercici de la guarda per la Generalitat

La guarda assumida per la Generalitat es realitzarà per mitjà de l'acolliment familiar o l'acolliment residencial. L'acolliment familiar serà exercit per la persona o persones que determinen els servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors. L'acolliment residencial serà exercit pel director del centre on siga acollit el menor.

Secció IV

De l'acolliment residencial

Article 109

La mesura d'acolliment residencial

1. L'acolliment residencial és una mesura de protecció que consistix en la prestació de servicis d'allotjament, manutenció, suport educatiu i atenció integral del menor en un centre de caràcter residencial.

2. Serà acordada pels servicis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors quan, a proposta de la comissió tècnica competent, i en interès del menor, este siga el recurs més adequat, a pesar de la preferència de què gaudix l'acolliment familiar sobre el residencial.

3. L'acolliment residencial es mantindrà pel temps estrictament necessari, i serà exercit pel director del centre on siga acollit el menor, davall la vigilància directa dels servi-

menor y de las posibilidades de atención en su propia familia, oídos los padres o tutores o los responsables de la guarda del menor y el menor cuando sea mayor de 12 años, podrá acordar, en resolución motivada, la asunción de la guarda, fijando la forma del ejercicio de la misma y su duración, o bien podrá denegar la petición cuando no existan razones suficientes que justifiquen su estimación.

3. El cese de la guarda voluntaria se acordará en resolución administrativa de la persona titular de los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores, a propuesta de la comisión técnica competente. Este cese se realizará a petición de los padres o tutores que solicitaron la guarda, por cumplimiento del plazo establecido en la resolución estimatoria o cuando hubieran desaparecido las causas que la motivaron. Asimismo, cesará la guarda voluntaria cuando se asuma la tutela por ministerio de la ley, al concurrir causa de desamparo del menor.

Artículo 107

Guarda por acuerdo judicial

Los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores procederán, en los supuestos en que se acuerde judicialmente la guarda de un menor, a ingresar al mismo en un centro de recepción, sin perjuicio de las acciones simultáneas de estudio e incoación del procedimiento para la adopción de la medida de protección más idónea. A estos efectos, la persona titular de los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores podrá delegar la firma de la resolución administrativa de asunción de la guarda judicial e ingreso en centro.

Artículo 108

Ejercicio de la guarda por la Generalitat

La guarda asumida por la Generalitat se realizará mediante el acogimiento familiar o el acogimiento residencial. El acogimiento familiar se ejercerá por la persona o personas que determinen los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores. El acogimiento residencial se ejercerá por el director del centro donde sea acogido el menor.

Sección IV

Del acogimiento residencial

Artículo 109

La medida de acogimiento residencial

1. El acogimiento residencial es una medida de protección que consiste en la prestación de servicios de alojamiento, manutención, apoyo educativo y atención integral del menor en un centro de carácter residencial.

2. Será acordada por los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores cuando, a propuesta de la comisión técnica competente, y en interès del menor, éste sea el recurso más adecuado, pese a la preferencia de la que goza el acogimiento familiar sobre el residencial.

3. El acogimiento residencial se mantendrá por el tiempo estrictamente necesario, y se ejercerá por el director del centro donde sea acogido el menor, bajo la vigilancia direc-

cis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors.

Article 110

Contingut de la mesura d'acolliment residencial

1. Per mitjà de l'acolliment residencial s'exercixen les funcions inherents a la guarda i en la seua aplicació caldrà procurar que el menor siga acollit en el centre que, sent el més adequat a les seues necessitats concretes, es trobe més pròxim al seu entorn familiar o social, a fi que la relació amb este no patisca alteracions, llevat que l'interés del menor exigisca el contrari.

2. Es procurarà de forma prioritària facilitar al menor l'accés als sistemes ordinaris de caràcter educatiu, laboral, sanitari i a qualsevol equipament o servici públic o privat del seu entorn social o de l'entorn del centre, excepte en els casos en què les necessitats específiques de protecció del menor aconsellen l'atenció en l'interior del mateix centre.

3. A l'ingrés del menor, el centre elaborarà un programa d'intervenció individualitzat d'este, en funció de les seues circumstàncies personals i sociofamiliars, fixant-hi objectius a curt, mitjà i llarg termini.

4. L'adopció d'esta mesura haurà d'incloure el treball amb la família del menor, per procurar el seu retorn de la manera més ràpida possible.

Article 111

Centres per a la realització de la mesura d'acolliment residencial

1. L'acolliment residencial es realitzarà, amb caràcter general, en aquells centres que formen part de la xarxa pública de centres de protecció de menors de la Comunitat Valenciana.

Formen part de la xarxa pública de centres de protecció de menors de la Comunitat Valenciana els centres de titularitat de la Generalitat i els centres finançats per esta, siguen de titularitat pública o privada.

2. Així mateix, l'acolliment residencial de menors amb necessitats especials, açò és, aquells que presenten conductes inadaptades, discapacitats psíquiques, trastorns mentals, malalties cròniques, i toxicomania quan estes requerisquen processos de desintoxicació, es podrà practicar en els recursos especialitzats de les xarxes respectives públiques, d'educació, integració social de discapacitats, sanitat i drogedependències.

3. No obstant això, quan les circumstàncies i l'interés del menor ho feren necessari, podran ser utilitzats centres ubicats en altres comunitats autònomes.

Article 112

Tipologia de centres de caràcter residencial

1. Tots els centres de protecció de menors que actuen dins de l'àmbit de la Comunitat Valenciana hauran d'estar autoritzats, de conformitat amb la normativa reguladora en la matèria i sense perjudi de la necessitat d'altres llicències o d'aquelles autoritzacions que puguen requerir per la realització d'activitats o la prestació de servicis de caràcter sanitari o assistencial.

2. Els centres de protecció de menors de caràcter residencial seran centres oberts de diversos tipus, d'acord amb les característiques de la població que atenguen i de les

ta de los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores.

Artículo 110

Contenido de la medida de acogimiento residencial

1. Mediante el acogimiento residencial se ejercen las funciones inherentes a la guarda y en su aplicación deberá procurarse que el menor sea acogido en el centro que, siendo el más adecuado a sus necesidades concretas, se encuentre más próximo a su entorno familiar o social, a fin de que la relación con éste no sufra alteraciones, salvo que el interés del menor exija lo contrario.

2. Se procurará de forma prioritaria facilitar al menor el acceso a los sistemas ordinarios de carácter educativo, laboral, sanitario y a cualquier equipamiento o servicio público o privado de su entorno social o del entorno del centro, salvo en los casos en que las necesidades específicas de protección del menor aconsejen la atención en el interior del propio centro.

3. Al ingreso del menor, el centro elaborará un programa de intervención individualizado del mismo, en función de sus circunstancias personales y socio-familiares, fijando objetivos a corto, medio y largo plazo.

4. La adopción de esta medida deberá contemplar el trabajo con la familia del menor, para procurar su retorno de la forma más rápida posible.

Artículo 111

Centros para la realización de la medida de acogimiento residencial

1. El acogimiento residencial se realizará, con carácter general, en aquellos centros que formen parte de la red pública de centros de protección de menores de la Comunitat Valenciana.

Forman parte de la red pública de centros de protección de menores de la Comunitat Valenciana los centros de titularidad de la Generalitat y los centros financiados por ésta, sean de titularidad pública o privada.

2. Asimismo, el acogimiento residencial de menores con necesidades especiales, esto es, aquellos que presenten conductas inadaptadas, discapacidades psíquicas, trastornos mentales, enfermedades crónicas, y toxicomanías cuando éstas requieran de procesos de desintoxicación, se podrá practicar en los recursos especializados de las redes respectivas públicas, de educación, integración social de discapacitados, sanidad y drogedependencias.

3. No obstante, cuando las circunstancias y el interés del menor lo hicieren necesario, podrán ser utilizados centros ubicados en otras comunidades autónomas.

Artículo 112

Tipología de centros de carácter residencial

1. Todos los centros de protección de menores que actúen dentro del ámbito de la Comunitat Valenciana deberán estar autorizados, de conformidad con la normativa reguladora en la materia y sin perjuicio de la necesidad de otras licencias o de aquellas autorizaciones que puedan requerir por la realización de actividades o la prestación de servicios de carácter sanitario o asistencial.

2. Los centros de protección de menores de carácter residencial serán centros abiertos de diversos tipos, de acuerdo con las características de la población que atiendan y de

funcions que complisquen. Respecte a esta tipologia caldrà ajustar-se a la legislació específica existent i a aquella que es dicte en desplegament o en substitució d'esta o de la present llei.

3. Amb l'objecte de possibilitar la funció educativa dels centres de protecció de menors, estos podran estar dotats d'elements constructius de seguretat i contenció. I podran incorporar, a les seues normes internes de funcionament i convivència, mesures restrictives de mobilitat d'entrada i eixida dels seus usuaris i d'ordenació de mesures de control actives i passives. Tot això dins del respecte als drets que esta llei i l'ordenament jurídic reconeixen a tot menor i l'interés superior d'este. Estos centres o unitats tindran el caràcter de formació especial o terapèutica.

Article 113

Atenció immediata en els centres de recepció

1. Els centres de recepció de menors són establiments de caràcter obert i d'atenció immediata i transitòria, d'acollida a xiquets i adolescents en el moment de produir-se la necessitat per raons de desprotecció.

2. Considerant el deure d'atenció immediata que durant les vint-i-quatre hores del dia han de prestar este tipus de centres, s'adoptaran les mesures per facultar el seu personal per a l'adopció de les mesures de protecció que no admeten demora.

Article 114

Del funcionament dels centres de protecció de menors de caràcter residencial

1. Tots els centres residencials d'atenció a menors hauran de disposar d'un projecte global, que regule la identitat del centre, el projecte tècnic d'actuació i les normes de funcionament i convivència.

2. Així mateix, els centres hauran de disposar d'òrgans interns, de govern i participació, que asseguren la participació en la gestió del centre de tots els membres de la comunitat educativa.

3. La Generalitat desplegarà reglamentàriament els continguts mínims de la planificació dels centres i de la seua estructura organitzativa.

Secció V De l'acolliment familiar

Article 115

Concepte i contingut

1. L'acolliment familiar és una mesura de protecció per la qual la guarda d'un menor és exercida per una persona o família que assumix les obligacions de vetlar per ell, tindre'l en la seua companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral.

2. L'acolliment familiar s'aplicarà preferent per als menors com menor siga la seua edat, afavorint la permanència en el seu ambient i entorn familiar, llevat que no siga convenient per al seu interés.

Article 116

Modalitats d'acolliment familiar

1. L'acolliment familiar podrà adoptar les modalitats d'acolliment familiar simple, acolliment familiar perma-

las funciones que cumplan. Respecto a esta tipología se estará a la legislación específica existente y a aquella que se dicte en desarrollo o en sustitución de la misma o de la presente ley.

3. Con el objeto de posibilitar la función educativa de los centros de protección de menores, éstos podrán estar dotados de elementos constructivos de seguridad y contención. Y podrán incorporar, a sus normas internas de funcionamiento y convivencia, medidas restrictivas de movilidad de entrada y salida de sus usuarios y de ordenación de medidas de control activas y pasivas. Todo ello dentro del respeto a los derechos que esta ley y el ordenamiento jurídico reconoce a todo menor y el interés superior de éste. Estos centros o unidades tendrán el carácter de formación especial o terapéutica.

Artículo 113

Atención inmediata en los centros de recepción

1. Los centros de recepción de menores son establecimientos de carácter abierto y de atención inmediata y transitoria, de acogida a niños y adolescentes en el momento de producirse la necesidad por razones de desprotección.

2. Considerando el deber de atención inmediata que durante las veinticuatro horas del día deben prestar este tipo de centros, se adoptarán las medidas para facultar al personal del mismo para la adopción de las medidas de protección que no admitan demora.

Artículo 114

Del funcionamiento de los centros de protección de menores de carácter residencial

1. Todos los centros residenciales de atención a menores deberán disponer de un proyecto global, que recoja la identidad del centro, el proyecto técnico de actuación y las normas de funcionamiento y convivencia.

2. Asimismo, los centros deberán disponer de órganos internos, de gobierno y participación, que aseguren la participación en la gestión del centro de todos los miembros de la comunidad educativa.

3. La Generalitat desarrollará reglamentariamente los contenidos mínimos de la planificación de los centros y de su estructura organizativa.

Sección V Del acogimiento familiar

Artículo 115

Concepto y contenido

1. El acogimiento familiar es una medida de protección por la que la guarda de un menor se ejerce por una persona o familia que asume las obligaciones de velar por él, tenerlo en su compañía, alimentarlo, educarlo y procurarle una formación integral.

2. El acogimiento familiar será de aplicación preferente para los menores cuanto menor sea su edad, favoreciendo la permanencia en su propio ambiente y entorno familiar, salvo que no sea conveniente para su propio interés.

Artículo 116

Modalidades de acogimiento familiar

1. El acogimiento familiar podrá adoptar las modalidades de acogimiento familiar simple, acogimiento familiar

nent i acolliment familiar preadoptiu, amb l'abast i els efectes que per a les estes es regulen en les normes civils aplicables.

2. L'acolliment familiar, en les seues modalitats de simple i permanent, podrà distingir-se, quant a la vinculació de la família o persona acollidora i el menor, en acolliments familiars en família extensa, aquells que es formalitzen amb persones vinculades al menor o la seua família per una relació de parentiu o per una especial i qualificada relació afectiva, i en acolliments familiars amb família educadora, aquells que es formalitzen amb persones sense cap vinculació amb el menor.

3. Així mateix, i reglamentàriament, s'establiran altres modalitats d'acolliment familiar simple i permanent, atenent a criteris d'especialització dels acollidors i perfil del menor.

Article 117

Constitució de l'acolliment familiar simple i permanent

1. L'acolliment familiar simple i permanent s'acordarà en resolució administrativa de la persona titular del servei territorial de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors, a proposta de la comissió tècnica competent.

2. L'acolliment familiar es formalitzarà per escrit, amb els consentiments i d'acord amb les prescripcions que estableix l'article 173 del Codi Civil.

Article 118

Acolliment preadoptiu

Escau al Consell d'Adopció de Menors de la Generalitat, en l'exercici de les funcions que té atribuïdes per la seua legislació específica, decidir i acordar els acolliments preadoptius dels menors, entre els sol·licitants d'adopció nacional declarats idonis i en funció de l'interès del menor.

Secció VI

Del Registre de Famílies Educadores

Article 119

Registre de Famílies Educadores

1. El Registre de Famílies Educadores és únic en tota la Comunitat Valenciana. Els serveis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors inscriuran en el dit Registre les persones que hagen sigut declarades aptes per formalitzar un acolliment familiar simple o permanent amb menors, sense cap vinculació amb el menor, en funció de l'interès educatiu d'este.

2. Respecte al procediment d'inscripció en el Registre de Famílies Educadores i a la seua estructura, i respecte a l'ordenació de les actuacions de formació i selecció de famílies educadores, caldrà ajustar-se a la legislació específica existent i a aquella que es dicte en desplegament o en substitució d'esta o de la present llei.

3. En la instrucció de l'expedient, sense perjudi de poder demanar informe de l'equip municipal de serveis socials o de l'entitat col·laboradora d'integració familiar, els serveis territorials de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció de menors realitzaran les actuacions per a la valoració de l'aptitud per a ser Família Educadora.

permanente y acogimiento familiar preadoptivo, con el alcance y efectos que para las mismas se regulan en las normas civiles aplicables.

2. El acogimiento familiar, en sus modalidades de simple y permanente, podrá distinguirse, en razón de la vinculación de la familia o persona acogedora y el menor, en acogimientos familiares en familia extensa, aquellos que se formalizan con personas vinculadas al menor o su familia por una relación de parentesco o por una especial y cualificada relación afectiva, y en acogimientos familiares con familia educadora, aquellos que se formalizan con personas sin vinculación alguna con el menor.

3. Asimismo y reglamentariamente se establecerán otras modalidades de acogimiento familiar simple y permanente, atendiendo a criterios de especialización de los acogedores y perfil del menor.

Artículo 117

Constitución del acogimiento familiar simple y permanente

1. El acogimiento familiar simple y permanente se acordará en resolución administrativa de la persona titular del servicio territorial del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores, a propuesta de la comisión técnica competente.

2. El acogimiento familiar se formalizará por escrito, con los consentimientos y de acuerdo con las prescripciones que establece el artículo 173 del Código Civil.

Artículo 118

Acogimiento preadoptivo

Corresponde al Consejo de Adopción de Menores de la Generalitat, en el ejercicio de las funciones que tiene atribuidas por su legislación específica, decidir y acordar los acogimientos preadoptivos de los menores, entre los solicitantes de adopción nacional declarados idóneos y en función del interés del menor.

Sección VI

Del Registro de Familias Educadoras

Artículo 119

Registro de Familias Educadoras

1. El Registro de Familias Educadoras es único en toda la Comunitat Valenciana. Los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores inscribirán en dicho Registro las personas que hayan sido declaradas aptas para formalizar un acogimiento familiar simple o permanente con menores, sin vinculación alguna con el menor, en función del interés educativo de éste.

2. Respecto al procedimiento de inscripción en el Registro de Familias Educadoras y a su estructura, y respecto a la ordenación de las actuaciones de formación y selección de familias educadoras, se estará a la legislación específica existente y a aquella que se dicte en desarrollo o en sustitución de la misma o de la presente ley.

3. En la instrucción del expediente, sin perjuicio de poder recabar informe del equipo municipal de servicios sociales o de entidad colaboradora de integración familiar, los servicios territoriales del órgano competente de la Generalitat en materia de protección de menores realizarán las actuaciones para la valoración de la aptitud para ser Familia Educadora.

Article 120*Foment del recurs de famílies educadores*

1. La Generalitat, les entitats locals i les institucions col·laboradores privades promouran activitats de sensibilització social, difusió del recurs i captació de famílies, i de defensa dels lícits interessos de les famílies educadores.

2. S'impulsaran les actuacions de captació i formació necessàries per a afavorir la selecció de persones i famílies educadores, que s'especialitzen en acolliments familiars de menors en funció de l'edat i necessitats especials d'estos.

Secció VII

Del suport i intervenció en l'acolliment familiar

Article 121*Suport i intervenció*

La Generalitat, bé directament o a través de les entitats locals i de les institucions col·laboradores privades, prestarà a les persones acollidores, així com a la família d'origen del menor, la col·laboració necessària per fer efectius els objectius propis de l'acolliment familiar, així com els suports de caràcter tècnic, jurídic, social o, si és el cas, econòmic, que calga en funció de les necessitats que presenta el menor, de les característiques de l'acolliment i de les dificultats per al seu exercici.

Secció VIII

De l'extinció de la situació de desemparament i de la tutela per ministeri de la llei

Article 122*Extinció de la situació de desemparament i de la tutela per ministeri de la llei*

1. La protecció que exercisca la Generalitat sobre el menor que es trobe en situació de desemparament s'extingirà quan concórrega alguna de les causes següents:

- a) Desaparició de les causes que van motivar la declaració de desemparament.
- b) Constitució de la tutela ordinària.
- c) Adopció del menor.
- d) Emancipació o majoria d'edat.
- e) Defunció del menor.

2. El cessament de la situació de desemparament i tutela per ministeri de la llei, a proposta de la comissió tècnica competent, serà declarat mitjançant una resolució administrativa de la persona titular de la direcció territorial competent en matèria de protecció de menors.

CAPÍTOL V
De l'adopció

Article 123*Principis d'actuació*

La Generalitat, en l'exercici de les seues competències en matèria d'adopció, així com en matèria d'acolliment preadoptiu, haurà d'observar els següents principis d'actuació:

- a) La primàcia de l'interès i necessitats del menor sobre els de les persones sol·licitants d'adopció.

Artículo 120*Fomento del recurso de familias educadoras*

1. La Generalitat, las entidades locales y las instituciones colaboradoras privadas promoverán actividades de sensibilización social, difusión del recurso y captación de familias, y de defensa de los lícitos intereses de las familias educadoras.

2. Se impulsarán las actuaciones de captación y formación necesarias para favorecer la selección de personas y familias educadoras, que se especialicen en acogimientos familiares de menores en función de la edad y necesidades especiales de los mismos.

Sección VII

Del apoyo e intervenció en el acogimiento familiar

Artículo 121*Apoyo e intervenció*

La Generalitat, bien directamente o a través de las entidades locales y de las instituciones colaboradoras privadas, prestará a las personas acogedoras, así como a la familia de origen del menor, la colaboración necesaria para hacer efectivos los objetivos propios del acogimiento familiar, así como los apoyos de carácter técnico, jurídico, social o, en su caso, económico, que sean precisos en función de las necesidades que presenta el menor, de las características del acogimiento y de las dificultades para su desempeño.

Sección VIII

De la extinció de la situació de desamparo y de la tutela por ministerio de la ley

Artículo 122*Extinció de la situació de desamparo y de la tutela por ministerio de la ley*

1. La protecció que ejerza la Generalitat sobre el menor que se encuentre en situació de desamparo se extinguirá cuando concorra alguna de las siguientes causas:

- a) Desaparición de las causas que motivaron la declaración de desamparo.
- b) Constitución de la tutela ordinaria.
- c) Adopción del menor.
- d) Emancipación o mayoría de edad.
- e) Fallecimiento del menor.

2. El cese de la situación de desamparo y tutela por ministerio de la ley, a propuesta de la comisión técnica competente, será declarado mediante resolución administrativa de la persona titular de la Dirección Territorial competente en materia de protección de menores.

CAPÍTULO V
De la adopción

Artículo 123*Principios de actuación*

La Generalitat, en el ejercicio de sus competencias en materia de adopción, así como en materia de acogimiento preadoptivo, deberá observar los siguientes principios de actuación:

- a) La primacía del interés y necesidades del menor sobre los de las personas solicitantes de adopción.

b) L'objectivitat i transparència dels processos de valoració psicosocial dels sol·licitants d'adopció nacional i internacional.

c) L'exclusió de marges de discrecionalitat en el procés de selecció d'adoptands.

d) La promoció de les condicions necessàries per agilitzar els procediments administratius, sempre en interès del menor.

Article 124

Adopció nacional

1. La Generalitat promourà l'adopció del menor, i podrà, amb caràcter previ, formalitzar l'acolliment familiar amb finalitat preadoptiva, quan considere, amb anterioritat a la presentació de la proposta d'adopció, que cal establir un període d'adaptació del menor a la família, que no serà superior a un any, sempre que concórreguen les dos circumstàncies següents:

a) Quan constate la inviabilitat de la seua permanència definitiva o reintegració en la seua família d'origen.

b) Quan responga a l'interès d'este i constituïska la mesura més adequada per a atendre les seues necessitats.

2. Escau al Consell d'Adopció de Menors de la Generalitat acordar elevar proposta d'adopció nacional davant de l'òrgan judicial, que serà formalitzada pels servicis territorials de la Generalitat competents en matèria d'adopció de menors.

3. La Generalitat destinarà recursos actius i permanents per promoure l'adopció de menors amb característiques, circumstàncies o necessitats especials.

4. Escau a la Generalitat la realització d'actuacions per a la preparació dels menors per a inici i l'adaptació amb la família seleccionada per a l'adopció.

Article 125

Adopció internacional

1. En els procediments d'adopció internacional, la Generalitat serà competent en les actuacions següents:

a) Recepció, registre i tramitació de les sol·licituds d'adopció que es reben.

b) Preparació i valoració dels sol·licitants d'adopció.

c) Expedició del certificat d'idoneïtat.

d) Expedició del document pel qual s'atorga o no la conformitat a la preassignació d'un menor emesa per les autoritats competents del seu país d'origen, així com la recepció del document pel qual els sol·licitants accepten o rebutgen l'esmentada preassignació.

e) Seguiment de l'adopció quan així ho exigisca el país d'origen del menor adoptat.

f) Qualsevol altra que estiga prevista en la legislació específica de la matèria.

2. La Generalitat és competent per a l'acreditació, control, inspecció i elaboració de les directrius d'actuació de les entitats col·laboradores en la mediació d'adopció internacional, que despleguen les seues funcions dins de l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

3. En la tramitació dels procediments d'adopció internacional caldrà ajustar-se al que disposa la Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'Adopció Internacional, i la resta de la normativa que modifique o desplegue esta llei, així com en el conveni relatiu a la protecció del xiquet i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, subscrit a La Haia el 29

b) La objetividad y transparencia de los procesos de valoración psicosocial de los solicitantes de adopción nacional e internacional.

c) La exclusión de márgenes de discrecionalidad en el proceso de selección de adoptantes.

d) La promoción de las condiciones necesarias para agilizar los procedimientos administrativos, siempre en interès del menor.

Artículo 124

Adopció nacional

1. La Generalitat promoverá la adopción del menor, pudiendo, con carácter previo, formalizar el acogimiento familiar con finalidad preadoptiva, cuando considere, con anterioridad a la presentación de la propuesta de adopción, que fuera necesario establecer un periodo de adaptación del menor a la familia, que no será superior a un año, siempre que concurren las dos circunstancias siguientes:

a) Cuando constate la inviabilidad de su permanencia definitiva o reintegración en su familia de origen.

b) Cuando responda al interés del mismo y constituya la medida más adecuada para atender sus necesidades.

2. Corresponde al Consejo de Adopción de Menores de la Generalitat acordar elevar propuesta de adopción nacional ante el órgano judicial, que será formalizada por los servicios territoriales de la Generalitat competentes en materia de adopción de menores.

3. La Generalitat destinará recursos activos y permanentes para promover la adopción de menores con características, circunstancias o necesidades especiales.

4. Corresponde a la Generalitat la realización de actuaciones para la preparación de los menores para inicio y adaptación con la familia seleccionada para la adopción.

Artículo 125

Adopció internacional

1. En los procedimientos de adopción internacional, la Generalitat será competente en las siguientes actuaciones:

a) Recepción, registro y tramitación de las solicitudes de adopción que se reciban.

b) Preparación y valoración de los solicitantes de adopción.

c) Expedición del certificado de idoneidad.

d) Expedición del documento por el que se otorga o no la conformidad a la preasignación de un menor emitida por las autoridades competentes de su país de origen, así como la recepción del documento por el cual los solicitantes aceptan o rechazan dicha preasignación.

e) Seguimiento de la adopción cuando así lo exija el país de origen del menor adoptado.

f) Cualquier otra que esté prevista en la legislación específica en la materia.

2. La Generalitat es competente para la acreditación, control, inspección y elaboración de las directrices de actuación de las entidades colaboradoras en la mediación de adopción internacional que desarrollen sus funciones dentro del ámbito de la Comunitat Valenciana.

3. En la tramitación de los procedimientos de adopción internacional se estará a lo dispuesto en la Ley 54/2007, de 28 de diciembre, de Adopción internacional, y en la demás normativa que modifique o desarrolle dicha ley, así como en el Convenio relativo a la protección del niño y a la cooperación en materia de adopción internacional, hecho en La

de maig de 1995, així com en qualsevol altre conveni subscrit i ratificat en la matèria.

Article 126

Idoneïtat per a l'adopció

1. El procediment de valoració dels sol·licitants d'adopció nacional i internacional és el mitjà pel qual es determina la seua idoneïtat per a l'adopció.

2. Reglamentàriament s'establiran les actuacions prèvies a la valoració de la idoneïtat dels sol·licitants per a l'adopció, així com els criteris de valoració, de capacitat i actitud, període de preparació i formació, i el contingut de l'estudi psicosocial dels sol·licitants.

3. Escau al Consell d'Adopció de Menors de la Generalitat, en l'exercici de les funcions que té atribuïdes per la seua normativa específica, acordar la idoneïtat o no idoneïtat dels sol·licitants d'adopció nacional o internacional per a l'exercici de la pàtria potestat en la filiació adoptiva, que tindrà una vigència de tres anys.

4. En la tramitació del procediment de valoració de la idoneïtat per a l'adopció, nacional i internacional, caldrà ajustar-se a la legislació vigent i a aquella que es dicte en el desplegament o en la substitució d'aquesta o de la present llei.

Article 127

Criteris d'assignació

1. Per a l'assignació d'un menor a una persona o família, o per atorgar la conformitat d'una preassignació, si es tractara d'una adopció internacional, es donarà preferència a l'interès i necessitats del menor, davant del de qualsevol altra persona, ja siguen pares o familiars, tutors, guardadors o futurs adoptands.

2. En totes les assignacions es tindrà en compte que la distància generacional entre adoptands i adoptat s'ajusta a les seues corresponents etapes vitals.

Article 128

Suspensió de la tramitació del procediment d'adopció

1. A petició dels interessats podrà acordar-se, per resolució administrativa dels servicis territorials competents de la Generalitat en matèria d'adopció de menors, la suspensió del procediment d'adopció, siga quin siga l'estat de la seua tramitació, quan concórreguen circumstàncies que temporalment afecten la unitat familiar.

2. El termini màxim de suspensió no podrà ser superior un any. Una vegada transcorregut el termini assenyalat en la resolució que acorde la suspensió, si els interessats no sol·licitaren la continuació de la tramitació es procedirà, amb els tràmits legals previs, a l'arxiu de l'expedient de sol·licitud d'adopció.

La suspensió no donarà lloc a la pèrdua de l'antiguitat en el Registre de Sol·licituds d'Adopció de la Comunitat Valenciana.

3. La continuació de la tramitació comportarà necessàriament una nova valoració psicosocial dels sol·licitants, encara en el cas que estiguera vigent la seua declaració d'idoneïtat.

Haya el 29 de mayo de 1995, y en cualquier otro convenio suscrito y ratificado en la materia.

Artículo 126

Idoneidad para la adopción

1. El procedimiento de valoración de los solicitantes de adopción nacional e internacional es el medio por el que se determina su idoneidad para la adopción.

2. Reglamentariamente se establecerán las actuaciones previas a la valoración de la idoneidad de los solicitantes para la adopción, así como criterios de valoración, de capacidad y actitud, periodo de preparación y formación, y el contenido del estudio psicosocial de los solicitantes.

3. Corresponde al Consejo de Adopción de Menores de la Generalitat, en el ejercicio de las funciones que tiene atribuidas por su normativa específica, acordar la idoneidad o no idoneidad de los solicitantes de adopción nacional o internacional para el ejercicio de la patria potestad en la filiació adoptiva, que tendrá una vigencia de tres años.

4. En la tramitación del procedimiento de valoración de la idoneidad para la adopción, nacional e internacional, se estará a la legislación vigente y a aquella que se dicte, en el desarrollo o en sustitución de la misma o de la presente ley.

Artículo 127

Criterios de asignación

1. Para la asignación de un menor a una persona o familia, o para otorgar la conformidad de una preasignación, si se trata de una adopción internacional, se dará preferencia al interés y necesidades del menor, frente al de cualquier otra persona, ya sean padres o familiares, tutores, guardadores o futuros adoptantes.

2. En todas las asignaciones se tendrá en cuenta que la distancia generacional entre adoptantes y adoptado se ajusta a sus correspondientes etapas vitales.

Artículo 128

Suspensión de la tramitación del procedimiento de adopción

1. A petición de los interesados podrá acordarse, por resolución administrativa de los servicios territoriales competentes de la Generalitat en materia de adopción de menores, la suspensión del procedimiento de adopción, cualquiera que sea el estado de su tramitación, cuando concurren circunstancias que temporalmente afecten a la unidad familiar.

2. El plazo máximo de suspensión no podrá ser superior un año. Una vez transcurrido el plazo señalado en la resolución que acuerde la suspensión, si los interesados no solicitaron la continuación de la tramitación se procederá, previos los trámites legales, al archivo del expediente de solicitud de adopción.

La suspensión no dará lugar a la pérdida de la antigüedad en el Registro de Solicitudes de Adopción de la Comunitat Valenciana.

3. La continuación de la tramitación conllevará necesariamente una nueva valoración psicosocial de los solicitantes, aún en el supuesto de que estuviera vigente su declaración de idoneidad.

Article 129

Registre de Sol·licituds d'Adopció de la Comunitat Valenciana

1. En el Registre de Sol·licituds d'Adopció de la Comunitat Valenciana, que depén de l'òrgan competent de la Generalitat en matèria d'adopció, s'inscriuran les sol·licituds presentades per les persones interessades a adoptar i es mantindrà un seguiment de la seua tramitació on conste de forma específica la declaració d'idoneïtat o no idoneïtat per a l'exercici de la paternitat adoptiva.

2. Respecte a l'estructura del Registre de Sol·licituds d'Adopció de la Comunitat Valenciana, caldrà ajustar-se a la legislació específica existent i a aquella que en desplegament o en substitució d'esta o de la present llei es dicte.

Article 130

Servicis de suport «postadopció»

La Generalitat fomentarà les actuacions de suport dirigides als adoptands, als adoptats i a les seues famílies biològiques, prestant particular atenció a les persones al si de les quals s'hagen adoptat menors amb característiques o necessitats especials. Així com aquelles dirigides als professionals que també atenen les famílies des de qualsevol àmbit.

TÍTOL IV
DEL SISTEMA DE REEDUCACIÓ
DE MENORS INFRACTORS

CAPÍTOL I
Disposicions generals

Article 131

Contingut del sistema de reeducació de menors

El sistema de reeducació de menors és el conjunt d'acions en matèria de prevenció i atenció de menors orientades a procurar el desplegament integral i la inserció social i familiar del «menor infractor», entenent per tal aquell sobre el qual s'ha adoptat una mesura judicial com a conseqüència d'haver comés un fet constitutiu d'infracció penal.

Article 132

Principis d'actuació

En matèria de protecció social i jurídica de menors infractors, hauran d'observar els professionals, organismes i institucions que intervinguen en l'execució de les mesures els principis següents:

- a) El superior interès del menor d'edat sobre qualsevol altre interès concurrent.
- b) El respecte al lliure desplegament de la personalitat del menor.
- c) La informació dels drets que els corresponen en cada moment i l'assistència necessària per poder exercir-los.
- d) L'aplicació de programes fonamentalment educatius que fomenten el sentit de la responsabilitat i el respecte pels drets i llibertats dels altres.
- e) El caràcter socialitzador i la prevalença de la funció social i psicopedagògica en l'execució i el contingut de les mesures.

Artículo 129

Registro de Solicitudes de Adopción de la Comunitat Valenciana

1. En el Registro de Solicitudes de Adopción de la Comunitat Valenciana, que depende del órgano competente de la Generalitat en materia de adopción, se inscribirán las solicitudes presentadas por las personas interesadas en adoptar, manteniéndose un seguimiento de su tramitación donde conste de forma específica la declaración de idoneidad o no idoneidad para el ejercicio de la paternidad adoptiva.

2. Respecto a la estructura del Registro de Solicitudes de Adopción de la Comunitat Valenciana, se estará a la legislación específica existente y a aquella que en desarrollo o en sustitución de la misma o de la presente ley se dicte.

Artículo 130

Servicios de apoyo «postadopció»

La Generalitat fomentarà las actuaciones de apoyo dirigidas a los adoptantes, a los adoptados y a sus familias biológicas, prestándose particular atención a las personas en cuyo seno se hayan adoptado menores con características o necesidades especiales. Así como aquellas dirigidas a los profesionales que también atienden a las familias desde cualquier ámbito.

TÍTULO IV
DEL SISTEMA DE REEDUCACIÓN
DE MENORES INFRACTORES

CAPÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 131

Contenido del sistema de reeducación menores

El sistema de reeducación de menores es el conjunto de acciones en materia de prevención y atención de menores orientadas a procurar el desarrollo integral y la inserción social y familiar del «menor infractor», entendiendo por tal aquél sobre el que se ha adoptado una medida judicial como consecuencia de haber cometido un hecho constitutivo de infracción penal.

Artículo 132

Principios de actuación

En materia de protección social y jurídica de menores infractores, se deberán observar por los profesionales, organismos e instituciones que intervengan en la ejecución de las medidas los siguientes principios:

- a) El superior interès del menor de edad sobre cualquier otro interès concurrente.
- b) El respeto al libre desarrollo de la personalidad del menor.
- c) La información de los derechos que les corresponden en cada momento y la asistencia necesaria para poder ejercerlos.
- d) La aplicación de programas fundamentalmente educativos que fomenten el sentido de la responsabilidad y el respeto por los derechos y libertades de los otros.
- e) El carácter socializador y la prevalencia de la función social y psicopedagógica en la ejecución y contenido de las medidas.

f) L'adequació de les actuacions a l'edat, la personalitat i les circumstàncies personals i socials dels menors.

g) La prioritat de les actuacions en el mateix entorn familiar i social, sempre que no siga perjudicial per a l'interès del menor. Així mateix, en l'execució de les mesures s'utilitzaran preferentment els recursos normalitzats de l'àmbit comunitari.

h) El foment de la col·laboració dels pares, tutors o representants legals durant l'execució de les mesures.

i) El caràcter preferentment interdisciplinari en la presa de decisions que afecten o que puguin afectar la persona.

j) La confidencialitat, la reserva oportuna i l'absència d'ingerències innecessàries en la vida privada dels menors o en la de les seues famílies, en les actuacions que es realitzen.

k) La coordinació d'actuacions i la col·laboració amb els altres organismes de la mateixa o de diferent administració, que intervinguen amb menors i jòvens, especialment amb els que tinguen competències en matèria d'educació i sanitat.

CAPÍTOL II

De l'acció preventiva

Article 133

Prevenió i inserció

La Generalitat donarà prioritat a les actuacions preventives, incidint en els factors de risc que originen la marginació i la delinqüència, i promocionarà els servicis i programes que recolzen l'atenció del menor en situació de risc al seu entorn, per mitjà d'actuacions específiques d'oci, formació, promoció ocupacional, ocupació, convivència familiar i d'altres que contribuïsquen a la seua adequada socialització, que eviten que este entre en el sistema de reeducació de menors.

CAPÍTOL III

De l'assessorament i de la conciliació i reparació

Article 134

De l'assessorament

Els equips tècnics dependents funcionalment dels jutjats de Menors i Fiscalia de Menors prestaran assessorament a estos sobre la situació psicològica, educativa i social del menor, així com del seu entorn social, durant el procediment judicial.

Article 135

De la conciliació i reparació

Els equips tècnics dependents funcionalment dels jutjats de Menors i Fiscalia de Menors realitzaran les funcions de conciliació i reparació entre el menor i la víctima o perjudicat.

CAPÍTOL IV

De l'execució de les mesures judicials

Article 136

Marc de l'execució

1. L'execució material de les mesures imposades pels jutjats de Menors es durà a terme d'acord amb el que la corresponent resolució judicial dispose sobre el seu con-

f) La adecuación de las actuaciones a la edad, la personalidad y las circunstancias personales y sociales de los menores.

g) La prioridad de las actuaciones en el propio entorno familiar y social, siempre que no sea perjudicial para el interés del menor. Asimismo en la ejecución de las medidas se utilizarán preferentemente los recursos normalizados del ámbito comunitario.

h) El fomento de la colaboración de los padres, tutores o representantes legales durante la ejecución de las medidas.

i) El carácter preferentemente interdisciplinario en la toma de decisiones que afecten o puedan afectar a la persona.

j) La confidencialidad, la reserva oportuna y la ausencia de ingerencias innecesarias en la vida privada de los menores o en la de sus familias, en las actuaciones que se realicen.

k) La coordinación de actuaciones y la colaboración con los demás organismos de la propia o de diferente Administración, que intervengan con menores y jóvenes, especialmente con los que tengan competencias en materia de educación y sanidad.

CAPÍTULO II

De la acción preventiva

Artículo 133

Prevenión e inserción

La Generalitat dará prioridad a las actuaciones preventivas, incidiendo en los factores de riesgo que originan la marginación y la delincuencia, y promocionará los servicios y programas que apoyen la atención del menor en situación de riesgo en su entorno, mediante actuaciones específicas de ocio, formación, promoción ocupacional, empleo, convivencia familiar y otras que contribuyan a la adecuada socialización del mismo, que eviten que éste entre en el sistema de reeducación de menores.

CAPÍTULO III

Del asesoramiento y de la conciliación y reparación

Artículo 134

Del asesoramiento

Los equipos técnicos dependientes funcionalmente de los juzgados de Menores y Fiscalía de Menores prestarán asesoramiento a los mismos sobre la situación psicológica, educativa y social del menor, así como de su entorno social, durante el procedimiento judicial.

Artículo 135

De la conciliación y reparación

Los equipos técnicos dependientes funcionalmente de los juzgados de Menores y Fiscalía de Menores realizarán las funciones de conciliación y reparación entre el menor y la víctima o perjudicado.

CAPÍTULO IV

De la ejecución de las medidas judiciales

Artículo 136

Marco de la ejecución

1. La ejecución material de las medidas impuestas por los juzgados de Menores se llevará a cabo de acuerdo con lo que la correspondiente resolución judicial disponga so-

tingut, duració i objectius, atenent-hi, si és el cas, al programa d'execució individual de la mesura i al caràcter flexible del seu compliment dins de les limitacions legals vigents.

2. L'execució podrà veure's completada, en interès del menor, amb el desplegament d'actuacions d'intervenció en el medi familiar dirigides a assegurar la seua integració.

Article 137

Col·laboració en l'execució

La Generalitat podrà establir els convenis o acords de col·laboració necessaris amb altres entitats, bé siguen públiques, de l'administració de l'Estat, local o d'altres comunitats autònomes, o bé siguen privades i sense ànim de lucre, per a l'execució de les mesures de la seua competència, davall la seua directa supervisió, d'acord amb els principis de cooperació, col·laboració i eficàcia, i sense que això supose en cap cas la cessió de la titularitat o la responsabilitat derivada de la dita execució.

Article 138

Regles per a l'execució de les mesures i trasllat, si és el cas, del menor a un centre

Les mesures judicials s'executaran d'acord amb el que disposa la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, Reguladora de la Responsabilitat Penal dels Menors, el seu reglament d'execució i la resta de normativa que modifique o desplegue la dita legislació.

Article 139

Expedient personal

1. La Generalitat obrirà un expedient personal a cada menor de què tinga encomanada l'execució de la mencionada mesura. El dit expedient serà únic en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, encara que s'executen mesures successives.

2. Este expedient tindrà caràcter reservat i només hi tindran accés el Defensor del Poble, el Síndic de Greuges, els jutges de Menors competents, el Ministeri Fiscal i les persones que intervinguen en l'execució i que estiguen autoritzades per l'entitat pública d'acord amb les seues normes d'organització. El menor, el seu lletrat i, si és el cas, el seu representant legal, també tindran accés a l'expedient.

3. L'arreglada, cessió i tractament automatitzat de dades de caràcter personal de les persones a qui s'aplique la present llei, només podrà realitzar-se en fitxers informàtics de titularitat pública dependents de les entitats públiques de protecció de menors, administracions i jutjats de Menors competents o del Ministeri Fiscal, i es registrarà pel que disposa la normativa de protecció de dades de caràcter personal, i les seues normes de desplegament.

Article 140

Programa d'execució de la mesura

El programa individualitzat d'execució de la mesura aprovat pel jutge de Menors contindrà un projecte educatiu individualitzat d'acord amb les característiques personals de cada menor, amb una planificació d'activitats, objectius, seguiment i avaluació periòdica.

bre su contenido, duración y objetivos, atendiendo, en su caso, al programa de ejecución individual de la medida y al carácter flexible de su cumplimiento dentro de las limitaciones legales vigentes.

2. La ejecución podrá verse completada, en interés del menor, con el desarrollo de actuaciones de intervención en el medio familiar dirigidas a asegurar su integración.

Artículo 137

Colaboración en la ejecución

La Generalitat podrá establecer los convenios o acuerdos de colaboración necesarios con otras entidades, bien sean públicas, de la administración del Estado, local o de otras comunidades autónomas, o bien sean privadas y sin ánimo de lucro, para la ejecución de las medidas de su competencia, bajo su directa supervisión, de acuerdo con los principios de cooperación, colaboración y eficacia, y sin que ello suponga en ningún caso la cesión de la titularidad o la responsabilidad derivada de dicha ejecución.

Artículo 138

Reglas para la ejecución de las medidas y traslado, en su caso, del menor a un centro

Las medidas judiciales se ejecutarán conforme a lo dispuesto en la Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, Reguladora de la Responsabilidad Penal de los Menores, su reglamento de ejecución y la demás normativa que modifique o desarrolle dicha legislación.

Artículo 139

Expediente personal

1. La Generalitat abrirá un expediente personal a cada menor del que tenga encomendada la ejecución de dicha medida. Dicho expediente será único en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aún cuando se ejecuten medidas sucesivas.

2. Este expediente tendrá carácter reservado y solamente tendrán acceso al mismo el Defensor del Pueblo, el Síndic de Greuges, los jueces de Menores competentes, el Ministerio Fiscal y las personas que intervengan en la ejecución y estén autorizadas por la entidad pública de acuerdo con sus normas de organización. El menor, su letrado y, en su caso, su representante legal, también tendrán acceso al expediente.

3. La recogida, cesión y tratamiento automatizado de datos de carácter personal de las personas a las que se aplique la presente ley, sólo podrá realizarse en ficheros informáticos de titularidad pública dependientes de las entidades públicas de protección de menores, administraciones y juzgados de Menores competentes o del Ministerio Fiscal, y se registrarà por lo dispuesto en la normativa de protección de datos de carácter personal, y sus normas de desarrollo.

Artículo 140

Programa de ejecución de la medida

El programa individualizado de ejecución de la medida aprobado por el juez de Menores contendrá un proyecto educativo individualizado de acuerdo con las características personales de cada menor, con una planificación de actividades, objetivos, seguimiento y evaluación periódica.

CAPÍTOL V
De les mesures de medi obert

Article 141*Mesures de medi obert*

1. Les mesures de medi obert, que són totes aquelles que no impliquen un ingrés en centre, seran executades pels equips, propis de l'ens autonòmic o d'entitats locals o privades sense ànim de lucre finançades per aquelles.

2. Estos equips actuaran d'acord amb el que ha determinat la resolució judicial i sobre la base del programa d'execució de la mesura imposada que haurà sigut prèviament elaborat pel mateix equip i aprovat pel jutjat de Menors.

3. En l'execució d'estes mesures s'utilitzaran tots els dispositius i recursos normalitzats, així com els servicis socials de base i especialitzats, i es procurarà que el compliment de la mesura es realitze en el medi familiar i social del menor infractor.

4. Les administracions públiques estaran obligades a col·laborar, posant a disposició del compliment del programa individualitzat d'execució, els servicis i recursos comunitaris disponibles en el seu àmbit territorial, procurant una atenció al menor separada de l'adult.

5. Per al compliment de les mesures que impliquen tractament ambulatori, els especialistes o facultatius de la xarxa de salut pública, elaboraran i assumiran el programa de tractament que determinen, donant-ne compte i col·laborant amb el professional designat per l'entitat pública competent en reforma de menors com a responsable de l'execució de la mesura.

CAPÍTOL VI
De les mesures privatives de llibertat

Article 142*Centres d'ingrés*

1. Les mesures privatives de llibertat, que són aquelles que impliquen un ingrés en centre, en règim d'internament obert, semiobert, tancat i terapèutic, així com en règim de cap de setmana, tant fermes com cautelars, seran executades en centres específics denominats centres de reeducació o socioeducatius de menors.

2. Els centres de reeducació de menors podran ser públics o privats, si bé es procurarà que siguen de titularitat de la Generalitat, sense perjudi que la seua gestió pugua concertar-se amb altres entitats públiques o privades sense ànim de lucre.

3. Per al compliment d'estes mesures podran també ser utilitzats centres de la mateixa naturalesa d'internament, ubicats en altres comunitats autònomes. A este efecte, es formalitzaran els corresponents acords de col·laboració.

4. Així mateix i quan el caràcter de la mesura d'internament siga terapèutic, derivat per una problemàtica específica de trastorn psíquic, malaltia, o toxicomania, este podrà ser practicat en els recursos especialitzats de les xarxes assistencials respectives de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTULO V
De las medidas de medio abierto

Artículo 141*Medidas de medio abierto*

1. Las medidas de medio abierto, que son todas aquellas que no implican un ingreso en centro, serán ejecutadas por los equipos, propios del ente autonómico o de entidades locales o privadas sin ánimo de lucro financiadas por aquéllas.

2. Estos equipos actuarán de acuerdo con lo determinado en la resolución judicial y sobre la base del programa de ejecución de la medida impuesta que habrá sido previamente elaborado por el propio equipo y aprobado por el juzgado de Menores.

3. En la ejecución de estas medidas se utilizarán todos los dispositivos y recursos normalizados, así como los servicios sociales de base y especializados, y se procurará que el cumplimiento de la medida se realice en el medio familiar y social del menor infractor.

4. Las administraciones públicas estarán obligadas a colaborar, poniendo a disposición del cumplimiento del programa individualizado de ejecución, los servicios y recursos comunitarios disponibles en su ámbito territorial, procurándose una atención al menor separada del adulto.

5. Para el cumplimiento de las medidas que impliquen tratamiento ambulatorio, los especialistas o facultativos de la red de salud pública, elaborarán y asumirán el programa de tratamiento que determinen, dando cuenta del mismo y colaborando con el profesional designado por la entidad pública competente en reforma de menores como responsable de la ejecución de la medida.

CAPÍTULO VI
De las medidas privativas de libertad

Artículo 142*Centros de ingreso*

1. Las medidas privativas de libertad, que son aquellas que implican un ingreso en centro, en régimen de internamiento abierto, semiabierto, cerrado y terapéutico, así como en régimen de fin de semana, tanto firmes como cautelares, serán ejecutadas en centros específicos denominados centros de reeducación o socioeducativos de menores.

2. Los centros de reeducación de menores podrán ser públicos o privados, si bien se procurará que sean de titularidad de la Generalitat, sin perjuicio de que su gestión pueda concertarse con otras entidades públicas o privadas sin ánimo de lucro.

3. Para el cumplimiento de estas medidas podrán también ser utilizados centros de la misma naturaleza de internamiento, ubicados en otras comunidades autónomas. A tal efecto, se formalizarán los correspondientes acuerdos de colaboración.

4. Asimismo, y cuando el carácter de la medida de internamiento sea terapéutico, derivado por una problemática específica de trastorno psíquico, enfermedad, o toxicomanía, el mismo podrá ser practicado en los recursos especializados de las redes asistenciales respectivas de la Comunitat Valenciana.

Article 143*Custòdia dels menors detinguts*

1. La custòdia dels menors detinguts correspondrà a les forces i cossos de seguretat de l'Estat competents, i es realitzarà en dependències adequades i separades de les que s'utilitzen per als majors d'edat, de conformitat amb la legislació vigent.

2. Esta custòdia es mantindrà fins que els funcionaris de policia acorden la posada en llibertat del menor o fins que resolga el Ministeri Fiscal sobre la seua llibertat, el desistiment o la incoació de l'expedient, amb posada a disposició del jutge, de conformitat amb allò que s'ha previst en Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, Reguladora de la Responsabilitat Penal de Menors i la seua normativa de desplegament.

Article 144*Condicions de funcionament dels centres*

1. Tots els centres de reeducació de menors hauran de disposar d'un projecte global, que regule la identitat del centre, el projecte tècnic d'actuació i les normes de funcionament i convivència.

2. Els menors internats podran ser corregits disciplinàriament en els termes establits en la legislació reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i el seu desplegament reglamentari.

CAPÍTOL VII

De les actuacions posteriors
a l'execució de les mesures

Article 145*Actuacions posteriors a l'execució de les mesures*

1. Finalitzada l'execució d'una mesura, si el menor infractor necessita ajuda per a culminar la seua integració, s'oferiran les actuacions d'orientació o suport que prolonguen les accions facilitadores de la seua reinserció i ajust social, encomanant la seua execució als servicis especialitzats.

2. La Generalitat afavorirà el desplegament de programes de suport, tutela i inserció sociolaboral de menors que hagen estat sotmesos a mesura judicial.

TÍTOL V

DE LA DISTRIBUCIÓ DE COMPETÈNCIES,
DE LA COL·LABORACIÓ I DEL FOMENT
DE LA INICIATIVA SOCIAL I LA PARTICIPACIÓ

CAPÍTOL I

De la distribució de competències en matèria
de menors en la Comunitat Valenciana

Article 146*Competències de la Generalitat*

1. De conformitat amb l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, els distints departaments de la Generalitat, en l'àmbit de les seues competències respectives, exerciran les funcions generals de promoció i defensa dels drets de la infància i l'adolescència, les de planificació i execució de les actuacions previstes en la present llei i aquelles que s'establisquen en les seues normatives específiques.

Artículo 143*Custodia de los menores detenidos*

1. La custodia de los menores detenidos corresponderá a las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado competentes, y se realizará en dependencias adecuadas y separadas de las que se utilicen para los mayores de edad, de conformidad con la legislación vigente.

2. Esta custodia se mantendrá hasta que los funcionarios de policía acuerden la puesta en libertad del menor o hasta que se resuelva por el Ministerio Fiscal sobre la libertad del mismo, el desistimiento o la incoación del expediente, con puesta a disposición al juez, de conformidad con lo previsto en Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, Reguladora de la Responsabilidad Penal de Menores y su normativa de desarrollo.

Artículo 144*Condiciones de funcionamiento de los centros*

1. Todos los centros de reeducación de menores deberán disponer de un proyecto global, que recoja la identidad del centro, el proyecto técnico de actuación y las normas de funcionamiento y convivencia.

2. Los menores internados podrán ser corregidos disciplinariamente en los términos establecidos en la legislación reguladora de la responsabilidad penal de los menores, y su desarrollo reglamentario.

CAPÍTULO VII

De las actuaciones posteriores
a la ejecución de las medidas

Artículo 145*Actuaciones posteriores a la ejecución de las medidas*

1. Finalizada la ejecución de una medida, si el menor infractor precisa de ayuda para culminar su integración, se ofrecerán las actuaciones de orientación o apoyo que prolonguen las acciones facilitadoras de su reinserción y ajuste social, encomendando su ejecución a los servicios especializados.

2. La Generalitat favorecerá el desarrollo de programas de apoyo, tutelaje e inserción socio-laboral de menores que hayan estado sometidos a medida judicial.

TÍTULO V

DE LA DISTRIBUCIÓN DE COMPETENCIAS,
DE LA COLABORACIÓN Y DEL FOMENTO
DE LA INICIATIVA SOCIAL Y LA PARTICIPACIÓN

CAPÍTULO I

De la distribución de competencias en materia
de menores en la Comunitat Valenciana

Artículo 146*Competencias de la Generalitat*

1. De conformidad con el Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, los distintos departamentos de la Generalitat, en el ámbito de sus respectivas competencias, ejercerán las funciones generales de promoción y defensa de los derechos de la infancia y la adolescencia, las de planificación y ejecución de las actuaciones previstas en la presente ley y aquellas que se establezcan en sus normativas específicas.

2. Estes competències seran exercides pels òrgans centrals i territorials de la Generalitat que tinguen assignades estes en les diferents matèries de prevenció i atenció a la infància i adolescència.

3. Com a expressió del principi de desconcentració, les competències ordenades en este article seran exercides, amb caràcter general, en cada àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, pels servicis territorials dels òrgans competents de la Generalitat que les tinga assignades.

Article 147

Competències de les entitats locals

1. Les entitats locals seran competents per a exercir les funcions següents:

a) El desplegament de les actuacions dirigides a la formació dels menors en el coneixement i l'exercici dels drets que li reconeix i garantix l'ordenament jurídic i esta llei en particular, així com de les accions per a la seua promoció i defensa.

b) La prevenció de situacions de desprotecció social i desarrelament familiar.

c) La informació, orientació i assessorament als menors i a les famílies.

d) La detecció, apreciació i declaració de les situacions de risc, així com la intervenció i aplicació de les mesures oportunes de suport familiar en estes situacions, i en situacions de vulnerabilitat i conflictivitat familiar.

e) La detecció i diagnòstic de situacions de desemparament, comunicació i proposta amb informe de mesures de protecció, a l'òrgan autonòmic.

f) El seguiment, treball i intervenció amb menors amb mesures de protecció, una vegada adoptades per l'òrgan autonòmic, i el treball amb les famílies de menors amb mesura de protecció, tant si el menor segueix o no residint en el municipi.

g) La participació en els programes d'acolliment familiar i adopció de menors, en les fases de foment i captació de famílies, així com en la intervenció i seguiment d'acolliments i adopcions, especialment en els acolliments familiars simples i permanents en família extensa.

h) L'establiment del règim d'ajudes d'acolliment familiar de menors en família extensa.

i) La creació i gestió dels programes d'intervenció familiar i servicis especialitzats d'atenció a la família i infància, de gabinets i departaments escolars d'intervenció psicopedagògica i d'unitats de prevenció comunitària.

j) El disseny, implantació i intervenció en programes d'inserció social.

k) L'execució material de les mesures judicials imposades als menors infractors, en les condicions que es determinen en un instrument jurídic a este efecte.

l) La col·laboració en l'execució de les mesures judicials imposades als menors infractors, afavorint la utilització dels recursos comunitaris, amb les entitats públiques o privades que formalitzen un instrument jurídic amb l'ens autonòmic.

m) Altres intervencions en matèria de protecció social i d'inserció de menors, que els siguen atribuïdes per esta o per altres normes.

2. Les entitats locals també podran assumir la guarda voluntària dels menors residents en el seu municipi, sempre que, amb caràcter previ, delegue esta competència la Generalitat a petició de la mateixa entitat local.

2. Estas competencias serán ejercidas por los órganos centrales y territoriales de la Generalitat que tengan asignadas las mismas en las diferentes materias de prevención y atención a la infancia y adolescencia.

3. Como expresión del principio de desconcentración, las competencias ordenadas en este artículo se ejercerán, con carácter general, en cada ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, por los servicios territoriales de los órganos competentes de la Generalitat que las tenga asignadas.

Artículo 147

Competencias de las entidades locales

1. Las entidades locales serán competentes para ejercer las siguientes funciones:

a) El desarrollo de las actuaciones dirigidas a la formación de los menores en el conocimiento y ejercicio de los derechos que le reconoce y garantiza el ordenamiento jurídico y esta ley en particular, así como de las acciones para su promoción y defensa.

b) La prevención de situaciones de desprotección social y desarraigo familiar.

c) La información, orientación y asesoramiento a los menores y a las familias.

d) La detección, apreciación y declaración de las situaciones de riesgo, así como la intervención y aplicación de las medidas oportunas de apoyo familiar en estas situaciones, y en situaciones de vulnerabilidad y conflictividad familiar.

e) La detección y diagnóstico de situaciones de desamparo, comunicación y propuesta informada de medidas de protección, al órgano autonómico.

f) El seguimiento, trabajo e intervención con menores con medidas de protección, una vez adoptadas por el órgano autonómico, y el trabajo con las familias de menores con medida de protección, tanto si el menor sigue o no residiendo en el municipio.

g) La participación en los programas de acogimiento familiar y adopción de menores, en las fases de fomento y captación de familias, así como en la intervención y seguimiento de acogimientos y adopciones, especialmente en los acogimientos familiares simples y permanentes en familia extensa.

h) El establecimiento del régimen de ayudas de acogimiento familiar de menores en familia extensa.

i) La creación y gestión de los programas de intervención familiar y servicios especializados de atención a la familia e infancia, de gabinets y departamentos escolares de intervención psicopedagógica y de unidades de prevención comunitaria.

j) El diseño, implantación e intervención en programas de inserción social.

k) La ejecución material de las medidas judiciales impuestas a los menores infractores, en las condiciones que se determinen en instrumento jurídico al efecto.

l) La colaboración en la ejecución de las medidas judiciales impuestas a los menores infractores, favoreciendo la utilización de los recursos comunitarios, con las entidades públicas o privadas que formalicen instrumento jurídico con el ente autonómico.

m) Otras intervenciones en materia de protección social e inserción de menores, que les sean atribuidas por ésta o por otras normas.

2. Las entidades locales también podrán asumir la guarda voluntaria de los menores residentes en su municipio, siempre que, con carácter previo, se delegue esta competencia por la Generalitat a petición de la propia entidad local.

Article 148

Exercici de les competències de les entitats locals en matèria de protecció de menors

1. Les competències de les entitats locals seran exercides a través dels equips municipals de serveis socials generals i pels serveis especialitzats d'atenció a la família i infància d'àmbit municipal o supramunicipal.

2. L'atenció immediata, diagnòstic, presa de decisions i intervenció que es desplegue, d'acord amb el pla d'intervenció que s'elabore, implicarà la utilització dels recursos de suport familiar disponibles en el seu àmbit i caldrà coordinar-se amb les xarxes d'educació i sanitat.

3. S'impulsarà la creació de serveis especialitzats d'atenció a la família i infància.

CAPÍTOL II
De la col·laboració

Article 149

Principi de coresponsabilitat

Els pares o representants legals, en primer terme, i, simultàniament o subsidiàriament, segons els casos, tots els poders públics, administracions, institucions, entitats i ciutadans, han de contribuir al millor compliment de la present llei per mitjà de l'exercici, en els seus respectius àmbits de competència, de les accions i obligacions que l'ordenament jurídic els assigna, i a través d'activitats de cooperació i col·laboració.

Article 150

Col·laboració en la gestió de les actuacions de la llei

1. La Generalitat i les entitats locals podran establir instruments jurídics de col·laboració amb altres administracions, així com amb altres institucions col·laboradores, per a la gestió i el compliment de les actuacions que preveu la present llei.

2. Les actuacions d'estes entitats, institucions i cooperatives es realitzaran davall la directa supervisió dels òrgans competents, i d'acord amb els principis de cooperació, col·laboració i eficàcia, sense que això supose cessió de la titularitat i responsabilitat de la competència, i sense perjudici directe, si és el cas, d'aquelles facultats que la legislació vigent atribueix a les entitats públiques competents.

Article 151

Col·laboració interadministrativa

1. Les distintes administracions públiques amb competència en les matèries que regula esta llei establiran les vies necessàries per a una acció coordinada i conjunta de les activitats i programes que esta regula i aquelles que en el seu desplegament s'ordenen.

2. En el compliment de les actuacions de prevenció, protecció i inserció de menors, totes les administracions estan obligades a:

a) Col·laborar i treballar en la detecció i notificació de les situacions de risc i de desemparament de menors, en la seua investigació i en la intervenció en el recurs o mesura

Artículo 148

Ejercicio de las competencias de las entidades locales en materia de protección de menores

1. Las competencias de las entidades locales se ejercerán a través de los equipos municipales de servicios sociales generales y por los servicios especializados de atención a la familia e infancia de ámbito municipal o supramunicipal.

2. La atención inmediata, diagnóstico, toma de decisiones e intervención que se desarrolle, de acuerdo con el plan de intervención que se elabore, implicará la utilización de los recursos de apoyo familiar disponibles en su ámbito, debiendo coordinarse con las redes de educación y sanidad.

3. Se impulsará la creación de servicios especializados de atención a la familia e infancia.

CAPÍTULO II
De la colaboración

Artículo 149

Principio de coresponsabilidad

Los padres o representantes legales, en primer término, y, simultánea o subsidiariamente, según los casos, todos los poderes públicos, administraciones, instituciones, entidades y ciudadanos, deben contribuir al mejor cumplimiento de la presente ley mediante el ejercicio, en sus respectivos ámbitos de competencia, de las acciones y obligaciones que el ordenamiento jurídico les asigna, y a través de actividades de cooperación y colaboración.

Artículo 150

Colaboración en la gestión de las actuaciones de la ley

1. La Generalitat y las entidades locales podrán establecer instrumentos jurídicos de colaboración con otras administraciones, así como con otras instituciones colaboradoras, para la gestión y cumplimiento de las actuaciones que prevé la presente ley.

2. Las actuaciones de estas entidades, instituciones y cooperativas se realizarán bajo la directa supervisión de los órganos competentes, y de acuerdo con los principios de cooperación, colaboración y eficacia, sin que ello suponga cesión de la titularidad y responsabilidad de la competencia, y sin perjuicio directo, en su caso, de aquellas facultades que la legislación vigente atribuye a las entidades públicas competentes.

Artículo 151

Colaboración interadministrativa

1. Las distintas administraciones públicas con competencia en las materias que regula esta ley establecerán los cauces necesarios para una acción coordinada y conjunta de las actividades y programas que la misma recoge y aquellas que en desarrollo de la misma se ordenen.

2. En el cumplimiento de las actuaciones de prevención, protección e inserción de menores, todas las administraciones están obligadas a:

a) Colaborar y trabajar en la detección y notificación de las situaciones de riesgo y de desamparo de menores, en su investigación y en la intervención en el recurso o medida

jurídica acordada per l'ens local o autonòmic competent en matèria de protecció de menors.

Esta col·laboració es requerirà, especialment al personal dels departaments de sanitat, educació i d'acció social, locals i autonòmics.

A estos efectos, es constituirán, a nivel local o comarcal, comisiones o grupos de trabajo, que se desplegaran reglamentariamente. En aqueats participaran personal dels referits departaments, procurant que siguin les unitats de treball social de centres de salut i hospitals, i els servicis psicopedagògics o gabinets municipals escolars, els que assumisquen, en els seus respectius àmbits competencials, la participació en les mencionades comissions, junt amb els equips municipals de servicis socials que les presidiran.

Si és el cas també podran constituir-se comissions o grups de treball d'àmbit comarcal o provincial amb participació dels servicis de protecció de menors de la Generalitat.

Es procurarà, així mateix, l'existència de protocols de coordinació entre estos àmbits.

b) Cooperar amb els recursos disponibles en les actuacions de prevenció i de detecció i intervenció en les situacions de risc i desamparament, i en l'execució de les mesures judicials de menors infractors.

c) Oferir la informació i les dades requerides que afecten els menors en situació de guarda o tutela per la Generalitat, sempre que calga per a l'exercici de les competències respectives.

d) Facilitar l'exercici de les competències pròpies de les altres administracions, cooperar i prestar-li l'auxili que necessiten per a este exercici, així com per a l'execució de les seues resolucions.

Article 152

Col·laboració i coordinació amb les entitats locals

1. La Generalitat prestarà a les entitats locals la necessària cooperació tècnica i financera per al compliment efectiu de les funcions que li competixen.

2. L'administració de la Generalitat exercirà funcions de coordinació sobre la gestió de les entitats locals que realitzen actuacions en matèria d'atenció, protecció, adopció i inserció de menors, i en matèria d'execució de les mesures adoptades pels jutjats de Menors.

Article 153

Col·laboració amb els òrgans judicials

Les administracions públiques col·laboraran amb els òrgans jurisdiccionals per garantir la millor eficàcia en l'observança i el compliment de la present llei i de les normes que garantixen la protecció i defensa dels drets dels menors.

Article 154

Col·laboració amb el Ministeri Fiscal

1. La Generalitat col·laborarà amb el Ministeri Fiscal, com a garant de la protecció i defensa dels drets i llibertats dels menors.

2. A este efecte, a fi de facilitar al Ministeri Fiscal la superior vigilància de la tutela, acolliment o guarda dels menors, els òrgans competents de la Generalitat en matèria de protecció de menors, i en matèria d'execució de les mesures judicials imposades pels jutjats de Menors, hauran de

jurídica acordada por el ente local o autonómico competente en materia de protección de menores.

Esta colaboración se requerirá, especialmente, del personal de los departamentos de sanidad, educación y de acción social, locales y autonómicos.

A estos efectos, se constituirán, a nivel local o comarcal, comisiones o grupos de trabajo, que se desarrollarán reglamentariamente. En ellos participarán personal de los referidos departamentos, procurando que sean las unidades de trabajo social de centros de salud y hospitales y los servicios psicopedagógicos o gabinetes municipales escolares, quienes asuman, en sus respectivos ámbitos competenciales, la participación en dichas comisiones, junto con los equipos municipales de servicios sociales que presidirán las mismas.

En su caso también podrán constituirse comisiones o grupos de trabajo de ámbito comarcal o provincial con participación de los servicios de protección de menores de la Generalitat.

Se procurará asimismo la existencia de protocolos de coordinación entre estos ámbitos.

b) Cooperar con los recursos disponibles en las actuaciones de prevención y de detección e intervención en las situaciones de riesgo y desamparo, y en la ejecución de las medidas judiciales de menores infractores.

c) Ofrecer la información y datos requeridos que afecten a los menores en situación de guarda o tutela por la Generalitat, siempre que sea necesario para el ejercicio de las competencias respectivas.

d) Facilitar el ejercicio de las competencias propias de las otras administraciones, cooperar y prestarle el auxilio que precisen para dicho ejercicio, así como para la ejecución de sus resoluciones.

Artículo 152

Colaboración y coordinación con las entidades locales

1. La Generalitat prestará a las entidades locales la necesaria cooperación técnica y financiera para el efectivo cumplimiento de las funciones que le competen.

2. la administración de la Generalitat ejercerá funciones de coordinación sobre la gestión de las entidades locales que realicen actuaciones en materia de atención, protección, adopción e inserción de menores, y en materia de ejecución de las medidas adoptadas por los juzgados de Menores.

Artículo 153

Colaboración con los órganos judiciales

Las administraciones públicas colaborarán con los órganos jurisdiccionales para garantizar la mejor eficacia en la observancia y cumplimiento de la presente ley y de las normas que garantizan la protección y defensa de los derechos de los menores.

Artículo 154

Colaboración con el Ministerio Fiscal

1. La Generalitat colaborará con el Ministerio Fiscal, como garante de la protección y defensa de los derechos y libertades de los menores.

2. A tal efecto, con el fin de facilitar al Ministerio Fiscal la superior vigilancia de la tutela, acogimiento o guarda de los menores, los órganos competentes de la Generalitat en materia de protección de menores y en materia de ejecución de las medidas judiciales impuestas por los juzgados de Me-

comunicar-li de forma immediata els nous ingressos de menors en centres, remetre-li còpia de totes les resolucions administratives i dels escrits de formalització relatius a la constitució, variació i cessació de tuteles, guardes i acolliments, donar-li compte de qualsevol novetat d'interès en les circumstàncies del menor, facilitar-li l'accés als centres i a qualsevol de les seues dependències, i la consulta dels arxius i atendre els requeriments i escrits relatius a l'exercici de les seues funcions.

Article 155

Col·laboració amb les forces i cossos de seguretat

1. La unitat del Cos Nacional de Policia adscrita a la Comunitat Valenciana, prestarà la cooperació i assistència necessària en l'acció protectora dels menors i de forma especial en l'execució de les mesures administratives acordades, així com realitzar la vigilància de centres d'internament de menors i en l'acompanyament i trasllat de menors i jòvens amb mesures judicials.

2. Les altres forces i cossos de seguretat de l'administració de l'Estat i de l'administració local quedaran obligades a col·laborar en l'exercici d'estes funcions, sense perjudi d'assumir directament les funcions que li siguen pròpies.

Article 156

Deure de comunicació

1. Tota persona o entitat, i especialment la que per la seua professió o funció detecte una situació de risc o possible desemparament d'un menor, té obligació d'informar-ne als òrgans competents de la Comunitat Valenciana en matèria de protecció de menors, o a l'autoritat més pròxima, sense perjudi de prestar-li l'auxili immediat que necessite.

2. Els principis de reserva i confidencialitat presidiran l'actuació de les administracions en relació amb els actes de comunicació, notificació i denúncia.

CAPÍTOL III

De la iniciativa social i la participació

Article 157

Foment de la iniciativa social

La Generalitat fomentarà les iniciatives privades destinades a la promoció dels drets del menor, a la realització d'actuacions preventives d'atenció i inserció de menors, i de voluntariat en l'àmbit d'esta llei.

Article 158

Institucions col·laboradores en matèria de protecció de menors

1. A l'efecte de les competències assignades en matèria d'atenció, protecció, adopció i inserció de menors, i en matèria d'execució de les mesures adoptades pels jutjats de Menors, són institucions col·laboradores les associacions, fundacions, entitats i cooperatives que realitzen les activitats següents:

a) Activitats de suport, que aniran encaminades a prevenir i evitar possibles situacions de desprotecció social en el menor i en el seu entorn sociofamiliar, a prestar

nones, deberán comunicarle de forma inmediata los nuevos ingresos de menores en centros, remitirle copia de todas las resoluciones administrativas y de los escritos de formalización relativos a la constitución, variación y cesación de tutelas, guardas y acogimientos, darle cuenta de cualquier novedad de interés en las circunstancias del menor, facilitarle el acceso a los centros y a cualquiera de sus dependencias, y la consulta de los archivos y atender los requerimientos y escritos relativos al ejercicio de sus funciones.

Artículo 155

Colaboración con las fuerzas y cuerpos de seguridad

1. La unidad del Cuerpo Nacional de Policía adscrita a la Comunitat Valenciana, prestará la cooperación y asistencia necesaria en la acción protectora de los menores y de forma especial en la ejecución de las medidas administrativas acordadas, así como realizar la vigilancia de centros de internamiento de menores y en el acompañamiento y traslado de menores y jóvenes con medidas judiciales.

2. Las demás fuerzas y cuerpos de seguridad de la administración del Estado y de la administración local vendrán obligadas a colaborar en el ejercicio de estas funciones, sin perjuicio de asumir directamente las funciones que le sean propias.

Artículo 156

Deber de comunicación

1. Toda persona o entidad, y especialmente la que por su profesión o función detecte una situación de riesgo o posible desamparo de un menor, tiene obligación de ponerla en conocimiento de los órganos competentes de la Comunitat Valenciana en materia de protección de menores, o de la autoridad más próxima, sin perjuicio de prestarle el auxilio inmediato que precise.

2. Los principios de reserva y confidencialidad presidirán la actuación de las administraciones en relación con los actos de comunicación, notificación y denuncia.

CAPÍTULO III

De la iniciativa social y la participación

Artículo 157

Fomento de la iniciativa social

La Generalitat fomentarà las iniciativas privadas destinadas a la promoción de los derechos del menor, a la realización de actuaciones preventivas de atención e inserción de menores, y de voluntariado en el ámbito de esta ley.

Artículo 158

Instituciones colaboradoras en materia de protección de menores

1. A los efectos de las competencias asignadas en materia de atención, protección, adopción e inserción de menores, y en materia de ejecución de las medidas adoptadas por los juzgados de Menores, son instituciones colaboradoras las asociaciones, fundaciones, entidades y cooperativas que realicen las siguientes actividades:

a) Actividades de apoyo, que irán encaminadas a prevenir y evitar posibles situaciones de desprotección social en el menor y en su entorno socio-familiar, a prestar la aten-

l'atenció i intervenció social, educativa, psicopedagògica o jurídica que el menor pugua requerir, i a afavorir la integració i autonomia personal, social i laboral de menors.

b) Activitats de guarda, que consistiran en l'exercici de les funcions inherents a la guarda dels menors acollits i internats en centres.

c) Activitats de mediació, que consistiran en la realització d'aquelles accions d'intervenció i seguiment en acolliments familiars, programes d'intervenció familiar i programes d'execució de mesures judicials.

2. Les institucions col·laboradores privades, en l'exercici de les funcions directes de guarda de menors i en matèria d'execució de les mesures adoptades pels jutjats de Menors, hauran d'estar exemptes d'ànim de lucre i inscrites en els registres corresponents dels òrgans de la Generalitat.

Article 159

Deure de secret

Les persones que presten els seus servicis en institucions col·laboradores estaran obligades a guardar secret de la informació obtinguda sobre les circumstàncies familiars i personals dels menors atesos i de les seues famílies.

TÍTOL VI

DEL PLA I DE L'OBSERVATORI PERMANENT DE LA FAMÍLIA I INFÀNCIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Article 160

Planificació i seguiment de la llei

La planificació i programació, l'execució i el seguiment de les actuacions que preveu esta llei hauran de quedar reflectits en el marc del Pla Integral de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana vigent i en aquells que, en els seus respectius àmbits competencials, desplegarà la Generalitat.

Article 161

Observatori Permanent de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana

1. Es crea l'Observatori Permanent de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana, com a òrgan col·legiat, adscrit a l'òrgan de la Generalitat amb competències en matèria de família i infància.

2. Són funcions de l'Observatori:

a) L'estudi i la detecció de les necessitats i demandes socials de la família i infància a la Comunitat Valenciana.

b) La promoció d'iniciatives que milloren els nivells de prevenció, atenció i protecció de les famílies i de la infància en la Comunitat Valenciana.

c) El seguiment dels plans integrals de la família i infància, de les lleis que en esta matèria estiguen vigents i de les actuacions, procediments i recursos existents per a la seua promoció.

d) I totes aquelles altres funcions que per mitjà de desplegament reglamentari li siguen atribuïdes.

3. La seua composició, funcions i règim de funcionament es desplegaran per mitjà d'un reglament.

ción e intervenció social, educativa, psicopedagògica o jurídica que el menor pueda requerir, y favorecer la integración y autonomía personal, social y laboral de menores.

b) Actividades de guarda, que consistirán en el ejercicio de las funciones inherentes a la guarda de los menores acogidos e internados en centros.

c) Actividades de mediación, que consistirán en la realización de aquellas acciones de intervención y seguimiento en acogimientos familiares, programas de intervención familiar y programas de ejecución de medidas judiciales.

2. Las instituciones colaboradoras privadas, en el ejercicio de las funciones directas de guarda de menores y en materia de ejecución de las medidas adoptadas por los juzgados de Menores, deberán estar exentas de ánimo de lucro e inscritas en los registros correspondientes de los órganos de la Generalitat.

Artículo 159

Deber de secreto

Las personas que presten sus servicios en instituciones colaboradoras estarán obligadas a guardar secreto de la información obtenida sobre las circunstancias familiares y personales de los menores atendidos y de sus familias.

TÍTULO VI

DEL PLAN Y DEL OBSERVATORIO PERMANENTE DE LA FAMILIA E INFANCIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Artículo 160

Planificación y seguimiento de la ley

La planificación y programación, ejecución y seguimiento de las actuaciones que prevé esta ley deberán quedar reflejadas en el marco del Plan Integral de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana vigente y aquellos que, en sus respectivos ámbitos competenciales, vayan desarrollándose por la Generalitat.

Artículo 161

Observatorio Permanente de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana

1. Se crea el Observatorio Permanente de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana, como órgano colegiado, adscrito al órgano de la Generalitat con competencias en materia de familia e infancia.

2. Son funciones del Observatorio:

a) El estudio y la detección de las necesidades y demandas sociales de la familia e infancia en la Comunitat Valenciana.

b) La promoción de iniciativas que mejoren los niveles de prevención, atención y protección de las familias y de la infancia en la Comunitat Valenciana.

c) El seguimiento de los planes integrales de la familia e infancia, de las leyes que en esta materia estén vigentes y de las actuaciones, procedimientos y recursos existentes para su promoción.

d) Y todas aquellas otras funciones que mediante desarrollo reglamentario le sean atribuidas.

3. Su composición, funciones y régimen de funcionamiento se desarrollarán por medio de Reglamento.

TÍTOL VII
DEL COMISSIIONAT DEL MENOR
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Article 162*Creació del Comissionat del Menor-Pare d'Òrfens*

1. Es crea la figura del Comissionat del Menor de la Comunitat Valenciana, que rebrà la denominació de «Comissionat del Menor-Pare d'Òrfens».

2. Al Comissionat del Menor li escaurà la promoció i defensa dels drets i interessos dels menors en la Comunitat Valenciana, d'acord amb les competències previstes en la present llei, i dins del respecte a la legislació de menors i als tractats i convenis internacionals.

Article 163*Funcions del Comissionat del Menor*

1. Escauen al Comissionat del Menor les funcions següents:

a) Rebre i tramitar, d'acord amb la present llei, les denúncies i queixes que sobre situacions d'amenaça o vulneració dels drets dels menors presente qualsevol persona major o menor d'edat davant d'eixa institució.

b) Propiciar el coneixement, la divulgació i l'exercici dels drets del menor.

c) Col·laborar activament amb les iniciatives de prevenció i protecció de la infància i l'adolescència provinents de les administracions públiques i de les institucions públiques i privades de la Comunitat Valenciana.

d) Supervisar les polítiques i actuacions de prevenció i inserció de menors de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana, en els seus respectius àmbits de competència, i de totes les entitats privades que presten servicis d'atenció a menors en la Comunitat Valenciana, per verificar el respecte als seus drets i orientar les seues actuacions en el seu benefici i defensa.

e) Proposar reformes de procediments, reglaments o lleis a fi de fer més eficaç la defensa dels drets del menor, i procurar la millora dels servicis destinats a la seua atenció en la Comunitat Valenciana.

f) Fomentar la cooperació entre les distintes conselleries, municipis i la resta d'organitzacions i agents socials implicats en la política de protecció integral del menor, prestant especial atenció al principi d'equilibri i cohesió territorial en la Comunitat Valenciana.

g) Supervisar i fomentar l'ajuda i cooperació internacional de la Generalitat amb tercers països en l'àmbit de la protecció de menors en situació de risc i abandó.

h) Elaborar un informe anual sobre les seues actuacions i sobre la situació de la protecció del menor en la Comunitat Valenciana.

i) Les que expressament tinga reconegudes en esta o en altres lleis.

2. En cap cas, el Comissionat del Menor no podrà intervenir en el procediment per a la solució de casos individuals la solució dels quals estiga encomanada a òrgans jurisdiccionals o al Ministeri Fiscal, ni en procediments que requerisquen mesures de protecció regulades en la legislació civil i la competència dels quals estiga atribuïda a les administracions públiques.

TÍTULO VII
DEL COMISIONADO DEL MENOR
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Artículo 162*Creación del Comisionado del Menor-Pare d'Òrfens*

1. Se crea la figura del Comisionado del Menor de la Comunitat Valenciana, que recibirá la denominación de «Comisionado del Menor-Pare d'Òrfens».

2. Al Comisionado del Menor le corresponderá la promoción y defensa de los derechos e intereses de los menores en la Comunitat Valenciana, de conformidad con las competencias previstas en la presente ley, y dentro del respeto a la legislación de menores y a los tratados y convenios internacionales.

Artículo 163*Funciones del Comisionado del Menor*

1. Corresponde al Comisionado del Menor las siguientes funciones:

a) Recibir y tramitar, de acuerdo con la presente ley, las denuncias y quejas que sobre situaciones de amenaza o vulneración de los derechos de los menores presente cualquier persona mayor o menor de edad ante esa institución.

b) Propiciar el conocimiento, la divulgación y el ejercicio de los derechos del menor.

c) Colaborar activamente con las iniciativas de prevención y protección de la infancia y la adolescencia provenientes de las administraciones públicas y de las instituciones públicas y privadas de la Comunitat Valenciana.

d) Supervisar las políticas y actuaciones de prevención e inserción de menores de las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana, en sus respectivos ámbitos de competencia, y de cuantas entidades privadas presten servicios de atención a menores en la Comunitat Valenciana, para verificar el respeto a sus derechos y orientar sus actuaciones en beneficio y defensa de los mismos.

e) Proponer reformas de procedimientos, reglamentos o leyes con el fin de hacer más eficaz la defensa de los derechos del menor, y procurar la mejora de los servicios destinados a su atención en la Comunitat Valenciana.

f) Fomentar la cooperación entre las distintas consellerías, municipios y demás organizaciones y agentes sociales implicados en la política de protección integral del menor, prestando especial atención al principio de equilibrio y cohesión territorial en la Comunitat Valenciana.

g) Supervisar y fomentar la ayuda y cooperación internacional de la Generalitat con terceros países en el ámbito de la protección de menores en situación de riesgo y abandono.

h) Elaborar un informe anual sobre sus actuaciones y sobre la situación de la protección del menor en la Comunitat Valenciana.

i) Las que expresamente tenga reconocidas en ésta o en otras leyes.

2. En ningún caso, el Comisionado del Menor podrá intervenir en el procedimiento para la solución de casos individuales cuya solución esté encomendada a órganos jurisdiccionales o al Ministerio Fiscal, ni en procedimientos que requieran medidas de protección reguladas en la legislación civil y cuya competencia esté atribuida a las administraciones públicas.

Article 164*Línies d'actuació*

El marc competencial del Comissionat del Menor es realitzarà en atenció a les següents línies d'actuació:

a) Promoció de valors i cultura de convivència dels menors en la diversitat, orientant l'exercici de les seues competències cap a la promoció dels valors i principis que articulen l'estat social i democràtic de dret, especialment respecte de valors de llibertat, igualtat, justícia, tolerància i solidaritat.

b) Defensa de la multiculturalitat i integració de menors, potenciant, des del respecte a la diversitat cultural, la comunicació i cooperació intercultural com a factor de convivència i de progrés i combatent tota forma d'exclusió o discriminació social, cultural, religiosa o ideològica que poguera afectar l'exercici dels drets i llibertats fonamentals dels menors, a la igualtat d'oportunitats o a la seua integració social.

c) Foment de la participació i proximitat social dels menors, orientat el seu àmbit relacional a la consecució del major grau possible de participació social del menor a la Comunitat Valenciana i participant en aquells espais o fòrums cívics destinats a afavorir la participació i cooperació ciutadana en els valors i fins de la pau i del benestar social dels menors.

d) Actuació coordinada amb institucions públiques i privades en defensa i protecció dels drets dels menors.

Article 165*Requisits*

1. Es podrà elegir com a Comissionat del Menor tota persona de nacionalitat espanyola, major d'edat, que es trobe en el ple gaudi dels seus drets civils i polítics i que reuneix la formació i experiència professional necessària per a l'exercici de les funcions que li corresponen.

2. La persona que siga nomenada Comissionat del Menor haurà de residir obligatòriament en la Comunitat Valenciana.

Article 166*Nomenament*

1. El Comissionat del Menor serà elegit pel Consell, de la forma que reglamentàriament s'establisca.

2. La duració del nomenament per a exercir el càrrec de Comissionat del Menor serà de quatre anys i podrà ser reelegit una sola vegada.

3. El nomenament del Comissionat del Menor es publicarà en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Article 167*Cessament en el càrrec*

El càrrec de Comissionat del Menor cessarà per alguna de les causes següents:

1. Per renúncia.
2. Per expiració del termini de quatre anys des del seu nomenament.
3. Per mort, declaració de defunció o incapacitat sobrevinguda.
4. Per haver sigut condemnat, per mitjà de sentència ferma, per delictes dolosos.

Artículo 164*Líneas de actuación*

El marco competencial del Comisionado del Menor se realizará en atención a las siguientes líneas de actuación:

a) Promoción de valores y cultura de convivencia de los menores en la diversidad, orientando el ejercicio de sus competencias hacia la promoción de los valores y principios que articulan el estado social y democrático de derecho, especialmente respecto de valores de libertad, igualdad, justicia, tolerancia y solidaridad.

b) Defensa de la multiculturalidad e integración de menores, potenciando, desde el respecto a la diversidad cultural, la comunicación y cooperación intercultural como factor de convivencia y de progreso y combatiendo toda forma de exclusión o discriminación social, cultural, religiosa o ideológica que pudiera afectar al ejercicio de los derechos y libertades fundamentales de los menores, a la igualdad de oportunidades o a su integración social.

c) Fomento de la participación y proximidad social de los menores, orientado su ámbito relacional a la consecución del mayor grado posible de participación social del menor en la Comunitat Valenciana y participando en aquellos espacios o foros cívicos destinados a favorecer la participación y cooperación ciudadana en los valores y fines de la paz y del bienestar social de los menores.

d) Actuación coordinada con instituciones públicas y privadas en defensa y protección de los derechos de los menores.

Artículo 165*Requisitos*

1. Se podrá elegir como Comisionado del Menor a toda persona de nacionalidad española, mayor de edad, que se encuentre en el pleno disfrute de sus derechos civiles y políticos y que reúna la formación y experiencia profesional necesaria para el ejercicio de las funciones que le corresponden.

2. La persona que sea nombrada Comisionado del Menor deberá residir obligatoriamente en la Comunitat Valenciana.

Artículo 166*Nombramiento*

1. El Comisionado del Menor será elegido por el Consell, de la forma que reglamentariamente se establezca.

2. La duración del nombramiento para desempeñar el cargo de Comisionado del Menor será de cuatro años, pudiendo ser reelegido una sola vez.

3. El nombramiento del Comisionado del Menor se publicará en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Artículo 167*Cese del cargo*

El cargo de Comisionado del Menor cesará por alguna de las siguientes causas:

1. Por renuncia.
2. Por expiración del plazo de cuatro años desde su nombramiento.
3. Por muerte, declaración de fallecimiento o incapacidad sobrevenida.
4. Por haber sido condenado, mediante sentencia firme, por delito doloso.

5. Per deixar de reunir els requisits previstos per a ser nomenat.

Article 168

Independència institucional

El Comissionat del Menor no estarà subjecte a cap mandat imperatiu. No rebrà instruccions de cap autoritat. Exercirà les seues funcions amb plena autonomia i transparència, segons el seu lleial saber i entendre.

Article 169

Funcionament de l'Oficina del Comissionat del Menor

El Comissionat del Menor disposarà d'un òrgan administratiu, que rebrà el nom d'Oficina del Comissionat del Menor, i que sustentarà i recolzarà totes la seua actuacions, especialment en els aspectes tècnics, jurídics i socials.

Article 170

Desplegament reglamentari

El règim de funcionament de l'Oficina, i de la resta de particularitats entorn de la figura del Comissionat del Menor, es desplegarà reglamentàriament.

TÍTOL VIII
DEL RÈGIM SANCIONADOR

CAPÍTOL I
De les infraccions administratives

Article 171

Subjectes responsables

Són responsables les persones físiques o jurídiques que comenten les accions o omissions constitutives d'infraccions tipificades en esta llei.

Article 172

Infraccions administratives

1. Constituïxen infraccions administratives en matèria d'atenció i protecció a la infància i adolescència, les accions o omissions tipificades en la present llei, sense perjudi de la responsabilitat civil, penal o d'un altre orde jurisdiccional en què puguen concórrer.

2. Les infraccions administratives tipificades en esta llei es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Article 173

Infraccions lleus

Constituïxen infraccions lleus qualsevol de les tipificades com a infraccions greus o molt greus en la present llei, quan d'això no es deriven perjudis per als menors.

Article 174

Infraccions greus

Constituïxen infraccions greus:

a) No informar a les autoritats competents de la possible situació de desemparament en què poguera trobar-se un menor.

5. Por dejar de reunir los requisitos previstos para ser nombrado.

Artículo 168

Independencia institucional

El Comisionado del Menor no estará sujeto a mandato imperativo alguno. No recibirá instrucciones de ninguna autoridad. Desempeñará sus funciones con plena autonomía y transparencia, según su leal saber y entender.

Artículo 169

Funcionamiento de la Oficina del Comisionado del Menor

El Comisionado del Menor dispondrá de un órgano administrativo, que recibirá el nombre de Oficina del Comisionado del Menor, y que sustentará y apoyará todas su actuaciones, especialmente en los aspectos técnicos, jurídicos y sociales.

Artículo 170

Desarrollo reglamentario

El régimen de funcionamiento de la Oficina, y demás particularidades en torno a la figura del Comisionado del Menor, se desarrollará reglamentariamente.

TÍTULO VIII
DEL REGIMEN SANCIONADOR

CAPÍTULO I
De las infracciones administrativas

Artículo 171

Sujetos responsables

Son responsables las personas físicas o jurídicas que comentan las acciones u omisiones constitutivas de infracciones tipificadas en esta ley.

Artículo 172

Infracciones administrativas

1. Constituyen infracciones administrativas en materia de atención y protección a la infancia y adolescencia, las acciones u omisiones tipificadas en la presente ley, sin perjuicio de la responsabilidad civil, penal o de otro orden jurisdiccional a que puedan concurrir.

2. Las infracciones administrativas tipificadas en esta ley se clasifican en leves, graves y muy graves.

Artículo 173

Infracciones leves

Constituyen infracciones leves cualquiera de las tipificadas como infracciones graves o muy graves en la presente ley, cuando de ello no se deriven perjuicios para los menores.

Artículo 174

Infracciones graves

Constituyen infracciones graves:

a) No poner en conocimiento de las autoridades competentes la posible situación de desamparo en que pudiera encontrarse un menor.

b) Incomplir les resolucions administratives que es dicten en matèria de protecció de menors.

c) No prestar la col·laboració deguda o impedir l'execució de les resolucions administratives que es dicten en matèria de protecció de menors.

d) Intervindre en funcions de guarda i mediació i adopció de menors sense l'oportuna inscripció de l'entitat, autorització del centre o servici o habilitació administrativa, dictada per l'òrgan competent.

e) No prestar als menors amb mesures de protecció o susceptibles d'estes, l'atenció que corresponga a les seues necessitats, i excedir-se en les mesures correctores o limitar els seus drets més enllà del que estableixen les normes de convivència i funcionament dels centres i en l'exercici de les funcions parentals respecte a menors en acolliment familiar.

f) Excedir-se en les mesures correctores a menors i jòvens sotmesos a mesures judicials, o en la limitació dels seus drets, més enllà del que estableixen les normes de convivència i funcionament dels centres.

g) Incomplir el deure de confidencialitat respecte a les dades personals dels menors i les seues famílies, així com vulnerar el caràcter reservat de les actuacions en matèria d'institucions de protecció de menors.

h) Difondre a través dels mitjans de comunicació, la imatge, identitat o dades de menors quan supose una intromissió il·legítima en el seu honor, imatge i intimitat.

i) No gestionar els pares, representants legals o guardadors plaça escolar per al menor en edat d'escolarització obligatòria, així com no procurar o impedir reiteradament la seua assistència al centre escolar sense causa justificada.

j) Destinar els fons públics rebuts en virtut de contracte, conveni, subvenció o qualsevol acord de col·laboració a finalitat diferent d'aquella per a la qual es va atorgar.

k) Permetre l'exercici d'aquelles activitats prohibides per als menors en la present llei.

l) Realitzar o permetre la venda, dispensació o subministrament d'aquells productes o substàncies l'acció del quals està prohibida que es realitze a menors.

m) Realitzar o permetre la venda, exposició i oferiment de publicacions a menors i la venda, lloguer, projecció i difusió de vídeos, videojocs, materials audiovisuals i un altre tipus de materials a menors, de contingut prohibit en esta llei.

n) Permetre l'entrada de menors en locals i establiments on estiga prohibida la seua admissió, entrada i permanència.

o) No observar les regles contingudes en esta llei en matèria de programació infantil i en matèria de publicitat dirigida a menors.

p) Utilitzar menors o permetre la seua participació en activitats o espectacles prohibits, així com en publicitat d'activitats o productes prohibits als menors d'edat.

Article 175

Infraccions molt greus

Són infraccions molt greus:

a) Incórrer en les infraccions tipificades com a greus, si d'aquestes es desprén dany d'impossible o difícil reparació als drets dels menors.

b) Intervindre, per mitjà de preu o engany, en funcions de mediació per a l'acolliment i adopció de menors, sense l'oportuna inscripció, autorització o habilitació per a això, de l'òrgan competent.

b) Incumplir las resoluciones administrativas que se dicten en materia de protección de menores.

c) No prestar la colaboración debida o impedir la ejecución de las resoluciones administrativas que se dicten en materia de protección de menores.

d) Intervenir en funciones de guarda y mediación y adopción de menores sin la oportuna inscripción de la entidad, autorización del centro o servicio o habilitación administrativa, dictada por el órgano competente.

e) No prestar a los menores con medidas de protección o susceptibles de ellas, la atención que corresponda a sus necesidades, y excederse en las medidas correctoras o limitar sus derechos más allá de lo establecido en las normas de convivencia y funcionamiento de los centros y en el ejercicio de las funciones parentales respecto a menores en acogimiento familiar.

f) Excederse en las medidas correctoras a menores y jóvenes sometidos a medidas judiciales, o en la limitación de sus derechos, más allá de lo establecido en las normas de convivencia y funcionamiento de los centros.

g) Incumplir el deber de confidencialidad respecto a los datos personales de los menores y sus familias, así como vulnerar el carácter reservado de las actuaciones en materia de instituciones de protección de menores.

h) Difundir a través de los medios de comunicación, la imagen, identidad o datos de menores cuando suponga una intromisión ilegítima en su honor, imagen e intimidad.

i) No gestionar los padres, representantes legales o guardadores plaza escolar para el menor en edad de escolarización obligatoria, así como no procurar o impedir reiteradamente su asistencia al centro escolar sin causa justificada.

j) Destinar los fondos públicos recibidos en virtud de contrato, convenio, subvención o cualquier acuerdo de colaboración a finalidad distinta de aquella para la que se otorgó.

k) Permitir el ejercicio de aquellas actividades prohibidas para los menores en la presente ley.

l) Realizar o permitir la venta, dispensación o suministro de aquellos productos o sustancias cuya acción está prohibida que se realice a menores.

m) Realizar o permitir la venta, exposición y ofrecimiento de publicaciones a menores y la venta, alquiler, proyección y difusión de vídeos, videojuegos, materiales audiovisuales y otros tipos de materiales a menores, de contenido prohibido en esta ley.

n) Permitir la entrada de menores en locales y establecimientos donde esté prohibida su admisión, entrada y permanencia.

o) No observar las reglas contenidas en esta ley en materia de programación infantil y en materia de publicidad dirigida a menores.

p) Utilizar menores o permitir su participación en actividades o espectáculos prohibidos, así como en publicidad de actividades o productos prohibidos a los menores de edad.

Artículo 175

Infracciones muy graves

Son infracciones muy graves:

a) Incurrir en las infracciones tipificadas como graves, si de ellas se desprende daño de imposible o difícil reparación a los derechos de los menores.

b) Intervenir, mediante precio o engaño, en funciones de mediación para el acogimiento y adopción de menores, sin la oportuna inscripción, autorización o habilitación para ello, del órgano competente.

Article 176*Reincidència*

Es produïx reincidència quan el responsable de la infracció haja sigut sancionat mitjançant una resolució administrativa ferma per la comissió d'una altra infracció de la mateixa naturalesa en el termini d'un any, comptador des de la notificació d'aquella.

CAPÍTOL II

De les sancions administratives

Article 177*Sancions administratives*

Les infraccions administratives tipificades en esta llei seran sancionades de la forma següent:

- a) Les infraccions lleus, amb amonestació per escrit o multa de 300 euros a 6.000 euros.
- b) Les infraccions greus, amb multa de 6.000,01 euros a 60.000 euros.
- c) Les infraccions molt greus, amb multa de 60.000, 01 a 600.000 euros.

Article 178*Graduació de les sancions administratives*

La graduació de les sancions establides en este article, atendran als criteris següents:

- a) La gravetat del risc o perjudi causat, atenent a les condicions de maduresa, edat i vulnerabilitat del menor o menors afectats.
- b) El grau de culpabilitat o intencionalitat de l'infractor.
- c) La repetició de la conducta i la reincidència.
- d) El benefici obtingut per l'infractor.
- e) El tipus i interès social de l'establiment afectat.

f) L'incompliment d'advertències o requeriments previs realitzats per l'administració.

g) La reparació espontània dels danys causats, el compliment voluntari de la legalitat o l'esmena de les deficiències per l'infractor, a iniciativa pròpia, abans de la resolució de l'expedient sancionador.

CAPÍTOL III

Del procediment sancionador

Article 179*Òrgans competents*

La competència per a incoar, instruir i resoldre els expedients sancionadors per infraccions previstes en esta llei escau a la conselleria que tinga atribuïda la competència en la matèria que haja sigut objecte de la infracció.

Article 180*Procediment aplicable*

1. Les infraccions administratives previstes en la present llei seran objecte de les corresponents sancions admi-

Artículo 176*Reincidencia*

Se produce reincidencia cuando el responsable de la infracción haya sido sancionado mediante resolución administrativa firme por la comisión de otra infracción de la misma naturaleza en el plazo de un año, a contar desde la notificación de aquélla.

CAPÍTULO II

De las sanciones administrativas

Artículo 177*Sanciones administrativas*

Las infracciones administrativas tipificadas en esta ley serán sancionadas de la forma siguiente:

- a) Las infracciones leves, con amonestación por escrito o multa de 300 euros a 6.000 euros.
- b) Las infracciones graves, con multa de 6.000,01 euros a 60.000 euros.
- c) Las infracciones muy graves, con multa de 60.000, 01 a 600.000 euros.

Artículo 178*Graduación de las sanciones administrativas*

La graduación de las sanciones establecidas en este artículo, atenderán a los siguientes criterios:

- a) La gravedad del riesgo o perjuicio causado, atendiendo a las condiciones de madurez, edad y vulnerabilidad del menor o menores afectados.
- b) El grado de culpabilidad o intencionalidad del infractor.
- c) La repetición de la conducta y la reincidencia.
- d) El beneficio obtenido por el infractor.
- e) El tipo e interés social del establecimiento afectado.

f) El incumplimiento de advertencias o requerimientos previos realizados por la administración.

g) La reparación espontánea de los daños causados, el cumplimiento voluntario de la legalidad o la subsanación de las deficiencias por el infractor, a iniciativa propia, antes de la resolución del expediente sancionador.

CAPÍTULO III

Del procedimiento sancionador

Artículo 179*Órganos competentes*

La competencia para incoar, instruir y resolver los expedientes sancionadores por infracciones previstes en esta ley corresponde a la Conselleria que tenga atribuida la competencia en la materia que haya sido objeto de la infracción.

Artículo 180*Procedimiento aplicable*

1. Las infracciones administrativas previstes en la presente ley serán objeto de las correspondientes sanciones ad-

nistratives, amb instrucció prèvia de l'oportú expedient administratiu que se substanciarà pel procediment sancionador que regix amb caràcter general en l'administració de la Generalitat.

2. No s'imposarà sanció quan els mateixos fets hagen sigut sancionats prèviament, penalment o administrativament, sempre que hi haja una total identitat de subjectes, fets i fonaments.

3. La instrucció de causa penal davant dels tribunals de justícia suspèn la tramitació de l'expedient administratiu sancionador que haguera sigut incoat pels mateixos fets i, si és el cas, l'eficàcia dels actes administratius d'imposició de sanció.

Article 181

Mesures cautelars

L'òrgan competent per a resoldre podrà adoptar en qualsevol moment, mitjançant un acord motivat, les mesures de caràcter provisional tendents a assegurar l'eficàcia de la resolució que poguera recaure i a evitar el manteniment dels efectes de la infracció.

Article 182

Prescripció

1. Les infraccions tipificades en esta llei prescriuran:

- a) Les lleus, a l'any.
- b) Les greus, als tres anys.
- c) Les molt greus, als cinc anys

El termini començarà a comptar del dia en què s'haguera comés la infracció, entenent per tal en els supòsits d'activitat continuada o plural el dia de la finalització d'esta o aquell en què es va realitzar l'últim acte.

2. Les sancions imposades per infraccions tipificades en esta llei prescriuran:

- a) Les lleus, a l'any.
- b) Les greus, als tres anys.
- c) Les molt greus, als cinc anys

El termini començarà a comptar des de l'endemà d'aquell en què adquirisca fermesa la resolució per la qual s'imposa la sanció.

Article 183

Caducitat

Es declararà la caducitat si, transcorregut un any des de la iniciació de l'expedient, no haguera recaigut una resolució, llevat que la dita demora siga deguda a causes imputables als interessats o a la concurrència d'un procediment sancionador o d'un procediment en la jurisdicció penal pels mateixos fets.

Article 184

Publicitat de les sancions

L'òrgan competent per a resoldre podrà acordar la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* de les resolucions fermes d'imposició de sancions per la comissió de les infraccions previstes en la present llei.

ministrativas, previa instrucció del oportuno expediente administrativo que se sustanciará por el procedimiento sancionador que rige con carácter general en la administración de la Generalitat.

2. No se impondrá sanción cuando los mismos hechos hayan sido sancionados previamente, penal o administrativamente, siempre que exista una total identidad de sujetos, hechos y fundamentos.

3. La instrucción de causa penal ante los tribunales de justicia suspenderá la tramitación del expediente administrativo sancionador que hubiera sido incoado por los mismos hechos y, en su caso, la eficacia de los actos administrativos de imposición de sanción.

Artículo 181

Medidas cautelares

El órgano competente para resolver podrá adoptar en cualquier momento, mediante acuerdo motivado, las medidas de carácter provisional tendentes a asegurar la eficacia de la resolución que pudiera recaer y a evitar el mantenimiento de los efectos de la infracción.

Artículo 182

Prescripción

1. Las infracciones tipificadas en esta ley prescribirán:

- a) Las leves, al año.
- b) Las graves, a los tres años.
- c) Las muy graves, a los cinco años.

El plazo empezará a contar desde el día en que se hubiera cometido la infracción, entendiéndose por tal en los supuestos de actividad continuada o plural el día de la finalización de ésta o aquel en el que se realizó el último acto.

2. Las sanciones impuestas por infracciones tipificadas en esta ley prescribirán:

- a) Las leves, al año.
- b) Las graves, a los tres años.
- c) Las muy graves, a los cinco años.

El plazo empezará a contar desde el día siguiente a aquel en que adquiriera firmeza la resolución por la que se impone la sanción.

Artículo 183

Caducidad

Se declarará la caducidad si, transcurrido un año desde la iniciación del expediente, no hubiese recaído resolución, salvo que dicha demora se deba a causas imputables a los interesados o a la concurrència de un procedimiento sancionador o de un procedimiento en la jurisdicció penal por los mismos hechos.

Artículo 184

Publicidad de las sanciones

El órgano competente para resolver podrá acordar la publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* de las resoluciones firmes de imposición de sanciones por la comisión de las infracciones previstas en la presente ley.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera*Prioritat pressupostària*

L'administració de la Generalitat tindrà entre les seues prioritats pressupostàries el suport a les actuacions previstes en la present llei, garantint que l'increment anual en les partides corresponents a estes actuacions siga, com a mínim, igual o superior al percentatge mitjà d'augment per a l'exercici, en el corresponent pressupost.

Segona*Centres d'atenció primerenca*

1. Es modifica el títol de l'article 31 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula el Sistema de Servicis Socials en l'Àmbit de la Comunitat Valenciana, que passarà a denominar-se: Dels centres d'atenció primerenca.

2. Es modifica l'apartat 2 de l'article 31 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula el sistema de servicis socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, que queda redactat de la manera següent:

«2. Els seus beneficiaris són xiquets i xiquetes entre 0 i 6 anys amb discapacitat o risc de patir-la, sent prioritària l'atenció entre 0 i 4 anys.

Podrà prosseguir-se el tractament assistencial en estos centres fins a l'edat màxima de 6 anys, sempre que es considere necessari per a garantir una millor evolució i integració en el recurs educatiu més adequat, sense forçar el curs lògic del programa d'intervenció primerenca».

3. Es modifica l'apartat 2.a de l'article 37 de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'Estatut de les Persones amb Discapacitat, que queda redactat de la manera següent:

«a) Centres d'atenció primerenca: són recursos destinats al tractament assistencial i/o preventiu de xiquets amb problemes de desplegament o risc de patir-los per causes d'origen prenatal, perinatal o postnatal, amb edats compreses entre els 0 a 6 anys.

L'assistència global que brinden estos centres es troba encaminada a potenciar i desplegar al màxim les seues possibilitats físiques, psíquiques i sensorials, per mitjà de programes sistemàtics i seqüenciats que comprenen totes les àrees del desenvolupament infantil. La seua actuació es coordinarà amb les unitats educatives».

Tercera*Actualització de les quanties de les multes i afectació d'ingressos per multes*

1. Les quanties de les multes per les infraccions administratives tipificades en esta llei seran revisades per decret del Consell, d'acord amb les variacions que experimenten els indicadors econòmics.

2 Els ingressos derivats de les sancions establides en la present llei estaran destinats als programes de gastos que comprenen actuacions en matèria d'atenció i protecció de menors.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera*Prioridad presupuestaria*

La administración de la Generalitat tendrá entre sus prioridades presupuestarias el apoyo a las actuaciones previstas en la presente ley, garantizando que el incremento anual en las partidas correspondientes a estas actuaciones sea, como mínimo, igual o superior al porcentaje medio de aumento para el ejercicio, en el correspondiente presupuesto.

Segunda*Centros de atención temprana*

1. Se modifica el título del artículo 31 de la Ley 5/1997, de 25 de junio, de la Generalitat, por la que se regula el sistema de servicios sociales en el ámbito de la Comunitat Valenciana, que pasará a denominarse: De los centros de atención temprana.

2. Se modifica el apartado 2 del artículo 31 de la Ley 5/1997, de 25 de junio, de la Generalitat, por la que se regula el sistema de servicios sociales en el ámbito de la Comunitat Valenciana, que queda redactado del siguiente modo:

«2. Sus beneficiarios son niños y niñas entre 0 y 6 años con discapacidad o riesgo de padecerla, siendo prioritaria la atención entre 0 y 4 años.

Podrá proseguirse el tratamiento asistencial en estos centros hasta la edad máxima de 6 años, siempre que se considere necesario para garantizar una mejor evolución e integración en el recurso educativo más adecuado, sin forzar el curso lógico del programa de intervención temprana».

3. Se modifica el apartado 2.a del artículo 37 de la Ley 11/2003, de 10 de abril, de la Generalitat, sobre el Estatuto de las Personas con Discapacidad, que queda redactado del siguiente modo:

«a) Centros de atención temprana: son recursos destinados al tratamiento asistencial y/o preventivo de niños con problemas de desarrollo o riesgo de padecerlos por causas de origen prenatal, perinatal o postnatal, con edades comprendidas entre los 0 a 6 años.

La asistencia global que brindan estos centros se encuentra encaminada a potenciar y desarrollar al máximo sus posibilidades físicas, psíquicas y sensoriales, mediante programas sistemáticos y secuenciados que abarcan todas las áreas del desarrollo infantil. Su actuación se coordinará con las unidades educativas».

Tercera*Actualización de las cuantías de las multas y afectación de ingresos por multas*

1. Las cuantías de las multas por las infracciones administrativas tipificadas en esta ley serán revisadas por decreto del Consell, de conformidad con las variaciones que experimenten los indicadores económicos.

2 Los ingresos derivados de las sanciones establecidas en la presente ley estarán destinados a los programas de gastos que comprendan actuaciones en materia de atención y protección de menores.

Quarta*Dia de la Infància en la Comunitat Valenciana*

La Generalitat i les entitats locals, en els seus respectius àmbits, promouran la celebració anual del Dia de la Infància de la Comunitat Valenciana, fent coincidir la seua data amb la triada per l'Assemblea General de Nacions Unides.

Quinta*Constitució d'institucions i òrgans*

El nomenament del Comissionat del Menor i la constitució de l'Observatori Permanent de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana haurà de realitzar-se en un termini màxim d'un any comptador des de l'entrada en vigor de la present llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única*Clàusula derogatòria*

1. Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que contradiguen el que disposa la present llei, i de forma especial:

a) La Llei 7/1994, de 5 de desembre, de la Generalitat, de la Infància.

b) El Decret 99/1998, de 14 de juliol, del Consell, de creació de l'Observatori Permanent de la Família de la Comunitat Valenciana, i el Decret 194/2002, de 26 de novembre, del Consell, pel qual es modifica el Decret 99/1998, de 14 de juliol, del Consell, que seguiran en vigor fins a la publicació del reglament que ordene l'Observatori Permanent de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana.

c) L'article 19 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula el Sistema de Servicis Socials en l'Àmbit de la Comunitat Valenciana.

d) El Decret 181/2000, de 5 de desembre, del Consell, pel qual es regula la Comissió Interdepartamental de la Família en la Comunitat Valenciana.

e) El Decret 74/2005, de 8 d'abril, del Consell, pel qual es crea l'Observatori de la Comunitat Valenciana d'Inserció Sociolaboral de Menors i Jovens dels Sistemes de Protecció i de Reeducació de Menors, que seguirà en vigor fins a la publicació del reglament que ordene l'Observatori Permanent de la Família i la Infància de la Comunitat Valenciana.

2. El Decret 93/2001, de 22 de maig, del Consell, pel qual es va provar el Reglament de Mesures de Protecció Jurídica del Menor a la Comunitat Valenciana, s'entendrà vigent en tot allò que no s'oposa al que preveu la present llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera*Entrada en vigor*

La present llei entrarà en vigor als tres mesos de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Cuarta*Día de la Infancia en la Comunitat Valenciana*

La Generalitat y las entidades locales, en sus respectivos ámbitos, promoverán la celebración anual del Día de la Infancia de la Comunitat Valenciana, haciendo coincidir su fecha con la elegida por la Asamblea General de Naciones Unidas.

Quinta*Constitución de instituciones y órganos*

El nombramiento del Comisionado del Menor y la constitución del Observatorio Permanente de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana deberá realizarse en un plazo máximo de un año a contar desde la entrada en vigor de la presente ley.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única*Cláusula derogatoria*

1. Quedan derogadas todas las disposiciones de igual o inferior rango que contradigan lo dispuesto en la presente ley, y de forma especial:

a) La Ley 7/1994, de 5 de diciembre, de la Generalitat, de la Infancia.

b) El Decreto 99/1998, de 14 de julio, del Consell, de creación del Observatorio Permanente de la Familia de la Comunitat Valenciana, y el Decreto 194/2002, de 26 de noviembre, del Consell, por el que se modifica el Decreto 99/1998, de 14 de julio, del Consell, que seguirán en vigor hasta la publicación del reglamento que ordene el Observatorio Permanente de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana.

c) El artículo 19 de la Ley 5/1997, de 25 de junio, de la Generalitat, por la que se regula el Sistema de Servicios Sociales en el Àmbit de la Comunitat Valenciana.

d) El Decreto 181/2000, de 5 de diciembre, del Consell, por el que se regula la Comisión Interdepartamental de la Família en la Comunitat Valenciana.

e) El Decreto 74/2005, de 8 de abril, del Consell, por el que se crea el Observatorio de la Comunidad Valenciana de Inserción Sociolaboral de Menores y Jóvenes de los Sistemas de Protección y de Reeducación de Menores, que seguirá en vigor hasta la publicación del reglamento que ordene el Observatorio Permanente de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana.

2. El Decreto 93/2001, de 22 de mayo, del Consell, por el que se aprobó el Reglamento de Medidas de Protección Jurídica del Menor en la Comunitat Valenciana, se entenderá vigente en todo aquello que no se oponga a lo previsto en la presente ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera*Entrada en vigor*

La presente ley entrará en vigor a los tres meses de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Segona*Autorització de desplegament*

S'autoritza el Consell i les conselleries competents per raó de la matèria per a dictar qualssevol altres disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació d'esta llei.

E. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ**4. Proposicions no de llei i altres proposicions**

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunió del 5 de març de 2008, oïda la Junta de Síndics, i de conformitat amb els articles 160 i 161 punts 1 i 3 del RC, ha acordat trametre les proposicions no de llei que tot seguit s'especifiquen a les comissions següents:

A la Comissió d'Educació i Cultura:

– Proposició no de llei sobre la realització d'una enquesta per a identificar la població dislèctica en els centres educatius valencians, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.155

– Proposició no de llei sobre la presentació d'un pla d'implantació i extensió de les xarxes wi-fi als centres docents valencians i edificis públics, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.157.

– Proposició no de llei sobre la realització d'un estudi per a identificar la població analfabeta i dur a terme polítiques d'alfabetització urgent, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.159.

– Proposició no de llei sobre la posada en marxa d'un projecte de rehabilitació i utilització d'edificis singulars o nuclis d'edificis vinculats a la història del poblament rural valencià, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.161.

– Proposició no de llei sobre el finançament dels llibres de text per a l'ensenyament obligatori, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.164.

– Proposició no de llei sobre l'adquisició per la Generalitat de l'antic cinema Ideal d'Alacant, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.227.

– Proposició no de llei sobre la suspensió de les actuacions antivalencianes dutes a terme contra la nostra llengua i la denúncia de l'incompliment per part del Consell de la declaració d'Ares, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.229.

– Proposició no de llei sobre el projecte de restauració integral del complex de Sant Joan de Penyagolosa, presentada pel Grup Parlamentari Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís RE número 13.230.

Segunda*Autorización de desarrollo*

Se autoriza al Consell y a las consellerías competentes por razón de la materia para dictar cualesquiera otras disposiciones necesarias para el desarrollo y aplicación de esta ley.

E. PROPUESTAS DE RESOLUCIÓN**4. Proposiciones no de ley y otras proposiciones**

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del 5 de marzo de 2008, oída la Junta de Síndics, y de conformidad con los artículos 160 y 161 puntos 1 y 3 del RC, ha acordado tramitar las proposiciones no de ley que a continuación se especifican a las siguientes comisiones:

A la Comisión de Educación y Cultura:

– Proposición no de ley sobre la realización de una encuesta para identificar a la población disléxica en los centros educativos valencianos, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.155

– Proposición no de ley sobre la presentación de un plan de implantación y extensión de las redes wi-fi a los centros docentes valencianos y edificios públicos, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.157.

– Proposición no de ley sobre la realización de un estudio para identificar la población analfabeta y llevar a cabo políticas de alfabetización urgente, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.159.

– Proposición no de ley sobre la puesta marcha de un proyecto de rehabilitación y utilización de edificios singulares o núcleos de edificios vinculados a la historia del poblamiento rural valenciano, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.161.

– Proposición no de ley sobre la financiación de los libros de texto para la enseñanza obligatoria, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.164.

– Proposición no de ley sobre la adquisición por la Generalidad del antiguo cine Ideal de Alicante, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.227.

– Proposición no de ley sobre la suspensión de las actuaciones antivalencianas llevadas a cabo contra nuestra lengua y la denuncia del incumplimiento por parte del Consell de la declaración de Ares, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís, RE número 13.229.

– Proposición no de ley sobre el proyecto de restauración integral del complejo de Sant Joan de Penyagolosa, presentada por el Grupo Parlamentario Esquerra Unida-Bloc-Verds-IR: Compromís RE número 13.230.